



VILHELMINA KOMMUN
Kommunfullmäktiges
sammanträde

Sammanträdesdatum
2020-06-15

Bilagor till

Kommunfullmäktiges sammanträde

2020-06-15

Ärende 31-42

VILHELMINA KOMMUN		
KOMMUNSTYRELSEN		
2020 -04- 20		
Dnr:		

Prioriteringar

Prioriteringar MBN

Finansiering av befintlig verksamhet 500 tkr

Prioriteringar KS

Lystkom	500 tkr
Anslag Emma Ricklunds stiftelse	147 tkr
Ramjustering	- 1 000 tkr

Prioriteringar SOC

Högre bemanning inom hemtjänsten	7 900 tkr
Högre bemanning inom hemsjukvården	750 tkr
Överstigande kostnader inom SFB och LSS	4 200 tkr
Högre bemanning Tallbacka äldreboende	2 600 tkr
IFO – placering barn och unga	8 800 tkr
delvis prioriterat:	7 050 tkr
Behörig personal med rätt kompetens	972 tkr
Heltidsresan	10 000 tkr

Prioritering UBN

Små grundskoleenheter	12 800 tkr
Små förskoleenheter	7 500 tkr
Hyra av moduler Volgsjö skola	1 240 tkr
Bruttokostnad lokaler per barn i förskolan	965 tkr
Trygghetsteam, mentorer och RUT	7 700 tkr
delvis prioriterat	995 tkr
Särskilda undervisningsgrupper	4 910 tkr
Programfördelning jämfört med riket	6 300 tkr
Andelen elever med annat modersmål	3 535 tkr
Elevhem	300 tkr
Introduktionsprogram	4 700 tkr
Fritidshem och bussväntan	1 500 tkr

Investeringar

Investeringar KS

VA-inväxling Kittelfjäll	3 500 tkr
VA Västerut Klimpfjäll	2 000 tkr
Slamhantering ARV	500 tkr
Sopbil	4 500 tkr
Sopkärl	2 000 tkr
Anpassning fastigheter insamling matrester	500 tkr
Handelsområde Kittelfjäll	1 500 tkr
Energibesparing fastigheter	500 tkr
Folkets Hus andelar	367 tkr
Ärendehanteringssystem	250 tkr
Utrustning räddningstjänst	175 tkr
Utrustning kostverksamhet	200 tkr
Nya M3	16 000 tkr

Investeringar SOC

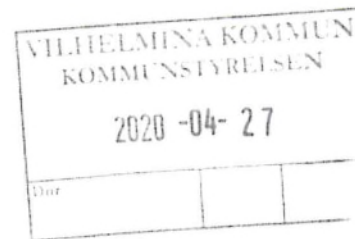
GPS-larm hemtjänsten	225 tkr
Inventarier socialnämnd	1 000 tkr
Reinvesteringar SN	1 500 tkr

Investeringar UBN

Utemiljö förskolor	1 105 tkr
Vindskydd förskolor	200 tkr
Inventarier förskolor	50 tkr
Projektering utbyggnad Volgsjö skola	3 000 tkr
Utrustning gymnasieskolan	1 450 tkr
Timmerbil med kran och släp	1 200 tkr
Reinvesteringar UBN	1 500 tkr

Yttrande ang prioriteringar till budget.Kommunstyrelsen

Folketshus Uppdragsersättning och "fria" lokaler
Samhällsutveckling



budgetår Effekt planår 1 Effekt planår 2 Effekt planår 3

2 500 2 500 2 500 2 500

Att säga upp avtal med folketshus och därefter hyra lokaler vid utnyttjande

Att skära ner enligt Kf beslut 3 mkr i ram

Offentlig beslysning

Släcka ner gatubelysning i Samhället och i byarna Trygghet

budgetår Effekt planår 1 Effekt planår 2 Effekt planår 3

716 766 766 766

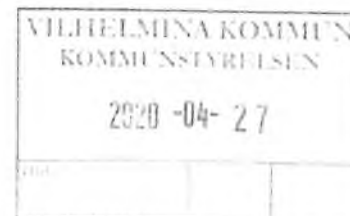
Med hänsyn till medborgarnas trygghet vid vistelse efter gator och vägar

Avstyrker SD denna prioritet.

SD kommer vid senare tillfälle att lämna in budgetalternativ med finansiering.

Eric Axelsson (SD) Ledamot Vilhelmina fullmäktige.





Yttrande från Politiskt Alternativ 2020-04-23

Synpunkter på underlag kring budget 2021 och "prioriteringar"

Politisk Alternativ (PA) anser övergripande att underlaget för budgetarbetet är otillräckligt. För det första bör det finnas en budgetremiss där alla kostnader 2021 framgår för de olika delverksamheterna inom de olika nämnderna samt även en plan för 2022-2024. Även uppgifter om intäkter, pensionskostnader och historik mm.

I den tekniska ram som presenterats för Vilhelmina kommuns budget 2021 (dokument *Budgetdag 2021* från 20/4) får de beslutande varken veta vad som ingår i ramen eller hur denna tekniska ram fördelar sig över nämnderna. De beslutande får enbart veta vad som *inte* ingår, det som politiken måste prioritera. Ett bakvänt sätt att arbeta. Eller grundat i att vissa vet och andra ska hållas ovetande. Till denna tekniska ram är det tänkt att läggas prioriteringar varom partierna nu har möjlighet att yttra sig om. Men dessa prioriteringar blir meningslösa då beslutsfattare inte ser vad som faktiskt ingår i de tekniska ramarna.

Det framgår att vissa saker är "prioriteringar som är utöver de tekniska ramarna", att "prioriteringar som görs ett år påverkar inte nästa år ram". De ligger liksom utanför ramen/verksamheten med en osäker framtida tillvaro, det måste tolkas att "prioriteringarna" egentligen avser åtgärder som inte är permanenta; varande på det viset reser PA synnerligen frågetecken om att fjällskolorna och de mindre by-/fjällförskolorna nu måste "politiskt prioriteras" *varje år*. Detta ger i grunden en strukturell otrygghet och blir en strukturell diskriminering som kan komma att få förödande följder för bygdeutvecklingen. Den diskurs som etableras nu är inte uppbygglig. Och bör givetvis ändras: dessa enheter ska in i "teknisk ram".

Enligt dokumentet *Budgetföresättningar 2021* från februari 2020 framgår att prioriteringsunderlagen ska beskriva vad verksamheterna vill att politikerna ska prioritera utöver den tekniska ramen. Men hur ska politiken kunna göra det när det inte deklarerats vad som ingår i den tekniska ramen, eller är det enbart siffror som kan fördelas precis hur som helst? Då har man enligt PA släppt rodret rejält. Tillitsbaserad styrning måste ske från båda håll. Om politiken inte vet vad som ingår i verksamheten hur ska de då veta vad som behöver prioriteras? Detta har på sätt och vis varit ett problem länge, politiken har aldrig vetat exakt vad pengarna går till därav uppstår situationer som att vissa verksamheter kan sluka pengar medan andra sätts på sparlåga medan politiken inte kan säga vart pengarna gått, som nu senast efter verksamhetsutökningen efter flyktningvägen. Ska vi fortsätta vara fågelholkar varur det bara kommer noll som svar på allmänhetens frågor, eller ska vi veta vad verksamheterna gör och vad det kostar – och då menas också *var*, rent geografiskt, det kostar eller satsas också.

När en nämnd har den inställningen att behålla fjällskolorna/små enheter som "en satsning" man vill göra utöver teknisk ram uppstår frågan: varför skriver de inte till riksnivån och ber om pengar för att hantera den? Fjällskolorna ingår alltså inte i den tekniska ramen. Varför finns inte tätortsskolorna med i de underlag som ni fått? Det vore intressant att veta alla de uppgifter som ingår i den tekniska ramen och *varför* vissa andra inte gör det. Att modulerna på Volgsjö inte

ingår i teknisk ram syns ju mer rimligt. Men planerar man verkligen att behålla dem i tre år? Skulle inte utbyggnad/renovering ske? Och att bibehållandet delvis motiveras av att man lagt ned byskolorna – då ser vi svart på vitt att det var för att kunna behålla modulerna på Volgsjö som byskolorna skulle läggas ner, men att finansieringen haltar rejält ändå.

Enligt budgetförslaget förespås Vilhelmina få allt lägre generella statsbidrag och utjämning från 2022 och framgent. Varför? Är det för att vi avvecklar oss själva såsom det kan vara med myndighetskapital inom statliga verksamheter? Exakt vad baseras dessa stupande siffror på? Och om det stämmer, är det inte dags att i så fall säga ifrån? Ytterligare frågor gäller pensionskostnaderna. Det är viktigt att vi känner till hur de beräknas utvecklas. Vi konstaterar även att från dokumentet i februari till "budgetförslaget" i april har de finansiella intäkterna sjunkit med cirka 9 MKR – vad har hänt med dem? Skulle inte Vilhelmina få ökade intäkter via utjämningsystemet (om än inte fullt tillräckligt)?

En viktig fråga första gången kommunen använder en ny metod (prislappsmodellen) är att kommunen samtidigt gör en skugg-/dubbelbudget enligt gammal modell. För att kunna jämföra. Nu verkar det gå på gungfly utan grundmaterial. Nu finns enbart prioriteringar prissatta. Vad kostar exempelvis grundskole-, förskole och fritidshemsverksamheten på tätorten? Den verkar ju ligga inom den tekniska ramen? Inser avsändarna av dessa underlag hur diskriminerande detta synsätt är, att vissa geografiska områdens service benämns som "politiska prioriteringar" som det också över tid kommer att bli mindre pengar avsatt för, eftersom tätortens service ingår i en för utomstående otillgänglig men självklar kostnads massa?

PA räknar med att återkomma med mer korrekta uppgifter senare i budgetprocessen men PA:s principiella inställning är att Vilhelmina kommuns nuvarande tillämpning av den s.k. "prislappsmodellen" är djupt diskriminerande då vissa lagstadgade verksamheter inte ens finns med i de tekniska ramarna, medan KS – som ruvar på en frivillig verksamhet om ca 20 mkr – inte behöver "prioritera" vad som kan betraktas som hobbyverksamhet. Därtill: "prioriteringar" som dessutom väljs bort *kan inte* gälla lagpliktig verksamhet, som t. ex. modersmålsundervisning och särskilda undervisningsgrupper, det är olagliga beslut.

Därför föreslår PA nedan budgetramar - med förbehåll för felräkning p.g.a. ej angivna tekniska ramar per nämnd (20/4) samt otillräcklig innehållsdeklaration i denna övergripande tekniska ram:

Budgetramar 2021		Baserat på Teknisk ram feb 2020	Kommentarer
KFM	1 189	1 193	Prel. ram 20/4 är 1 189 tkr – hur det påverkas i prislappsmodellen framgår inte av underlaget men procentuellt blir det 1173 tkr
Revision	705	708	Prel. ram 20/4 är 705 tkr hur det påverkas i prislappsmodellen framgår inte av underlaget men procentuellt blir det 704 tkr
Valnämnd	29	29	Prel. ram 20/4 är 29 tkr
KS	67 317	87 682	Minus 20 365 mkr fr frivillig verksamhet som läggs till prioriteringar; ingår dock Ricklundgården 147 tkr som politisk prioritering. (Prel. ram 20/4 är 87 189 tkr – hur KS ram påverkas i prislappsmodellen framgår inte av underlaget 20/4 men procentuellt blir det 86 442)

MBN	2 051	1550	plus prio finansiering bef vh 501 tkr (Prel. ram 20/4 är 2 056 tkr – hur MBN:s ram påverkas i prislappsmodellen framgår inte av underlaget 20/4 men procentuellt blir det 1547 tkr)
UN	210 985	170 185	Ingår: små skol- & fsk enheter 12, 8+7,5; Byaskolor + F-6 volgsjö 5; moduler Volgsjö 1,2; modersmål 3,5 (lagkrav); lokaler fsk 1; trygghetsteam 3; särsk. undervisn.grupper 5 (lagkrav); elevhem 0,3; bussväntan 1,5= 40 800 tkr (Prel. ram 20/4 är 193 389 – hur UN:s ram påverkas i prislappsmodellen framgår inte av underlaget 20/4 men procentuellt blir det 167 914 tkr)
SN	236 203	213 703	Ingår högre bemanning inom hemtjänst; högre bem inom hemsjukvård; överstigande kostnader LSS; högre bemanning Tallbacka; IFO delvis prio = Plus 22 500 (Prel. ram 20/4 är 235 109 – hur SN:s ram påverkas i prislappsmodellen framgår inte av underlaget 20/4 men procentuellt blir det 210 972 tkr)
Netto kostnader	518 479	475 055	ny teknisk ram 468 782
Skatter bidrag	527 970	Nytt fr 20/4	Varför inte 537 058 ? Som det var i februari – vad har hänt med 9 088 tkr?
Finansiella intäkter	3 500	Nytt fr 20/4	
Finansiella kostnader	-8 000	Nytt fr 20/4	
Finansnetto	-4 500	Nytt fr 20/4	
Resultat	4 991		
Resultatmål 1%	5 220		
Resultat före extraordinära Poster	-229		Räknat med de försvunna 9 088 blir resultatet 8999 tkr som oavkortat knyts till KS frivilliga verksamhet. Om dessa pengar inte existerar bör en skattehöjning ske förslagsvis 50 öre (ca 6 800 tkr) för att täcka frivillig verksamhet. Förbehåll för felräkning pga ej angivna tekniska ramar per nämnd 20/4

Bilagor:Ur dokument *Budgetdag 2021* från 20/4

	BESLUTAD RAM 2019	BESLUTAD RAM 2020	TEKNISK RAM 2021	PRELIMINÄR RAM 2021	PRELIMINÄR RAM 2022	PRELIMINÄR RAM 2023	PRELIMINÄR RAM 2024
VERKSAMHETENS INTAKTER							
VERKSAMHETENS KOSTNADER							
AVSKRIVNINGAR		13 764	15 949	15 949	15 773	15 713	14 979
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-531 183	-516 740	-468 782	-514 783	-514 904	-519 240	-528 969
SKATTEINTAKTER	291 959	299 370	307 537	307 537	319 249	331 430	344 216
GENERELLA STATSBI DRAG OCH UTJÄMNING	232 127	221 353	220 432	220 432	208 688	198 281	194 783
SKATTER, BIDRAG OCH ÖVRIGT	524 086	520 723	527 970	527 970	527 937	529 711	539 000
VERKSAMHETENS RESULTAT	-7 097	3 983	59 187	13 186	13 033	10 471	10 031
FINANSIELLA INTAKTER	3 500	3 967	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
FINANSIELLA KOSTNADER	-7 000	-7 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
FINANSNETTO	-3 500	-3 033	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
RESULTAT FÖRE EXTRAORDINÄRA POSTER	-10 597	950	54 687	8 686	8 533	5 971	5 531
EXTRAORDINÄRA POSTER	0	0		0	0		
ÅRETS RESULTAT	-10 597	950	54 687	8 686	8 533	5 971	5 531

NÄMNDER/AVDELNINGAR	BESLUTAD RAM 2019	BESLUTAD RAM 2020	PRELIMINÄR RAM 2021	PRELIMINÄR RAM 2022
NETTOKOSTNADER	531 183	516 740	514 783	514 904
KOMMUNFULLMAKTIGE	1 176	1 200	1 189	1 210
REVISION	697	712	705	718
VALNÄMND	28	29	29	30
KOMMUNSTYRELSE	89 488	88 170	87 189	88 763
MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMND	2 099	1 564	2 056	1 584
UTBILDNINGSNÄMND	217 462	202 749	193 389	190 010
SOCIALNÄMND	220 233	225 816	235 109	236 619

Ur *Budgetförutsättningar 2021* från februari 2020

	Prel. utfall 2019	Budget 2020	Teknisk ram 2021
Kommunfullmäktige	1 064	1 200	1 193
Revision	697	712	708
Valnämnd	-11	29	29
Kommunstyrelse	89 215	88 170	87 682
Miljö- och byggnads nämnd	2 016	1 564	1 555
Utbildningsnämnd	230 972	202 749	170 185
Socialnämnd	230 953	226 184	213 703
Nettokostnader	554 905	520 608	475 055
Finansintäkter	-529 183	-524 310	-537 224
Finanskostnader		-1 320	166
Finansverksamhet	-529 183	-525 630	-537 058
NETTORESULTAT		5 022	57 504
Resultatmål 1%			-5 372
Återstår för prioriteringar			52 131

Prioriteringar budget 2021 KD & F!

Ramjustering med anledning av bedömd korrigering av föreliggande underfinansiering för Vilhelminas kommuns del från det kommunala kostnadsutjämnningssystemet enligt följande.

UBN ramjustering om +27 000 tkr

SOC ramjustering om +3 000 tkr

VILHELMINA KOMMUN KOMMUNSTYRELSEN		
2020 -04- 27		
Dir:		

Prioriteringar MBN

Ramjustering (återställd nettoram) 500 tkr

Prioriteringar KS

Lystkom – växeltjänster mm	500 tkr
Bibehållen gatubelysning	716 tkr
Ringbilen	248 tkr
Beredskap IT	50 tkr
Stöd till skoterklubbar för skoterleder	250 tkr
Extra anslag Emma Ricklunds stiftelse	147 tkr

Ramjustering om 3 000 tkr år 2021 (sänkning i enlighet med KFMbeslut 200302)

Avtal med Vilhelmina folkets hus	2 500 tkr
Överföring av kyrkstaden och tingshuset till ViBo 1/2	500 tkr
(Per beslut kommunstyrelsen 200331)	

Ytterligare ramjustering om 637 tkr år 2021.

Hundlatrinter, gatustädning samt bek. björnlöka	137 tkr
Överföring av kyrkstaden och tingshuset till ViBo 2/2	500 tkr
(Per beslut kommunstyrelsen 200331)	

Prioriteringar SOC

Högre bemanning inom hemtjänsten	7 900 tkr
Högre bemanning inom hemsjukvården	750 tkr
Överstigande kostnader inom SFB och LSS	4 200 tkr
Högre bemanning Tallbacka äldreboende	2 600 tkr
IFO – placering barn och unga	8 800 tkr
Behörig personal med rätt kompetens	972 tkr
Heltidsresan	10 000 tkr

Prioritering UBN

Små grundskoleenheter	12 800 tkr
Små förskoleenheter	7 500 tkr
Hyra av moduler Volgsjö skola	1 240 tkr
Bruttokostnad lokaler per barn i förskolan	965 tkr
Trygghetsteam, mentorer och RUT	7 700 tkr
Särskilda undervisningsgrupper	4 910 tkr
Samisk förvaltningskommun	600 tkr
Programfördelning jämfört med riket	6 300 tkr
Andelen elever med annat modersmål	3 535 tkr
Elevhem	300 tkr
Introduktionsprogram	4 700 tkr
Fritidshem och bussväntan	1 500 tkr
Mellanmål och Elevfik	300 tkr

Investeringar

Investeringar KS

VA-inväxling Kittelfjäll	3 500 tkr
VA Västerut Klimpfjäll	2 000 tkr
Slamhantering ARV	500 tkr
Sopbil modell vanlig	3 500 tkr
Sopbil modell separering	4 500 tkr
Sopkärl	2 000 tkr
Anpassning fastigheter insamling matrester	500 tkr
Handelsområde Kittelfjäll	1 500 tkr
Energibesparing fastigheter	500 tkr
Folkets Hus andelar	367 tkr
Ärendehanteringssystem	250 tkr
Utrustning räddningstjänst	175 tkr
Utrustning kostverksamhet	200 tkr
Nya M3	16 000
tkr	

Investeringar SOC

GPS-larm hemtjänsten	225 tkr
Inventarier socialnämnd	1 000 tkr
Reinvesteringar SN	1 500 tkr

Investeringar UBN

Utemiljö förskolor	1 105 tkr
Vindskydd förskolor	200 tkr
Inventarier förskolor	50 tkr
Projektering utbyggnad Volgsjö skola	3 000 tkr
Utrustning gymnasieskolan	1 450 tkr
Timmerbil med kran och släp	1 200 tkr
Reinvesteringar UBN	1 500 tkr

VILHELMINA KOMMUN KOMMUNSTYRELSEN		
2020 -04- 27		
Dnr.		

Socialdemokraterna och Centerpartiet i Vilhelmina

Yttrande - Budgetprioriteringar 2021

Socialdemokraterna och Centerpartiet i Vilhelmina har 2020-04-26 behandlat det underlag som inkommit från budgetberedningen gällande budget 2021.

Vi tillsammans förordar följande förändringar i UBNs prioriteringsordning (S + C förslag till vänster, budgetberedningens grundförslag för jämförelse till höger):

Socialdemokraternas/Centerpartiets förslag	Budgetberedningens förslag
Tilldelad summa: 23 500 tkr (enligt KSAUs förslag) • Små grundskoleenheter 12 800 tkr. • Små förskoleenheter 7 500 tkr. • Trygghetsteam, mentorer och RUT delvis prioriterat 2900 tkr • Elevhem 300 tkr I detta förslag bearbetas <i>Hyra av moduler Volgsjö skola (1 240 tkr) och Bruttokostnad lokaler per barn i förskolan (965 tkr)</i> in i den tekniska ramen.	Tilldelad summa: 23 500 tkr (enligt KSAUs förslag) • Små grundskoleenheter 12 800 tkr • Små förskoleenheter 7 500 tkr • Hyra av moduler Volgsjö skola 1 240 tkr • Bruttokostnad lokaler per barn i förskolan 965 tkr • Trygghetsteam, mentorer och RUT delvis prioriterat 995 tkr

Kommunstyrelsen ska under alla omständigheter ha möjlighet att göra vissa omDispositioneringar i tillgängliga resurser, där främst det beräknade överskottet kan behöva tas i anspråk innan det slutliga budgetförslaget föreläggs fullmäktige.

I övrigt ställer sig Socialdemokraterna och Centerpartiet bakom det förslag som budgetberedningen föreslagit.

De senaste åren har Vilhelmina kommun uppvisat stora ekonomiska underskott. En till ytan stor kommun med alla dess utmaningar med ett vikande befolkningsunderlag och sviktande skatteintäkter kopplat till en hög kostandsmassa har gjort sitt.

Vilhelmina kommun har i jämförelse med jämförbara kommuner haft för höga kostnader på sina verksamheter vilket ätit hål på den kommunala plånboken. Radikala åtgärder har varit av nöden tvungen och ett ambitiöst besparingsprogram har påbörjats.

Socialdemokraterna och Centerpartiet i Vilhelmina

Svårigheter med att lägga en realistisk ekonomisk budget med "budget på budget-tänk" har ersatts med ett nytt sätt att tänka budget, där ett projekt lett av SKR, Sveriges Kommuner och Regioner och sk. prislappar på de kommunala verksamheterna har inletts.

Budget -20 bjöd på stora nedskärningar i storleksordningen 45-50 miljoner och var ett första steg i att komma tillrätta med den ekonomiska situationen.

Nu går vi vidare med budget -21 som nu är skapad med den nya "prislappsmodellen" där ekonomer, såväl från SKR som kommunens egna tagit fram de tekniska budgettramar som gäller för kommunens olika verksamheter. Till detta har fogats en prioriteringspott där kommunens politiker getts chansen att prioritera ut de resterande ekonomiska medel som funnits att tillgå.

Ett svårt, men mycket ansvarsfullt jobb då behoven i de olika verksamheterna varit betydligt större än de medel som funnits att tillgå, men stålbadet med att sanera Vilhelmina kommuns ekonomi måste fortsätta. Tuffa prioriteringar med många svåra och obekväma beslut, men som likväl måste utföras om den kommunala ekonomin inte fullständigt skall haverera.

Vi ser dock denna budget som en del i vägen framåt mot en sundare ekonomi för Vilhelmina kommun och alla dess medborgare.

Vilhelmina 200426

Andreas Eliasson

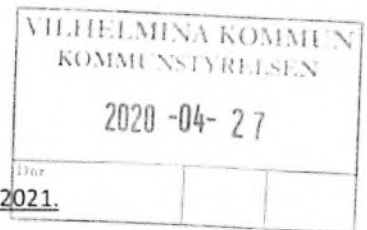


Ordförande, Vilhelmina Arbetarekommun

Mattias Ihrström



Ordförande Centerpartiet,
Vilhelmina



En ekonomi i balans – en hållbar och trovärdig utveckling för Vilhelmina kommun 2021.

Vilhelmina kommuns ekonomiska situation har de senaste åren fullständigt havererat trots extra ordinära åtgärder från staten. Den politiska styrningen har varit alltför svag och tillåtit verksamheter såsom utbildningsnämnden och socialnämnden att svälla mer eller mindre okontrollerat.

Den demografiska utvecklingen i Vilhelmina med en minskande och äldre befolkning innebär årligen ett minskat skattebortfall på flera miljoner. Vi ser därför resursfördelning/prislappsmodellen som ett tillförlitligt verktyg för att hålla en budget i balans.

Vänsterpartiets förslag till besparing och prioriteringar inför 2021.

Utbildningsnämnden:

- Skollokalerna, Driftkostnaderna för Dikanäs skola måste minska. Skolan måste få finnas kvar dock i en annan mera ekonomisk försvarbar lokal.
- För närvarande, ingen utbyggnad av lokalerna vid Volgsjö skola. Antalet elever minskar årligen varvid behovet om fler och större lokaler inte kan försvaras.
- Avakta / kallställ förslaget om en "jätteförskola".

Vid pensionsavgångar alltid se över om behovet av ersättare behövs i samma utsträckning som tidigare, tex samordna SYV från Lärcenter med SYV gymnasieskolan.

Socialnämnden:

- Översyn av enklare arbetsuppgifter för bromsa en utökning av personal inom äldreomsorgen/ hemtjänsten måste ske Tex kan transport av måltider och inköp av matvaror ske av andra av kommunens verksamheter tex Cornelia och Handtaget än av utbildade undersköterskor.
- Översyn/ utredning av kommunens fordonspark, målsättning ska vara en minskad användning av tjänstebilar inte utökning. Hemtjänsten har sedan tidigare stor tillgång till cyklar! Används dessa?
- Höja egenavgiften på fotvård.
- 45:an fyller en viktig funktion, men verksamheten borde kunna effektiviseras och därmed kan personalminskning med 1 person vara möjlig.

Kommunstyrelsen

- Höjd egenavgift inom färdtjänsten till 50-55 kr.
- Indragning av ringbil från Kittelfjäll, en besparing på ca 300 000 kr.
- Marknadshyra för föreningen Snickers.

Stora besparingar har skett det senaste året inom kommunstyrelsens verksamhet och ytterligare nedskärningar kommer att påverka kommunens medborgare samt ev. besökare mycket negativt. Vi föreslår därför inga ytterligare nedskärningar; kulturen, föreningslivet, Folkets Hus, belysning, städning, bidrag till badplatser, strandleden, Cornelia, Handtaget mm får fortsatt stöd och hjälp.

Miljö och byggnadsnämnden

Sparkrav för verksamheten ser vi inte kunna verkställas då lagkraven är tydliga och inte kan ignoreras.

Politisk verksamhet

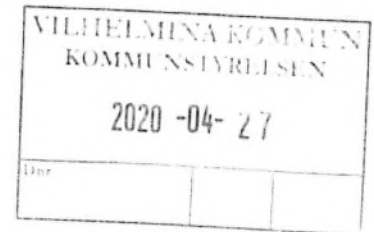
Ansaret för kommunens utveckling och framtid ligger på den politiska agendan. I jämförelser med andra liknande kommuner så ligger arvoden och ersättningarna mycket högt. Vi föreslår därför följande.

- Sänkning dags och månadsarvoden med 20%.
- Sänkning med timmarvoden med 50%
- Sänkning av partiarvode dvs grundarvode från 35.000 kr till 20.000 kr
- Sänkning av mandatstödet från 14 000 kr till 8 000 kr.
- Förändrad tjänstgöringstid gällande sammanträden, från kl. 08:00 till start kl. 13:00

Vänsterpartiet Vilhelmina

Rune Andersson, ordförande

Margaretha Löfgren, sekreterare.



Till Vilhelmina kommun

Synpunkter på budgetförslag 2021

Moderaterna i Vilhelmina har en positiv syn på kommunens framtid. Vi tror på att ökat företagande och flera jobb kan skapa tillväxt i kommunen om rätt förutsättningar ges.

Det är viktigt att lära av de misstag som gjorts när det gäller ekonomin. Vi måste få en ekonomi i balans, där resultaten blir överskott istället för stora underskott.

Vi befarar att resultaten för innevarande år, 2020 kommer att bli stora underskott när som beslutade besparingar inte hunnit verka. Därför verkar budgetförslaget för 2021 vara alltför optimistiskt. <<<<är det en valbudget för 2022?

Moderaterna vill satsa på kommunens kärnverksamheter. Därför vill vi projektera en utbyggnad av Volgsjö skola snarast. Vi vill anslå 3 miljoner kronor i budget 2021. Att fortsätta att hyra baracker för 1,2 miljoner kronor årligen är ekonomiskt vansinne.

Vi saknar en ordentlig analys av varför man vill överföra sophämtningen i kommunal regi. Vi säger därför nej till en investering på 4,5 miljoner i en sopbil. I Vilhelmina kommun har vi en väldigt stor kommunal verksamhet med många anställda. Kommunen är den största fastighetsägaren och ytterligare förvärv har nyligen gjorts. De små privata företagen trycks undan av en stor och stark kommun. Varför ska sophämtningen kommunaliseras? Den har utförts av privata företagare så länge man minns.

Vi anser att politikerna bör visa vägen och ta ansvar i en svår kris med att sänka sina arvoden med 20%

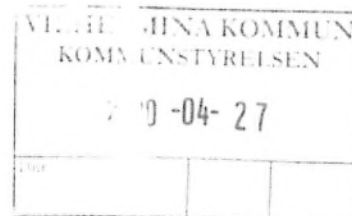
Bidragen till politiska partier bör även sänkas med 20% eftersom Vilhelmina har väldigt generösa partistöd och vi måste få ned utgifterna.

Vilhelmina 2020-04-27

Lars Eliasson

Ordförande och gruppledare

Moderaterna i Vilhelmina



Kommunals yttrande över Budget 2021

Utifrån informationen angående budget 2021 så framgår det inte tydligt vilka konsekvenser som kommer att bli.

Kommunal ser en fara i att neddragningar i budget kan leda till sämre arbetsmiljö samt kvalité i vård och omsorg samt skolan.

Utbildningsnämnden minskade budgetram ska inte påverka arbetsmiljö, löneutveckling för personalens mående och kompetensutveckling, samt barns- och elevers välmående och deras måluppfyllelse kan uppnås.

Personaltäthet är viktig för en god arbetsmiljö och samt en god och adekvat vård mot brukarnas behov.

Kommunal ser en farhåga att i och med att löneökningarna finns inbakade i prislappsmodellen är att löneutvecklingen blir sämre för våra medlemmar.

Heltidsresan är framtaget mellan Kommunal och SKR, finns i HÖK 16, kollektivavtalet.

Målsättning är att tillsvidareanställning på heltid ska vara den normala vid nyanställning och att redan anställda medarbetare ska i högre utsträckning arbeta heltid. Detta påbörjade arbete ska arbetas vidare med.

Kommunal yrkar;

- att inga personalneddragningar sker inom Kommunals område
- att löneutrymme för Kommunals medlemmar ligger utanför Prislappsmodellen
- att arbetsmiljöarbete är ett prioriterat område, Arbetsmiljölagen (AML), Arbetsmiljöförordningen (AMF) och Arbetsmiljöverkets författningssamling (AFS)
- Att arbete fortsätter med Heltidsresan.

Vilhelmina 27 april 2020

Kommunal Västerbotten Väst Vilhelmina

Helen Eliasson

Mona Kanon

Eva Davidsson

YRKANDE INFÖR BUDGET 2021

Vilhelmina kommun står, enligt kommunalrådet, inför en: "Totalkatastrof då vård, skola och omsorg är för dyr i förhållande till våra skatteintäkter" (Lokaltidningen 22/4, 2020) och det är vi ute i verksamheterna fullt medvetna om. Vi har inom UBN gjort så enorma nedskärningar under 2019 och 2020 att vi i dagsläget inte längre kan se hur gjorda nedskärningar slår ut i verksamheterna, samtidigt som ytterligare nedskärningar är på gång. Vi ifrågasätter också varför UBN får extremt stora nedskärningar medan andra nämnder får utökad pott.

Enligt Skollagens 2 kap.10§ så är det rektor som ska besluta om skolans inre organisation och "fördela resurser inom enheten efter elevernas olika förutsättningar och behov." Det är rektor som fattar beslut om särskilda undervisningsgrupper eller behov av särskilt stöd i form av exv. speciallärare, svenska som andraspråkslärare, modersmålslärare eller studiehandledare. Utbildningen i skolan ska enligt skollagen (2010:800) utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Skolans arbete för att uppnå trygghet och studiero innehåller såväl disciplinära åtgärder som pedagogiskt ledarskap och åtgärder för att motverka kränkande behandling. Det är rektor som ansvarar för att följa skollag och andra föreskrifter.

I och med införandet av resursfördelningsmodellen lyfts stora delar av skolornas inre organisation och ordinarie verksamhet ut ur varje enhets budget och riskerar att prioriteras bort av kommunpolitiker. Rektorerna som kan sin verksamhet förlorar möjligheten att "fördela resurser" och de riskerar att inte kunna fullfölja sitt uppdrag gentemot elever, föräldrar och huvudman, vilket får allvarliga långtgående konsekvenser för Vilhelmina kommun. Dessa verksamheter som på papper kan bortprioriteras, men i verkligheten måste finnas och hanteras väcker frågan: Vad ska bortprioriteras i stället? Att säga till rektorer och personal att de ska sänka ambitionsnivån och samtidigt jobba "effektivare" fungerar inte. Det kommer att leda till en massflykt av personal från skolans område. Hur ska vi då i framtiden ordna framtidens kompetensförsörjning av pedagoger och rektorer?

Vi ser följande problematik med de prioriteringar som riskerar att väljas bort:

Trygghetsteam, mentorer, RUT

I Skollagen kap. 6, 7 § står det att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

I Vilhelmina kommun har projektet "Barn och unga" startats med anledning av ökad psykisk ohälsa, därför är det mycket olyckligt att det prioriterade området gällande trygghetsteam stryks. Forskning visar att elever som går i en skola som jobbar med en stabil värdegrund, där trygghet och trivsel är ledord när längre i sin måluppfyllelse. Därför har skolorna i Vilhelmina kommun valt att satsa på organisationer där grunden är just trygghet och trivsel. I och med att mentorer och trygghetsvårdar finns upptäcks, utreds och åtgärdas kränkningar, såväl som dåligt mående betydligt snabbare än om detta endast skulle ligga på pedagogerna. Fler vuxna i skolan skapar en trygghet som gör att eleverna kan fokusera på skolarbetet i stället för det som händer på rasterna. En stor fördel till med organisationen är att elever som har svårigheter får stöd och hjälp av just pedagoger som är utbildade för att hantera dessa problem. Det gör att kvaliteten och måluppfyllelsen höjs. Organisationen bidrar också till en betydligt bättre arbetsmiljö för såväl pedagoger, övrig personal som för eleverna. Skulle vi bli tvungna att gå ifrån vår organisation och vision skulle detta vara förödande både för trivsel och

måluppfyllelse. Personalen på såväl Volgsjö skola som Hembergsskolan anser att organisationerna med trygghetsvårdar, RUT och mentorer är framgångsrik. Vår oro är att personalens arbetsbelastning blir orimlig om personalen läggs på ytterligare arbetsuppgifter. Det kommer bli förödande ur rekryteringssynpunkt i dessa tider, då det redan är svårt att rekrytera pedagoger.

En naturlig konsekvens av nedskärningar av lärarresurser och en inriktning där deras undervisningstid utökas innebär att trygghetsvårdarnas funktion blir viktig för att stärka elevernas sociala utveckling och mående. Trygghetsvårdarna samarbetar bland annat med elevhälsans personal med förebyggande, hälsofrämjande och åtgärdande insatser som exempelvis att hantera kränkningar, diskriminering och utanförskap.

Särskilda undervisningsgrupper

Enligt skollagen (kap 3 § 9) ska elever med behov ges extra anpassningar och/eller särskilt stöd:

"Alla barn och elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav eller kravnivåer som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling."

Om det finns särskilda skäl kan stöd behövas ges såväl i form av enskild undervisning som i särskild undervisningsgrupp. Det är med andra ord elevens behov som styr form och varaktighet för stödet. Stödinsatser är viktig för att undvika frånvaro och hemmasittare. Skolan kommer inte ha möjlighet att tillgodose den enskilde elevens behov i klass. Om vi som skola inte har möjlighet att sätta in särskilt stöd i form av särskilda undervisningsgrupper ökar risken för hemmasittare och utanförskap. En annan överhängande konsekvens är att övriga elever i klassen får mindre hjälp, stimulans och sämre studiero.

Programfördelning jämfört med riket

Skolan ska vara likvärdig och alla elever har rätt till en utbildning av hög kvalitet, enligt skollagen. Skolan ska dessutom arbeta för att kompensera för elevers olika bakgrund och förutsättningar. För att stärka likvärdigheten och för att alla elever ska få en utbildning av hög kvalitet behöver huvudmannen rikta resurser utifrån lokala förutsättningar och behov, enligt Skolverket. Vi har ett socioekonomisk läge i Vilhelmina som även visar sig när elever söker gymnasieutbildning. 76% av våra elever väljer yrkesprogram jämfört med riksgenomsnittets 37%, därför hamnar gymnasieskolan fel i resursfördelningsmodellen, men rätt i förhållande till verkligheten. Det är därför viktigt att vi anpassar oss efter elevernas önskemål, annars är risken stor att de inte utbildar sig alls. Gör vi inte det kommer kommunen att få ökade kostnader när dessa elever väljer yrkesprogram på annan studieort med ökade IKE-kostnader och kostnader för inackorderingstillägg som direkt följd, sedan belastas försörjningsstödet och genererar minskade skatteintäkter.

Andelen elever med annat modersmål

Enligt skollagen (3 kap. 12§) måste nationell modersmålsundervisning erbjudas om det finns en (1) elev som vill läsa och lämplig lärare. För övriga språkgrupper gäller att om fem elever vill läsa ett språk och det finns lämpligt lärare ska det erbjudas. Nyanlända elever har rätt till förstärkt studiehandledning på sitt modersmål om det tagits emot i högstadiet. Överhuvudtaget ska stöd ske om det inte är uppenbart att det inte behövs. Det är elevens behov som även här

ska styra såväl omfattning och tidsperiod för stödet. Forskning visar tydligt att förutsättning att nå målen i åk 9 ökar om elever med annat modersmål för stöd i undervisningen.

Elevhem

Elevhemmet möjliggör för elever från fjället och andra kommuner att studera i Vilhelmina och ökar Malgomas skolans attraktivitet. Att ta bort elevhemmet är kontraproduktivt eftersom kommunens kostnader i så fall kommer att öka.

Introduktionsprogrammen

Introduktionsprogram finns i fyra olika inriktningar. De ska ge obehöriga elever möjlighet att komma in på ett nationellt program, eller leda till att de kan få ett arbete. På Skolverkets hemsida kan vi läsa att: "Hemkommunen är skyldig att erbjuda obehöriga elever plats på introduktionsprogrammen." samt att "Elever på introduktionsprogrammen ska ha en minsta garanterad undervisningstid på 23 timmar i veckan (17 kap: 6§ skollagen). Det motsvarar undervisningstiden på gymnasieskolans yrkesprogram. Eftersom introduktionsprogrammen har olika syften ska innehållet i utbildningen, och därmed undervisningen, utformas utifrån elevens behov och i linje med den plan för utbildning som huvudmannen upprättat. Elever som har förutsättningar att tillgodogöra sig mer undervisningstid kan behöva det för att uppfylla utbildningens syfte." Så med vetskap om detta förstår vi inte hur Introduktionsprogrammets elever ska kunna prioriteras bort. Har vi fler elever i den här kategorin så ökar kostnaderna. Konsekvenserna skulle även drabba de unga vuxna som saknar gymnasiebehörighet mycket hårt, då möjligheterna till vidare studier och arbete drastiskt försämras. De kommer inom snar framtid att generera kostnader för Socialnämnden, eftersom kommunen enligt lag är skyldiga att göra skolplaceringar utanför kommunen om så är fallet.

Fritidshem och bussväntan

Elever ska erbjudas plats i fritidshem så fort de behöver det, oavsett om eleverna går i kommunal eller fristående skola. Så vitt vi känner till finns ingen utredning av i hur stor omfattning eleverna från Malgövik och Nästansjö skolområden behöver plats i fritidshem. Med utgångspunkt från antal elever som nu har fritidsplats beräknas ett stort antal elever behöva fritidsplats. Om denna post prioriteras bort eller ska hanteras inom den befintliga ekonomiska ramen, så kommer det att starkt missgynna elever och föräldrar och bli ett gigantiskt arbetsmiljöproblem för personal och rektorer.

Mellanmål och elevfik

För elever med långa resor och/eller långa skoldagar tar energin slut om de är hungriga. Det påverkar motivation och studieresultat. Dessutom blir kostnaderna stora för familjer med flera barn och låga inkomster.

Samiska

Vilhelmina är en samisk förvaltningskommun och det förpliktar. En viktig del i vår undervisning är att medvetandegöra våra elever om vår lokala historia och våra kulturarv. Kunskaper om samisk kultur, historia och religion är ett sätt att stävja några av de historiska konflikter som vi fortfarande kan se i vårt samhälle.

Vi yrkar på följande:

Vilhelmina kommun måste tänka långsiktigt och strategiskt för att säkerställa god måluppfyllelse i förskola, grundskola och gymnasium, samt värna om god arbetsmiljö för skolpersonal och elever. Analyser som sträcker sig över längre tid än ett år måste göras och gärna i tvärgrupper mellan olika förvaltningar, så att konsekvenserna för hela kommunen kommer i ljuset. Resursfördelningsmodellen kräver en dialog mellan politiker och rektorer om de prioriteringar som ska göras, vilket inte görs i dagsläget. Det är av yttersta vikt att UBN får ta del av förväntade statsbidrag och stödpaket för att mildra nedskärningarna och ge verksamheterna en möjlighet att införa nya effektivare arbetsmetoder.

Avslutningsvis kan vi konstatera att vi nu ser en politik som riskerar att gå in i en nedåtgående spiral, där nedskärningarna tenderar att förvärra "totalkatastrofen" istället för att inge framtidstro. Satsningar som görs i skolan måste ses som en investering och inte som en kostnad, då vinningen av detta i slutänden kommer synas i andra verksamheter än i utbildningsförvaltningen, exempelvis genom minskad belastning inom socialförvaltning. Skolan har en viktig roll i samhället och tillhandahåller mer än enbart utbildning. För att långsiktigt skapa goda ekonomiska förutsättningar i kommunen behöver kommunens prioriteringar vara framtidssatsningar - inte reduceras till reaktiva besparingar. En väl fungerande skola är den bästa framtidssatsning kommunen kan göra.

27:e april 2020

Berörda rektorer samt fackliga representanter från Skolledarförbundet, Lärarförbundet, Lärarnas Riksförbund och Kommunal.

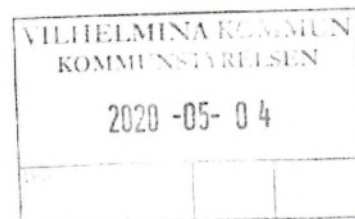
Fotnot: Den 29 april fattade Skolledarförbundet beslut om att ställa sig bakom skrivelsen som skickats in den 27 april.

VILHELMINA KOMMUN
Utbildningsnämndens
arbetsutskott

PROTOKOLL

7(16)

2020-04-21



Skolchef
Ekonomi
Utbildningsnämnden

§ 42
Budget 2021

Dnr 2020-038

041

AU 2020-02-19

Skolchef Christer Staaf presenterar den tekniska ramen som framtagits enligt resursfördelningssystemet.

AU 2020-02-19 § 15

ARBETSUTSKOTTET BESLUTAR

att notera informationen,

att uppdra till skolchef Christer Staaf att inkomma med prioriteringsunderlag till Utbildningsnämnden den 25/3 enligt den nya budgetprocessen.

UBN 2020-03-04

Skolchef Christer Staaf informerar om de tekniska ramarna och budgetförutsättningarna för 2021.

UBN 2020-03-04 § 28

UTBILDNINGSNÄMNDEN BESLUTAR

att uppdra till skolchef Christer Staaf att inkomma med prioriteringsunderlag till Utbildningsnämnden den 25/3 enligt den nya budgetprocessen.

AU 2020-03-11

Rektorer och biträdande rektorer för alla verksamheter har bjudits in till dagens sammanträde för att föredra övergripande resonemang kring prioriteringar i budget 2021.

AU 2020-03-11 § 28

ARBETSUTSKOTTET BESLUTAR

att notera informationen.

Justering (sign)

Utdragsbestyrkande

VILHELMINA KOMMUN
Utbildningsnämndens
arbetsutskott

PROTOKOLL

8(16)

2020-04-21

§ 42 (forts)
Budget 2021

Dnr 2020-038

041

UBN 2020-03-25

Skolchef Christer Staaf presenterar en sammanställning av de prioriteringar som verksamheterna lämnat in för 2021 till en total kostnad av 52 300 tkr. Kostnaderna har jämförts med andra kommuner av liknande karaktär och riket.

Anna-Leena Danielsson (PA) ställer frågan om hur andelen elever som går på Introduktionsprogrammet förhåller sig till jämförbara kommuner och resten av riket?

Nämnden behöver rangordna de prioriteringar som verksamheterna tagit fram och är medvetna om att några av prioriteringarna kan behöva plockas bort för att komma ner i den tekniska ramen som motsvarar 170 000 tkr.

Nämnden får därefter möjlighet att ställa frågor och ge egna förslag på verksamhetslösningar utifrån prioriteringsunderlagen från verksamheterna. Skolchefen och förvaltningssekonomen Andrea Larsson förklarar hur prioriteringsunderlagen tagits fram och vad som förväntas av nämnden inför kommande budgetarbete.

Utbildningsnämnden föreslår gemensamt följande prioriteringsordning:

1. Små enheter	20 300 tkr
2. Moduler och lokalkostnader brutto/elev i förskola	2 200 tkr
3. Trygghetsteam, mentorer och RUT-tid	7 700 tkr
4. Särskilda undervisningsgrupper	4 900 tkr
5. Yrkesprogram	6 300 tkr
6. Elever med annat modersmål	3 500 tkr
7. Elevhem	300 tkr
8. Fler elever på introduktionsprogram	4 700 tkr
9. Fritidshem och bussväntan	1 500 tkr
10. Mellanmål och elevfik	300 tkr
11. Samisk förvaltningskommun	600 tkr
	52 300 tkr

UBN 2020-03-25 § 46

UTBILDNINGSNÄMNDEN BESLUTAR

att notera informationen,

att anta följande prioriteringsordning och överlämnar den till budgetberedningen:

1. Små enheter	20 300 tkr
2. Moduler och lokalkostnader brutto/elev i förskola	2 200 tkr
3. Trygghetsteam, mentorer och RUT-tid	7 700 tkr
4. Särskilda undervisningsgrupper	4 900 tkr
5. Yrkesprogram	6 300 tkr

Justering (sign)

Utdragsbestyrkande

VILHELMINA KOMMUN
Utbildningsnämndens
arbetsutskott

PROTOKOLL

9(16)

2020-04-21

§ 42 (forts)
Budget 2021

Dnr 2020-038

041

6. Elever med annat modersmål	3 500 tkr
7. Elevhem	300 tkr
8. Fler elever på introduktionsprogram	4 700 tkr
9. Fritidshem och bussväntan	1 500 tkr
10. Mellanmål och elevfik	300 tkr
11. Samisk förvaltningskommun	600 tkr
	<u>52 300 tkr</u>

AU 2020-04-21

Skolchef Christer Staaf informerar om gårdagens gruppfullmäktige och kommande verksamhetsramar för 2019-2024.

Beslutad ram 2019	217 462 tkr
Beslutad ram 2020	202 749 tkr
Preliminär ram 2021	193 389 tkr
Preliminär ram 2022	190 010 tkr
Preliminär ram 2023	189 271 tkr
Preliminär ram 2024	190 073 tkr

Kommunstyrelsens förslag till Kommunfullmäktige i juni är att bevilja Utbildningsnämnden följande prioriteringsordning motsvarande 23 500 tkr enligt nedan. Övriga prioriteringar från nämnden har plockats bort.

Små grundskoleenheter	12 800 tkr
Små förskoleenheter	7 500 tkr
Hyra av moduler Volgsjö skola	1 240 tkr
Bruttokostnad lokaler per barn i förskolan	965 tkr
Trygghetsteam, mentorer och RUT	995 tkr

Beredningsunderlaget till Kommunstyrelsens arbetsutskott kommer att kompletteras med prioriteringar för mellanmål, elevfik och samisk förvaltningskommun motsvarande 900 tkr.

Skolchefen presenterar även teoretiska siffror för en framtida ekonomi i förvaltningen utan tillskott för kommande lönerevisioner.

Arbetsutskottet diskuterar kostnader utanför förvaltningen som inte kan påverkas samt budget för interkommunal ersättning.

Justering (sign)

Utdragsbestyrkande

VILHELMINA KOMMUN
Utbildningsnämndens
arbetsutskott

PROTOKOLL

10(16)

2020-04-21

§ 42 (forts)
Budget 2021

Dnr 2020-038

041

AU 2020-04-21 § 42
ARBETSUTSKOTTET BESLUTAR

att notera informationen,

att uppdra till skolchef Christer Staaf att bereda konsekvenserna av Kommunstyrelsens beslut om en neddragning av medel till Riksteatern med påverkan på skolkulturen.

- - - -

Justering (sign)

Utdragsbestyrkande

PDI

Vilhelmina 2020-05-04

BUDGET 2021 - PDI

PDI:s vision

PDI:s vision är att rädda vår underbara kommun, Vilhelmina, från den ekonomiska undergång som den över tid har så sakta varit på väg mot, men vars hastighet på senare tid eskalerat allt jämt. Vi tror inte på att vi kan spara oss ut ur den situation som kommunen nu befinner sig i, det skulle endast påskynda vår egen självavveckling. Eller sett från ett annat perspektiv, det är inte våra kostnader som är för stora, det är våra intäkter som är för låga.

Övergripande budgetmål

Vår kommuns ekonomi lider i grunden av ett strukturfel - underfinansiering - där beräkningsmodellerna bygger på centralism. Glesbygdskommuner kan aldrig få riktiga "stordriftsfördelar" utan vi kommer alltid att ha "för stor kostym".

Kärnverksamheter står i vårt fokus - vård, skola omsorg före annat.

Vi håller fast vid beslut som fattats vid kommunfullmäktige vad det gäller en ramsänkning på kommunstyrelsen om 3 miljoner kronor år 2021.

PDI vill särskilja politikens roll med förvaltningarnas, nationell lagstiftning styr - INTE kommunal ekonomi.

Bakgrund

Underfinansiering i det kommunala kostnadsutjämningsystemet

PDI anser att Vilhelminas absolut största ekonomiska problem är den underfinansiering den lider via det inbyggda skevhet som finns i det kommunal kostnadsutjämningsystemet.

Det kommunalekonomiska utjämningsystemet är statens verktyg för att ge kommunerna likvärdiga ekonomiska förutsättningar att bedriva kommunal verksamhet. Kommuner med stor yta, få invånare och större befolkningsminskningar (känns bekant?) hade fått betydande tillskott från kostnadsutjämnningen om systemet skulle korrigerats för att uppnå sitt syfte. Men istället för detta lider vår kommun nu en underfinansiering av detta system.

Med riksrevisionens granskningsrapport (RiR 2019:29) som grund lät vi förvaltningen räkna fram vad 2019 underfinansiering landar på, något som resulterade i ett värde på inte mindre än 30 800 000 kr. Betänk då att detta är en underfinansiering som fått pågå över tid, år efter år.

PDI finner det högst anmärkningsvärt att man från övrigt lokalpolitiskt håll tyst accepterar detta systemfel, trots att det är en av huvudorsakerna till den kommunala kris vi upplever. Särskilt anmärkningsvärt är det med tanke på att den majoriteten som nu styr kommunen har direkta kanaler till de som styr landet. Slutsatsen måste bli att man endera inte förstår stundens allvar, eller att man aktivt väljer att tyst låta likvideringen ske.

PDI kommer inte att stå tysta bredvid och acceptera kvävningsdöden.

PDI

Vilhelmina 2020-05-04

Prislappssystemet

PDI anser övergripande att underlaget för budgetarbetet är otillräckligt. För det första bör det finnas en budgetremiss där alla kostnader 2021 framgår för de olika delverksamheterna inom de olika nämnderna samt även en plan för 2022–2024. Även uppgifter om intäkter, pensionskostnader och historik mm.

I den tekniska ram som presenterats för Vilhelmina kommuns budget 2021 (dokument *Budgetdag 2021* från 20/4) får de beslutande varken veta vad som ingår i ramen eller hur denna tekniska ram fördelar sig över nämnderna. De beslutande får enbart veta vad som *inte* ingår, det som politiken måste prioritera. Ett bakvänt sätt att arbeta. Eller grundat i att vissa vet och andra ska hållas ovetande. Till denna tekniska ram är det tänkt att läggas prioriteringar varom partierna nu har möjlighet att yttra sig om. Men dessa prioriteringar blir meningslösa då beslutsfattare inte ser vad som faktiskt ingår i de tekniska ramarna.

Det framgår att vissa saker är "prioriteringar som är utöver de tekniska ramarna", att "prioriteringar som görs ett år påverkar inte nästa år ram". De ligger liksom utanför ramen/verksamheten med en osäker framtida tillvaro, det måste tolkas att "prioriteringarna" egentligen avser åtgärder som inte är permanenta; varande på det viset reser PDI synnerligen frågetecken om att fjällskolorna och de mindre by-/fjällförskolorna nu måste "politiskt prioriteras" *varje år*. Detta ger i grunden en strukturell otrygghet och blir en strukturell diskriminering som kan komma att få förödande följder för bygdeutvecklingen. Den diskurs som etableras nu är inte uppbygglig. Och bör givetvis ändras: dessa enheter ska in i "teknisk ram".

Enligt dokumentet *Budgetföresättning 2021* från februari 2020 framgår att prioriteringsunderlagen ska beskriva vad verksamheterna vill att politikerna ska prioritera utöver den tekniska ramen. Men hur ska politiken kunna göra det när det inte deklarerats vad som ingår i den tekniska ramen, eller är det enbart siffror som kan fördelas precis hur som helst? Då har man enligt PDI släppt rodret rejält. Tillitsbaserad styrning måste ske från båda håll. Om politiken inte vet vad som ingår i verksamheten hur ska de då veta vad som behöver prioriteras? Detta har på sätt och vis varit ett problem länge, politiken har aldrig vetat exakt vad pengarna går till därav uppstår situationer som att vissa verksamheter kan sluka pengar medan andra sätts på sparlåga medan politiken inte kan säga vart pengarna gått, som nu senast efter verksamhetsutökningen efter flyktingvågen. Ska vi fortsätta vara fågelholkar varur det bara kommer noll som svar på allmänhetens frågor, eller ska vi veta vad verksamheterna gör och vad det kostar – och då menas också *var*, rent geografiskt, det kostar eller satsas också.

En viktig fråga första gången kommunen använder en ny metod (prislappsmodellen) är att kommunen samtidigt gör en skugg-/dubbelbudget enligt gammal modell. För att kunna jämföra. Nu verkar det gå på gungfly utan grundmaterial. Nu finns enbart prioriteringar prissatta. Vad kostar exempelvis grundskole-, förskole och fritidshemsverksamheten på tätorten? Den verkar ju ligga inom den tekniska ramen? Inser avsändarna av dessa underlag hur diskriminerande detta synsätt är, att vissa geografiska områdens service benämns som "politiska prioriteringar" som det också över tid kommer att bli mindre pengar avsatt för, eftersom tätortens service ingår i en för utomstående otillgänglig men självklar kostnads massa?

Vidare anser PDI att Vilhelmina kommuns nuvarande tillämpning av den s.k. prislappsmodellen är djupt diskriminerande då vissa lagstadgade verksamheter inte ens finns med i de tekniska ramarna, medan kommunstyrelsen – som ruvar på en frivillig verksamhet om ca 20 mkr – inte behöver "prioritera" vad som kan betraktas som hobbyverksamhet. Därtill: "prioriteringar" som dessutom väljs bort *kan inte* gälla lagpliktig verksamhet, som t. ex. modersmålsundervisning och särskilda undervisningsgrupper, det är olagligt beslut.

PDI

Vilhelmina 2020-05-04

Förvaltningskopplade synpunkter.**Utbildningsnämnden**

När en nämnd har den inställningen att behålla fjällskolorna/små enheter som "en satsning" man vill göra utöver teknisk ram uppstår frågan: varför skriver de inte till riksnivån och ber om pengar för att hantera den? Fjällskolorna ingår alltså inte i den tekniska ramen. Varför finns inte tätortsskolorna med i de underlag som ni fått? Det vore intressant att veta alla de uppgifter som ingår i den tekniska ramen och *varför* vissa andra inte gör det. Att modulerna på Volgsjö inte ingår i teknisk ram syns ju mer rimligt. Men planerar man verkligen att behålla dem i tre år? Skulle inte utbyggnad/renovering ske? Och att bibehållandet delvis motiveras av att man lagt ned byskolorna – då ser vi svart på vitt att det var för att kunna behålla modulerna på Volgsjö som byskolorna skulle läggas ner, men att finansieringen haltar rejält ändå.

Rektor styr skolans inre organisation och är den som ska "fördela resurserna inom enheten". Det är rektor som tar beslut om särskilt stöd till elever och formerna för det samt om övergripande organisation av det pedagogiska arbetet. Det innebär att vår uppgift som politiker stannar vid att ta beslut om budgetramar och övergripande organisationsförändringar. Men eftersom den nya majoriteten gett besparingsförslag som ligger på enhetsnivå och under rektors ansvar, vill vi kommentera några av dem.

Enligt skollagen ska:

"Alla barn och elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav eller kravnivåer som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling" Om det finns särskilda skäl kan särskilt stöd behövas enskilt eller i särskild undervisningsgrupp. Det är med andra ord elevens behov som styr formen för stödet, inte kommunfullmäktige.

Enligt skollagen måste nationell modersmålsundervisning erbjudas om det finns en (1) elev som vill läsa och lämplig lärare. För övriga språkgrupper gäller att om fem elever vill läsa ett språk och det finns lämpligt lärare ska det erbjudas. Nyanlända elever har rätt till förstärkt studiehandledning på sitt modersmål om det tagits emot i högstadiet. Överhuvudtaget ska stöd ske om det inte är uppenbart att det inte behövs. Det är elevens behov som även här ska styra såväl omfattning och tidsperiod för stödet. Förutsättning att nå mål åk 9 ökar...

Trygghet och studiero lyfts i ett eget kapitel i skollagen och omfattar såväl arbetsmiljö som åtgärder. Det är ett ansvarsområde som kräver sin del av resurserna. Nedsikningar av lärartäthet ökar behovet av trygghetsvårdar och mentorer.

Elever ska erbjudas plats i fritidshem så fort de behöver det, oavsett om eleverna går i kommunal eller fristående skola. Så vitt vi känner till finns ingen utredning av i hur stor omfattning eleverna från Malgövik och Nästansjö skolområden behöver plats i fritidshem. Med utgångspunkt från antal elever som nu har fritidsplats beräknar vi att ett 40-tal elever behöver fritidsplats. Det innebär givetvis merkostnader för utbildningsnämnden. Avslutningsvis så måste det nämnas tidsperspektivet och vad det gör med processen. Det extremt forcerad tempot som beredningar genomförts och underlag tagits fram i denna process gör att resultatet blir

PDI

Vilhelmina 2020-05-04

bristfälligt. Risk och konsekvensanalyser blir undermåliga eller saknas helt och beräkningar blir i bästa fall korrekta.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har genomfört en hel del arbete inom sitt område för att bidra till att minska på kostnaderna. Det finns dock kvar stor potential för ytterligare besparingar, om viljan därom fanns. Tyvärr kan man kanske säga att det kvarvarande är till stor del "heliga kor" som exempel folkets hus och/eller fritidsanläggningar, vars existens nu ställs mot besparingar på lagstadgade områden inom utbildningsnämnden och/eller socialnämnden.

Tämligen anmärkningsvärt är att man från majoritetens sida väljer att gå emot fattat fullmäktigebeslut att sänka kommunstyrelsens kostnader med 3 000 000 kr för att därigenom avlasta utbildningsnämnden. Ett beslut man alltså själv fattat inom ramen för fullmäktige. Något som troligen beror på ovan nämnda "heliga kor".

En kraftig besparing på kommunstyrelsens icke lagstadgade verksamhet skulle kunna vara en pusselbit i att rädda kommunekonomin till balans i kanske ett eller två år, dock skulle det innebära en hel del negativa effekter och endast hjälpa temporärt tills kommunens löpande underfinansiering hinner ikapp och vi åter står vid randens kant, en kroppsdel fattigare.

Socialnämnden

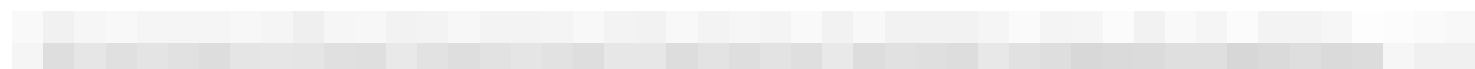
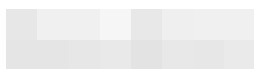
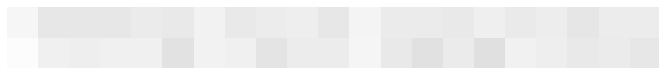
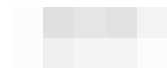
De prioriteringar som finns angivna under socialnämndens ansvarsområde är på det stora hela inte relevanta som underlag för politiska prioriteringar. Ett exempel är kostnader för placeringar av barn och unga 8,8 miljoner. Dessa placeringar är i princip omöjliga att avsluta utifrån ekonomiska ställningstaganden i en budgetprocess. Lagstiftningen på området är hårt reglerad och denna del borde finnas med i nämndens tekniska ram. Detsamma gäller överstigande kostnader inom SFB och Lss med 4,2 miljoner. Dessa sammantaget 12,8 miljoner är utan tvekan mycket svåra eller rent ut sagt omöjliga att bortprioritera i en budgetprocess.

Även de ökande kostnaderna inom hemtjänsten på 7,9 miljoner är i grunden styrda av ökade behov hos medborgarna och som därför ska betraktas som ren verkställighet om ett utrett behov av hemtjänst finns. Lagen ger rätt till hemtjänst om behovet av vårdinsatser finns. Sammantaget är de prioriteringar som är upptagna under socialnämnden till stor del verksamhet som inte borde ligga som grund för politisk prioritering.

Miljö och byggnadsnämnden

Miljö och byggnadsnämnden fick i samband med budgeten 2020 sin ram sänkt med 500 000kr av majoriteten. Något som fick stora konsekvenser för miljö och byggnadsnämndens verksamhet i och med deras tämligen lilla budget och till stora delar lagstadgade verksamhet. Det som majoriteten föreslår i och med sitt budgetförslag 2021 är att miljö och byggnadsnämnden skall öka sin "bruttoram" för att återta dessa 500 000 kr.

I praktiken innebär detta att miljö och byggnadsnämnden ska tjäna in dessa medel själva, vilket man kommer att behöva göra genom att höja taxor och avgifter. Här riskerar man återigen att hamna i en orealistisk kalkyl där priset blir för högt och den förväntade intäkten resulterar istället i ett underskott. Till det får man lägga den samhällseffekten som det får på exempelvis bygglov.



PDI

Vilhelmina 2020-05-04

Prioriteringar budget 2021 PDI

Ramjustering med anledning av bedömd korrigering av föreliggande underfinansiering för Vilhelminas kommuns del från det kommunala kostnadsutjämningsystemet enligt följande.

UBN ramjustering om +27 000 tkr

SOC ramjustering om +3 000 tkr

Prioriteringar MBN

Ramjustering (återställd nettoram)	500 tkr
------------------------------------	---------

Prioriteringar KS

Lystkom – växeltjänster mm	500 tkr
Bibehållen gatubelysning	716 tkr
Ringbilen	248 tkr
Beredskap IT	50 tkr
Stöd till skoterklubbar för skoterleder	250 tkr
Extra anslag Emma Ricklunds stiftelse	147 tkr

Ramjustering om 3 000tkr år2021 (sänkning i enlighet med KFMbeslut 200302)

Avtal med Vilhelmina folkets hus	2 500 tkr
---	----------------------

Överföring av kyrkstaden och tingshuset till ViBo 1/2	500 tkr
---	---------

(Per beslut kommunstyrelsen 200331)

Ytterligare ramjustering om 637 tkr år2021.

Hundlatrinter, gatustädning samt bek.björnlöka	137 tkr
---	--------------------

Överföring av kyrkstaden och tingshuset till ViBo 2/2	500 tkr
---	---------

(Per beslut kommunstyrelsen 200331)

PDI

Vilhelmina 2020-05-04

Prioriteringar SOC

Högre bemanning inom hemtjänsten	7 900 tkr
Högre bemanning inom hemsjukvården	750 tkr
Överstigande kostnader inom SFB och LSS	4 200 tkr
Högre bemanning Tallbacka äldreboende	2 600 tkr
IFO – placering barn och unga	8 800 tkr
Behörig personal med rätt kompetens	972 tkr
Heltidsresan	10 000 tkr

Prioritering UBN

Små grundskoleenheter	12 800 tkr
Små förskoleenheter	7 500 tkr
Hyra av moduler Volgsjö skola	1 240 tkr
Bruttokostnad lokaler per barn i förskolan	965 tkr
Trygghetsteam, mentorer och RUT	7 700 tkr
Särskilda undervisningsgrupper	4 910 tkr
Samisk förvaltningskommun	600 tkr
Programfördelning jämfört med riket	6 300 tkr
Andelen elever med annat modersmål	3 535 tkr
Elevhem	300 tkr
Introduktionsprogram	4 700 tkr
Fritidshem och bussväntan	1 500 tkr
Mellanmål och Elevfik	300 tkr

PDI

Vilhelmina 2020-05-04

Investeringar

Investeringar KS

VA-inväxling Kittelfjäll	3 500 tkr
VA Västerut Klimpfjäll	2 000 tkr
Slamhantering ARV	500 tkr
Sopbil modell vanlig	3 500 tkr
Sopbil-modell-separering	4 500 tkr
Sopkärl	2 000 tkr
Anpassning fastigheter insamling matrester	500 tkr
Handelsområde Kittelfjäll	1 500 tkr
Energibesparing fastigheter	500 tkr
Folkets Hus andelar	367 tkr
Ärendehanteringssystem	250 tkr
Utrustning räddningstjänst	175 tkr
Utrustning kostverksamhet	200 tkr
Nya M3	16 000 tkr

Investeringar SOC

GPS-larm hemtjänsten	225 tkr
Inventarier socialnämnd	1 000 tkr
Reinvesteringar SN	1 500 tkr

Investeringar UBN

Utemiljö-förskolor	1 105 tkr
Vindskydd förskolor	200 tkr
Inventarier förskolor	50 tkr
Projektering utbyggnad Volgsjö skola	3 000 tkr
Utrustning gymnasieskolan	1 450 tkr
Timmerbil med kran och släp	1 200 tkr
Reinvesteringar UBN	1 500 tkr

VILHELMINA KOMMUN
Miljö- och byggnadsnämnden**PROTOKOLL**
2020-05-14

Mbn § 46

Mbn § 7

Au § 46

Dnr: 20/MBN174

200

Budget 2021**Mbn 2020-05-14****MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDEN BESLUTAR**

den 25 % nedskärningen innebär att nämndens enda verktyg är att minska personal vilket leder till att nämnden inte kommer att nå uppsatta mål eller hålla lagstadgad verksamhet samtidigt som intäkterna minskar och servicen till medborgarna undergrävs.

Mbn 2020-05-14

Diskussioner kring förutsättningarna i det ekonomiska läget för 2021 diskuterades

Mbn 2020-03-12**MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDEN BESLUTAR**

efter revidering enligt Mikael Danielssons förslag anta upprättat prioriteringsunderlag

till budgetberedningen hemställa om utökad ram i enlighet med 2019 års utfall.

Mbn 2020-03-12

Bygg- och miljöchef Ulla Karin Dahlberg har sammanställt prioriteringsunderlag för budget 2021-2024

Mikael Danielsson föreslår att underlaget kompletteras med en skrivning om den ekonomiska effekten för lokala näringslivet ifall vi får en vikande trend inom byggsektorn. En sektor där fritidshusägare senaste åren investerat cirka 600 miljoner kronor för deras rekreation inom Vilhelmina kommun.

Vidare i anslutning till att nyrekrytering genomförts notera att det är provanställningar.

Danielsson föreslår även att till budgetberedningen hemställa om utökad ram i enlighet med 2019 års utfall.

VILHELMINA KOMMUN
Miljö- och byggnadsnämnden

PROTOKOLL
2020-05-14

Mbn § 46

Mbn § 7

Au § 46

Dnr: 20/MBN174

200

Budget 2021

Au 2020-02-19

ARBETSUTSKOTTET BESLUTAR

notera informationen

Au 2020-02-19

Bygg- och miljöchef Ulla Karin Dahlberg informerade om att miljö- och byggnadsnämnden har fått en teknisk ram för budgetåret 2021.

En ram som ytterligare sänker nämndens budget utifrån ramen för 2020.

Ulla Karin Dahlberg redogjorde för konsekvenserna av detta och att ett prioriteringsunderlag ska upprättas till nästa nämndsammanträde

Sverigedemokraternas budgetförslag



Vilhelmina

Inledning

Sverigedemokraterna är ett socialkonservativt parti med nationalistisk grundsyn, som betraktar värdekonservernas upprätthållande av en solidarisk välfärdsmodell som de viktigaste verktygen i byggandet av det goda samhället. Partiet bildades 1988 med det övergripande målet att formera en demokratisk, politisk rörelse som skulle slå vak gemensamma nationella identitet som utgjort grunden för framväxten av välfärdsstaten och vårt lands fredliga och utveckling. Sverigedemokraterna eftersträvar ett försiktigt framåtskridande som baseras på varsamhet, eftertanke och ansvarstagande.

Partiets ambition är att kombinera de bästa elementen från de traditionella höger- och vänster ideologierna. Vi beordrar ordning, gemensamhetsskapande traditioner, samhällsbärande institutioner och bevisat välfungerande naturliga former av familjen och nationen. Vi eftersträvar ett demokratiskt, jämställt och miljövänligt samhälle där alla medborgare är lika inför lagen. Ett samhälle där alla medborgare också garanteras en hög grundläggande nivå av ekonomisk och social trygghet. Vi inser att vi i likhet med alla andra människor har ofrånkomliga fel och brister och tror därför inte att ett utopiskt samhälle är möjligt att uppnå. Genom att basera vår politik på ovan nämnda strävanden och genom att bevara trygghet, individualism och gemenskap, hoppas vi dock kunna återskapa ett folkhem som i så hög grad som möjligt präglats av trygghet, välbefinnande, demokrati och en stark inre solidaritet. Detta är den övergripande målsättningen för vår verksamhet.

SD parlamentariska grupp i Vilhelmina Kommunfullmäktige



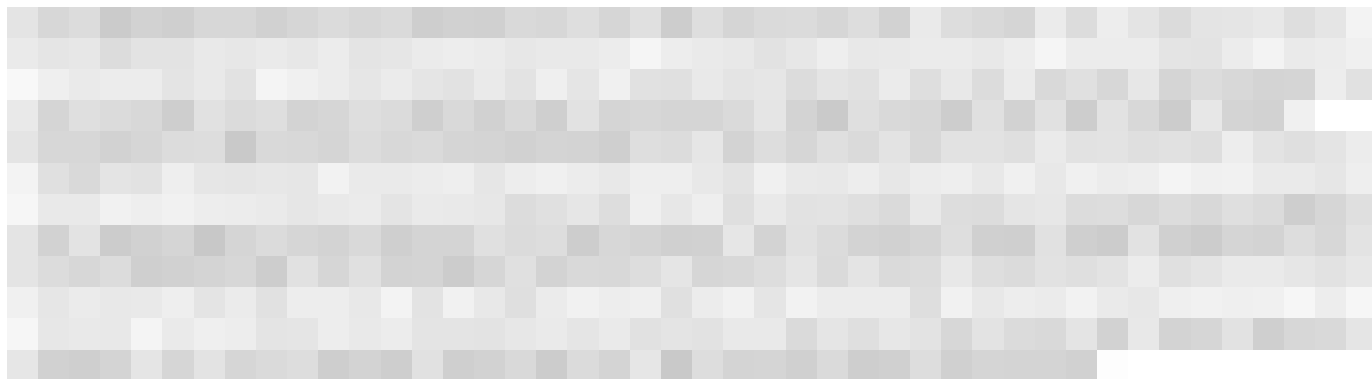
Eric Axelsson (SD) Gruppledare
Kommunfullmäktige Ledamot

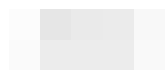


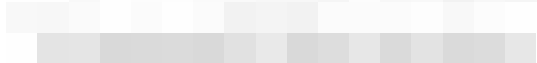
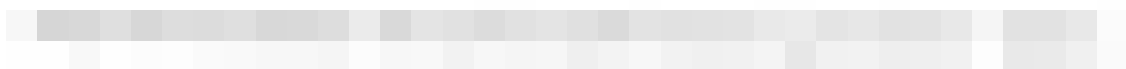
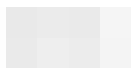
Jenny Markgren (SD)
Kommunfullmäktige Ersättare



Rune Hagström (S)
Kommunfullmäktig







Viktade upphandlingar

Med viktade upphandlingar så tror vi företagen lokalt i kommunen kommer att gynnas .
Kommunen utför köp under upphandlingsgränsen 586 tk.

Ponera att man har en hundra lapp och går till den lokala bonden som betalar skatt i kommunen.
Man köper varor för 100 kr men får tillbaka i skatteintäkter. Man går tillbaka igen och köper mer varor oc
skatteintäkter.

I detta momentum tror vi att på hundralappen skulle tjäna ca 50 kr med viktad upphandling.

+2000tk

Kommunstyrelsen

KS 87 189 tkr

Avvikande resul
i årsresultat vid

Ramsänkning -5 647 tkr

5 647 tkr

- Varav avtal FH -2 500 tkr

- Varav ramsänkning KFM -3 000 tkr

Ny ram KS 81 542 tkr

Investeringar KS

VA-inväxling Kittelfjäll 3 500 tkr

VA Västerut Klimpfjäll 2 000 tkr

Slamhantering ARV 500 tkr

Energibesparing fastigheter 500 tkr

Folkets Hus andelar 367 tkr

Ärendehanteringssystem 250 tkr

Utrustning räddningstjänst 175 tkr

Utrustning kostverksamhet 200 tkr

Nya M3 16 000 tkr

Summa 23 492 Tkr

~~Sopbil modell vanlig 3 500 tkr~~

~~Sopbil modell separering 4 500 tkr~~

~~Sopkärl 2 000 tkr~~

~~Anpassning fastigheter insamling
matrester 500 tkr~~

~~Handelsområde Kittelfjäll 1 500 tkr~~

Summa 12000 tkr

Uppdrag :
invänta besked av naturvårds styrelsen
besked av dispans för matavfallssortering i
glesbygd

Avstyrker:

Åtgärd

Nedsläckni
belysning
samhället c
byarna.

716 tkr

Utbildningsnämnden Prioriteringar.

Prioritering UBN

Små grundskoleenheter 12 800 tkr

Små förskoleenheter 7 500 tkr

Bruttokostnad lokaler per barn i förskolan 965 tkr

Trygghetsteam, mentorer och RUT ~~7 700 tkr~~
delvis prioriterat **995 tkr**

Särskilda undervisningsgrupper 4 910 tkr

Mellanmål och Elevfik 300 tkr

Behålla byaskolorna Nästansjö och Malgovik. 7500 tkr

Samisk förvaltningskommun 600 tkr

Program Fördelning jämfört med riket 6 300 tkr

Andelen elever med annat modersmål inkl
Minoritetsspråk 1200 tkr

Elevhem 300 tkr

Introduktionsprogram 4 700 tkr

Fritidshem och bussväntan 1 500 tkr

Investering

Reinvesteringar UBN 1 500 tkr

Soc nämnden Prioriteringar

Högre bemanning inom hemtjänsten 7 900 tkr

Högre bemanning inom hemsjukvården 750 tkr

Överstigande kostnader inom SFB och LSS 4 200 tkr

Högre bemanning Tallbacka äldreboende 2 600 tkr

IFO – placering barn och unga 8 800 tkr

Behörig personal med rätt kompetens 972 tkr

~~Heltidsresan~~ ~~10 000 tkr~~

FÖRHANDLINGSPROTOKOLL

TID: 2020-05-18
PLATS: Via webb möte
PARTER: För Vilhelmina kommun
Karl-Johan Ottosson
Maria Westin, personalchef
Niklas Vilhelmsson, ekonomichef
Christer Staaf, skolchef
Sören Hagenvald, teknisk chef

För facken
Mona Kanon, Kommunal
Helen Eliasson, Kommunal
Jenny Almroth, Ledarna
Agneta Olofsson, Vision
Anna Nolén, Vårdförbundet
Caroline Risslén, Fysioterapeuterna
Emma Selberg, Lärarnas riksförbund
Tomas Lönnberg, Lärarförbundet
Göran Kallin, SSR
Robbin Mikaelsson, SSR

ÄRENDE: MBL § 11, Budget 2021

§ 1

Arbetsgivarens har inget nytt att tillföra gällande budget 2021 inför beslut om de tekniska ramarna som Fullmäktige ska fatta beslut om i juni. Bifogat till protokollet återfinns den presentation som ekonomichefen presenterade 8 maj (Bilaga 1) samt riskbedömningen arbetsgivare och fack arbetade fram (Bilaga 2). Även LRs yrkande finns med som Bilaga 3. Protokoll samt bilagor skickas vidare till kansliet för att följa ärendet till politiken.

§ 2

Samtliga fack vill att det förs till protokollet att vi inte avslutar förhandlingen i enighet.

§ 3

Förhandlingen avslutas i oenighet 2020-05-18.

Vid protokollet

Maria Westin

Justeras

För Vilhelmina kommun

För Kommunal

För Ledarna

Karl-Johan Ottosson

Helen Eliasson

Jenny Almroth

För Vision

För Vårdförbundet

För Fysioterapeuterna

Agneta Olofsson

Anna Nolén

Caroline Risslén

För LR

För Lärarförbundet

För SSR

Emma Selberg

Tomas Lönnberg

Göran Kallin



Arbetsmiljö i beaktande

8 maj 2020

VIIHTINEN KOMMUN



Vad händer i omvärlden?



Ny skatteunderlagsprognos
-12,9 mkr (enligt SKR:s senaste
prognos)

Tidigare beslutat stödpaket inkl
velfärdsmiljoner 13,5 mkr



Resursfördelning

Ett nytt sätt att fördela samma medel

VILHELMINA KOMMUN



resursfördelning



Tekniska
ramar
prislappar

Tekniska
ramar övriga
verksamheter

(Justering för
pris- och
löneökningar)

Befolknings-
prognos

Föregående års
budget

Befolknings-
prognos

Prislappar från
kostnads-
utjämnning



resursfördelning

+ Intäkter

Skatteintäkter

Generella statsbidrag

- Nettokostnader

Tekniska ramar

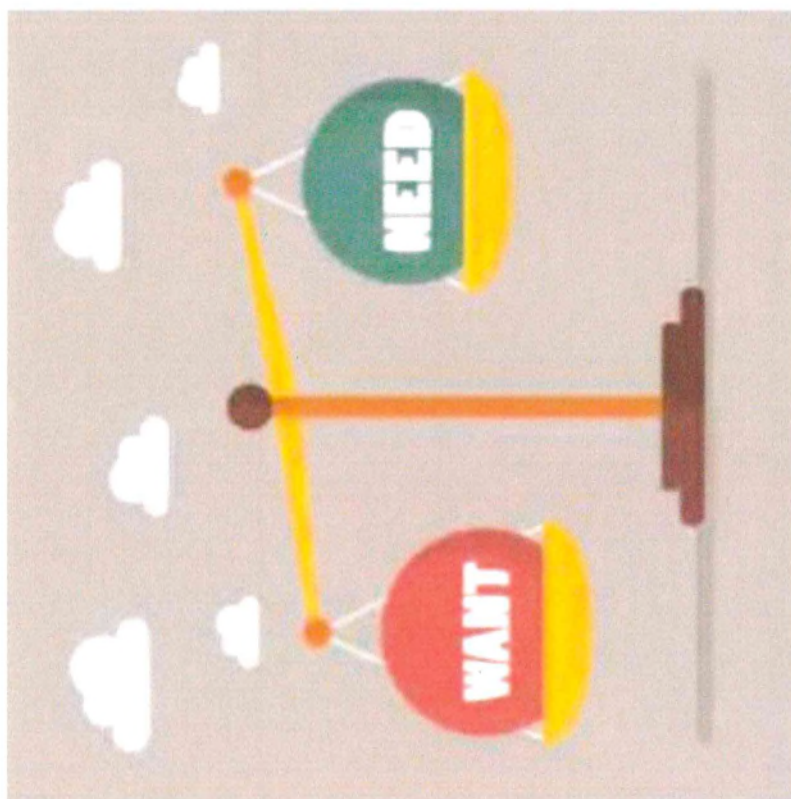
Prioriteringar

= Resultatmål

Ger även investeringsutrymme



prioriteringar



VILHELMINA KOMMUN



Budgetförslag 2021

Budget 2021 samt plan 2022-2024

VIIHTI MÄN KUNNUN



Utfall & Preliminära ramar

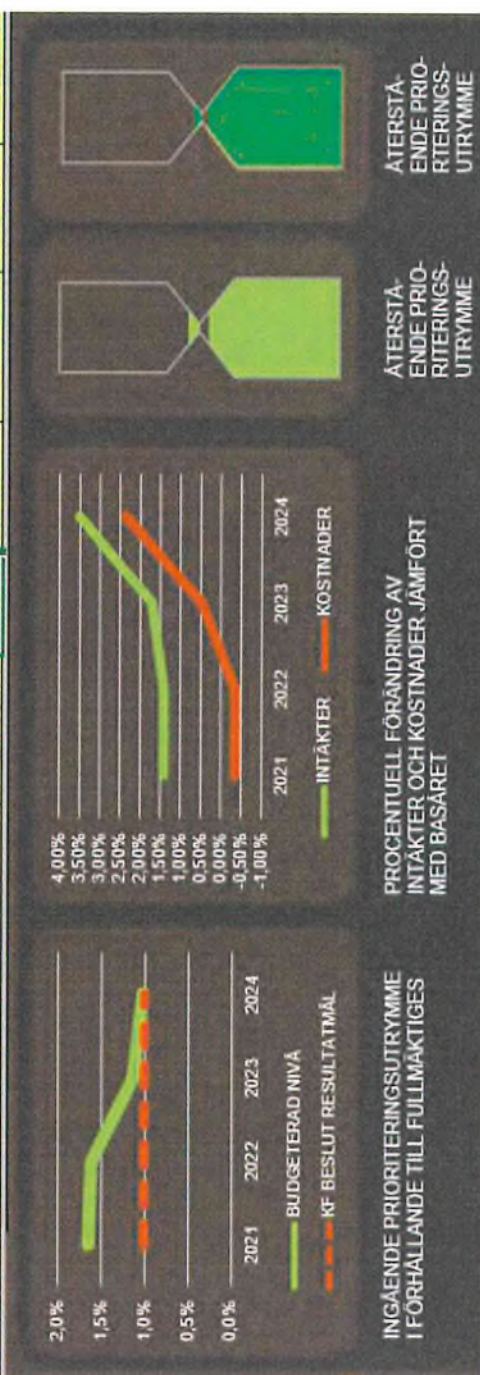
Styrelse/Nämnder	Utfall 2019								

Finansnetto							
Skatteintäkter							
Generella statsbidrag							
Resultat							



Prioriteringar

INGÅENDE PRIORITERINGS- UTRYMME	PRIORITERINGAR								RESULTATMÅL
	VARAV: ÅRETS RESULTAT	VARAV: "AVDRAG" FÖR RESULTATMÅL	PRIOTOTALT: TIDIGARE ÅRS BESLUT OCH NYA	VARAV: TIDIGARE BE-SLUTADE (TRE ÅR BAKÅT)	VARAV: EFFEKTIVT- SERINGAR	VARAV: SATSNINGAR	ÅTERSTÅENDE PRIORITERINGS- UTRYMME	NYTT ÅRETS RESULTAT	
49 407	54 687	5 280	46 001	46 001	0	0	3 406	8 686	16%
41 754	47 033	5 279	38 500	38 500	0	0	3 254	8 533	16%
33 174	38 471	5 297	32 500	32 500	0	0	674	5 971	1.1%
28 641	34 031	5 390	28 500	0	0	0	141	5 531	1.0%
152 976	174 222	21 246	145 501	117 001	0	0	7 475	28 721	1.4%



VILHILMINA KOMMUN



Prioriteringar MBN & KS

MBN

- Finansiering av befintlig verksamhet 501 tkr

KS

- Lystkom 500 tkr
- ~~Anslag Emma Ricklunds stiftelse 147 tkr~~
- Ramjustering - 1 000 tkr



Prioriteringar SN 22 500 tkr

• Högre bemanning inom hemtjänsten	7 900 tkr
• Högre bemanning inom hemsjukvården	750 tkr
• Överstigande kostnader inom SFB och LSS	4 200 tkr
• Högre bemanning Tallbacka äldreboende	2 600 tkr
• IFO placering barn och unga delvis prioriterat:	8 800 tkr
	7 050 tkr
• Behörig personal med rätt kompetens	972 tkr
• Heltidsresan	10 000 tkr



Prioriteringar UBN tot 23 500 tkr

- Små grundskoleenheter 12 800 tkr
- Små förskoleenheter 7 500 tkr
- ~~Hyra av moduler Volgsjö skola 1 240 tkr~~
- ~~Bruttokostnad lokaler per barn i förskolan 965 tkr~~
- Trygghetsteam, mentorer och RUT
delvis prioriterat ~~7 700 tkr~~
2 900 tkr
- ~~Särskilda undervisningsgrupper 4 910 tkr~~



Prioriteringar UBN

- Programfördelning jämfört med riket ~~6 300 tkr~~
- Andelen elever med annat modersmål ~~3 535 tkr~~
- Elevhem ~~300 tkr~~
- Introduktionsprogram ~~4 700 tkr~~
- Fritidshem och bussväntan ~~1 500 tkr~~
- Samiska ~~660 tkr~~
- Mellanmål ~~324 tkr~~

Riskbedömning och handlingsplan

DATUM:
FÖRVALTNING ELLER MOTSVARANDE: Hela kommunen
ARBETSPLATS:

Arbetsgivaren ska regelbundet och vid förändringar undersöka och riskbedöma arbetsförhållandena på arbetsplatsen. Riskbedömningen ska alltid vara skriftlig. Arbetsgivaren ska dessutom omedelbart eller så snart det är möjligt vidta de åtgärder som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Åtgärder som inte genomförs omedelbart ska alltid dokumenteras i en skriftlig och tidsatt handlingsplan.

Kom ihåg att följa upp åtgärderna!

Den här mallen är ett stöd för undersökning av arbetsmiljön utan färdigformulerade frågor i en checklista.

Använd gärna riskbedömningsmatrisen som stöd för att bedöma hur allvarlig en risk är. Matrisen tar hänsyn till hur sannolikt det är att risken inträffar och vilken konsekvens det får om den inträffar.

En risk är något som kan få negativa konsekvenser för individen, gruppen eller verksamheten. Till exempel: Hala golv kan leda till att någon halkar och skadar sig.

ANSVARIG CHEF: Kommunledningsgruppen
SKYDDSOMBUD: Samtliga fack var kallade till mötet för att ta arbetsmiljö i beaktande
ÖVRIGA DELTAGARE:

1. Börja med att avgränsa vad som ska riskbedömas och bestämma vilka som ska delta.
2. Identifiera vilka risker som finns för ohälsa eller olycksfall och sammanställ dem.
3. Bedöm om riskerna är allvarliga eller inte.
4. Prioritera riskerna. Allvarliga risker ges högst prioritet.
5. Bestäm åtgärder.
6. Utse ansvarig.
7. Bestäm när åtgärderna ska vara genomförda.
8. Bestäm datum för när åtgärderna ska följas upp för att se om de gett effekt eller om nya åtgärder måste planeras.

“suntarbetsliv

RISK	LITEN RISK	MEDEL RISK	STOR RISK	ALLVARLIG RISK	ÅTGÄRD MED KOMMENTAR	ANSVARIG FÖR ÅTGÄRD	SKA VARA KLART	TID FÖR UPPFÖLJNING	STATUS VID UPPFÖLJNING
Risk att vi med den nya modellen då detaljbudget inte tas i nämnderna förrän efter sommaren får en snäv tidsplan, svårt med delaktighet och förankring ute i verksamheterna.	☐	☐	☐	☐	Svårt att påverka tidsplanen. Göra det så bra som möjligt. Arbetsgivaren tar tillsammans med de fackliga framen tidsplan inför detaljbudgetarbetet under hösten redan i maj månad.				
Oro bland medarbetarna då man får reda minskad ram men inte vet detaljerna.	☐	☐	☐	☐	Transparent process där medarbetarna får så mkt info som möjligt vad som händer från såväl chef som facket. Tidplanen för detaljbudgetarbetet blir viktigt även för denna risk.				
Stora krav cheferna att klara av de tuffa förändringarna som kommer krävas.	☐	☐	☐	☐	Stötta cheferna i detta arbete, ge dem möjlighet att ha dialog mellan varandra.				
Stora krav er som fackliga att förmedla budskap vidare till era medlemmar.	☐	☐	☐	☐	God dialog mellan arbetsgivare och fackliga gällande förståelse och insyn i processen.				
Risk för ryktesspridning	☐	☐	☐	☐	Att såväl arbetsgivare som fackliga håller sig till fakta och hjälps åt att dementera rykten. Dialog osäkerhet råder mellan parterna för att kunna stävja detta.				
Risk för framtida kompetensförsörjning, då det kan bli svårt att rekrytera till våra verksamheter och de tuffa besparingsförlagen kan leda till ohälsa	☐	☐	☐	☐	Svårt att åtgärda detta, måste genomföra de förändringar som kommer bästa sätt. Det finns inte medel för att fortsätta samma sätt.				

suntarbetsliv

RISK	LITEN RISK	MEDEL RISK	STOR RISK	ALLVARLIG RISK	ÅTGÄRD MED KOMMENTAR	ANSVARIG FÖR ÅTGÄRD	SKA VARA KLART	TID FÖR UPPFÖLJNING	STATUS VID UPPFÖLJNING
Risk för högre sjukfrånvaro, stress, ökad psykisk ohälsa, högre arbetsbelastning, minskad möjlighet till återhämtning					Måste förändra, göra annat sätt utan att minska kvaliteten. Vi måste sänka vår ambitionsnivå för vi kan inte fortsätta samma sätt med minskade resurser.				



YRKANDE MBL §11 - BUDGET 2021

Sveriges skolsystem är präglad av segregation och bristande likvärdighet. I årskurs 9 lämnar nästan var sjätte elev grundskolan utan att vara behörig till ett nationellt gymnasieprogram. I gymnasieskolan är det svårt att reparera elevernas bristande förkunskaper och mer än en tredjedel av eleverna når aldrig examen. Vilhelmina kommun har aktivt strävat för att motverka detta.

Det budgetförslag som nu är på väg att tas i kommunfullmäktige riskerar att radera de senaste tio årens gedigna arbete med att lyfta Vilhelmina kommuns skolresultat och vi känner en stark oro inför skolornas förutsättningar att anta framtida utmaningar. Skolan kommer att försämrats i samma takt som kommunens och utbildningsnämndens ekonomi raderas.

I Vilhelmina har vi under de senaste åren vänt denna negativa trend och Malgomajskolan har uppvisat mycket god måluppfyllelse. Likaså har grundskolan implementerat nya arbetssätt, omorganiserat och vi börjar nu se en förändring till det bättre. Men skolutvecklingsarbete tar tid, eftersom eleverna går många år i skolan. Detta medvetna arbete kommer initialt att kosta mer, men ge mindre kostnader i framtiden för Vilhelmina kommun.

Vi vet också att inlandskommunerna har en utsatt socioekonomisk situation och låg andel vuxna med mer än eftergymnasiala studier, vilket leder till att ungdomarna gör liknande val när det gäller att prioritera skolan och fortsatta akademiska studier. Vi kan inte påverka detta genom att minska andelen yrkesförberedande program! Inte heller genom att ändra tillbaka till de arbetssätt som tidigare lett fram till den problematik som vi har idag. Vi kan inte göra

mer av det som inte fungerar inom skolan, utan måste hitta nya vägar framåt baserade på pedagogisk vetenskaplig forskning och skolutveckling och inte som nu enbart utifrån kommunens ekonomi.

Vi motsätter oss hur resursfördelningsmodellen har genomförts inför Budget 2021, då de prioriteringar som gjorts har hanterats nämndvis och inte kommunövergripande som vi förstår är den egentliga tanken med modellen. Vi anser att kommunens politiker ska prioritera om och flytta pengar från exv. KS till UTB. Vi måste se till helheten, använda pengarna klokt och investera i våra barn och ungdomars skolgång, för att på sikt minska utanförskap och inte minst kostnader för andra nämnder framöver. Eleverna är vår framtid!

Vi anser att politikerna i Vilhelmina gemensamt måste påtala dessa allvarliga brister för riksdag och regering. Det är tydligt att skolsystemet och kommunen inte förmår att möta de svagaste. Nu handlar det om att tillföra skolan extra resurser samt att slå ihop flera statliga öronmärkta bidrag till ett statligt undervisningsbidrag. Bidraget måste fördelas med en socioekonomisk viktning så att de kommuner med störst utmaningar och behov också får mest resurser. Vilhelmina kommun måste få kompensation för de faktiska kostnader vår geografiska "struktur" med små enheter genererar. Då vi inte kan centralisera i den omfattning som förväntas utifrån rikssnittet blir konsekvensen att tätortens skolenheter måste göra orimliga nedskärningar. Vilhelmina kommun kommer inte ens att kunna garantera likvärdighet för eleverna inom kommunen.

Lärarnas Riksförbund ställer sig oenig till Budgetförslaget 2021, då detta kommer innebära stora arbetsmiljörisker för både personal och elever, i form av ohälsa och oro inför kommunens framtid.

Vilhelmina 18:e maj 2020

Styrelsen för Lärarnas Riksförbunds kommunförening i Vilhelmina

ÅRSPLAN MED BUDGET 2021 SAMT PLAN 2022-2024



**VILHELMINA
KOMMUN**
VUALTJEREN TJÆLTE

Vilhelmina



VILHELMINA
KOMMUN

Kommunstyrelsen, 912 81 VILHELMINA

Besöksadress: Förvaltningshuset, Torget 6

Växel: 0940-14 000



VILHELMINA KOMMUN
Vilhelmina

Årsplan med budget 2021 samt plan 2022-2024

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning.....	3
Förväntningar på året	3
Förvaltning	4
Översikt över verksamhetens utveckling	4
Den kommunala koncernen	5
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	6
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	8
Styrmodell i Vilhelmina kommun	10
Budgetmodell	10
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	11
Balanskrav	14
Väsentliga personalförhållanden.....	15
Förväntad utveckling	15
Kommunstyrelsens förslag	17
Kommunens räkenskaper	17
Driftbudget.....	17
Resultatbudget	18
Investeringsbudget	18
Taxor.....	19



VILHELMINA KOMMUN
Vilhelmina

Årsplan med budget 2021 samt plan 2022-2024

INLEDNING

FÖRVÄNTNINGAR PÅ ÅRET

I många år har Vilhelmina kommun jobbat med "budget på budget" process. Vi har utgått från skatteprognoser för att få fram finansieringen sedan har enskilda äskanden beviljats av kommunfullmäktige. Äskanden, eller önskemål, som vi egentligen inte haft råd med. I arbetet med 2021 har vi haft annan budgetprocess för att tydliggöra de politiska prioriteringarna. På det sättet har vi synliggjort vilken finansiering olika verksamheter har och fokus har flyttats till hela budgeten.

För 2021 planerar vi överskott på drygt en procent vilket gör att vi uppfyller målet om god ekonomisk hushållning av våra gemensamma skattepengar och ändå fortsätter vi göra satsningar på vår gemensamma välfärd i hela kommunen. Det finns medel för att stärka äldreomsorgen utifrån fullmäktigeberedningen om barn- och ungas psykiska hälsa finns prioritering på förbyggande arbete med bl. a trygghetsteam i skolan.

Vi håller en fortsatt stark investeringstakt inom tekniska området och ambitionen är att dessa finansieras med egna medel inom skattekollektivet för VA. Vi vill satsa på en hållbar gymnasieskola genom att bygga nya lokaler för det program där våra ungdomar vill gå, fordonsprogrammet.

Vi är en attraktiv kommun vilket märks av alla privata investeringar som pågår och planeras framöver. I skrivande stund har coronaviruset lamslagit stora delar av samhället vilket drabbat vår kommuns näringsliv kraftigt. Även flygplatsens framtid är oviss då i princip allt resande upphört sedan ca 2 månader tillbaka.

Ett ansvarstagande ledarskap och fantastiska medarbetare gör att vi kan fortsätta leverera ändamålsenlig och effektiv verksamhet till våra medborgare och företagare. Att ta ansvar för ekonomin är en förutsättning för att kunna bedriva en verksamhet av god kvalitet som är uthållig över tiden. Det ger också en beredskap för att hantera demografiska utmaningar framöver. Det står många utmaningar framför oss, men tillsammans ska vi klara det för att skapa ett Vilhelmina som vi är stolta över. Även om framtiden känns oviss så är vår målsättning att alltid ha medborgaren i centrum, anpassa verksamheter men fortsatt hålla hög kvalitet, bygga trygga barn som vill bo kvar i Vilhelmina. Med själ och hjärta.

Annika Andersson (C), kommunstyrelsens ordförande och kommunalråd





VILHELMINA KOMMUN
Vilhelmina

Årsplan med budget 2021 samt plan 2022-2024

FÖRVALTNING

ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING

	Den kommunala koncernen				
	2019	2018	2017	2016	2015
Verksamhetens intäkter (kr/inv)	39 444	39 867	45 665	45 883	22 636
Verksamhetens kostnader (kr/inv)	-119 413	-118 610	-116 280	-106 971	-101 126
Skatteintäkter & Statsbidrag (kr/inv)	78 805	76 717	75 514	73 294	68 851
Årets resultat (tkr)	-26 931	-39 104	5 606	37 094	-12 031
Soliditet 1) (%)	43,50 %	49,30 %	55,00 %	53,80 %	53,10 %
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser (%)	22,70 %	25,50 %	31,30 %	28,30 %	20,90 %
Långfristig låneskuld (kr/inv)	46 983	37 207	33 524	33 251	33 108
Antal anställda	843	850	863	857	856
	Kommunen				
	2019	2018	2017	2016	2015
Folkmängd 31/12	6 668	6 746	6 787	6 805	6 829
Kommunal skattesats (kr)	23,45	23,45	23,45	23,45	23,40
Verksamhetens intäkter (kr/inv)	29 344	28 853	34 438	35 418	26 069
Verksamhetens kostnader (kr/inv)	-111 141	-108 658	-106 477	-98 925	-95 752
Skatteintäkter & Statsbidrag (kr/inv)	79 065	76 717	74 514	73 394	68 851
Årets resultat (tkr)	-26 377	-39 148	5 505	48 661	-17 612
Soliditet (%)	56,70 %	64,10 %	67,50 %	67,70 %	67,50 %
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser (%)	26,30 %	29,20 %	33,60 %	31,70 %	21,50 %
Nettoinvesteringar (kr/inv)	4 561	4 632	6 650	4 228	3 452
Självfinansieringsgrad (%)	-48,10 %	-59,70 %	53,30 %	170,10 %	-2,90 %
Långfristig låneskuld (kr/inv)	15 721	6 267	7 121	7 509	4 864
Antal anställda	808	815	853	847	846

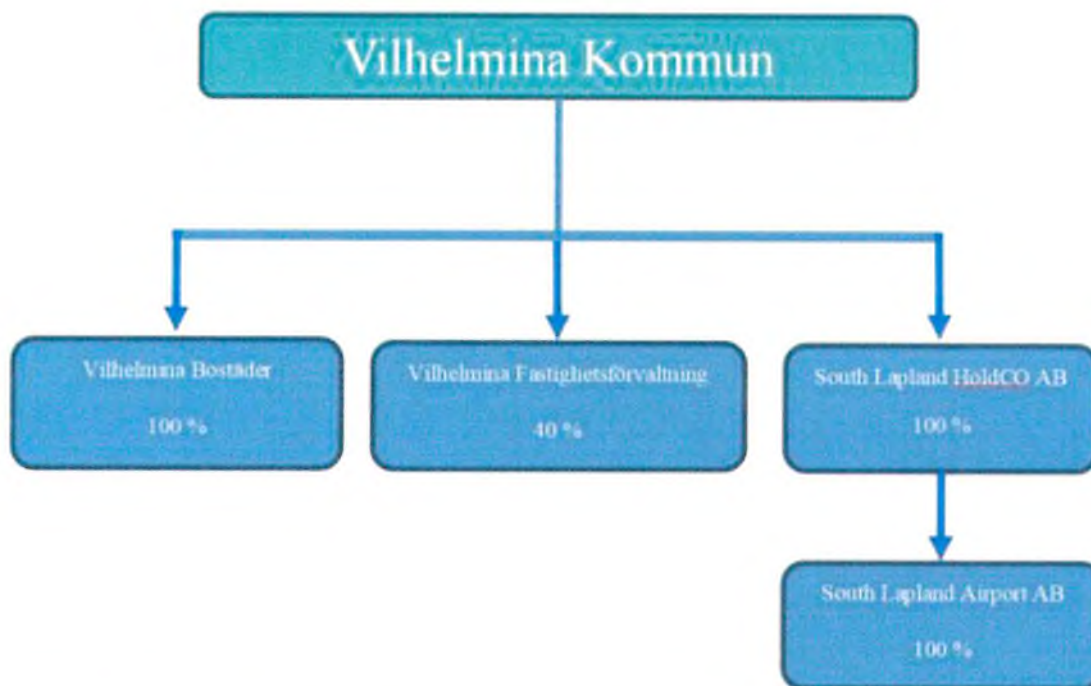


VILHELMINA KOMMUN
Vilhelmina

Årsplan med budget 2021 samt plan 2022-2024

DEN KOMMUNALA KONCERNEN

Kommunkoncernen



Bolag	Verksamhet
Vilhelmina Bostäder AB	Bolaget ska ha till föremål för sin verksamhet att inom Vilhelmina kommun förvärva, äga, förvalta fastigheter eller tomträtter och bygga bostäder, affärslokaler, lokaler för småindustri och hantverk och kollektiva anordningar samt bedriva härmed förenlig verksamhet.
Vilhelmina Fastighetsförvaltning AB	Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Vilhelmina kommun förvalta Vilhelmina kommuns och Vilhelmina Bostäder AB:s fastigheter. Bolagets verksamhet ska därutöver vara att bedriva parkeringsövervakning och förvaltning av parkeringsanläggningar på kommunens tomtmark. Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sina ägare. Verksamheten ska bedrivas åt ägarna i ägarnas syfte. Bolaget ska i sin verksamhet agera med iakttagande av samma begränsningar som skulle ha gällt om verksamheten istället utförts i kommunal regi. Detta innebär att bolaget ska säkerställa att det agerar inom det fastställda kommunala ändamålet och de kommunala befogenheter som utgör ramen för verksamheten.
South Lapland HoldCO AB	
South Lapland Airport AB	Företagets verksamhet omfattar att äga, förvalta, driva och utveckla flygplatsen i Vilhelmina kommun. I bolagets verksamhet ingår även stödjande åtgärder såsom biljettering och synkronisering av närliggande tjänster och bedriva verksamhet som är stödjande för Vilhelmina kommun, såväl som för turism, kommunens invånare samt näringsliv.



VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Budgetförutsättningar

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) skriver i sin Ekonomirapport oktober 2019 att kommunerna haft ett ansträngt läge redan 2019 och att utmaningarna är störst inom individ- och familjeomsorg, hemtjänst, ekonomiskt bistånd och särskilt boende. Förutom att trycket från demografin ökar i form av växande antal äldre och yngre står också kommunerna inför det faktum att staten drar ner på sina resurser och lämnar över ansvar till kommunerna.

I den svenska befolkningen totalt ökar antalet gamla och unga snabbare än antalet invånare i arbetsför ålder. Det innebär stora konsekvenser för såväl äldreomsorg och sjukvård som för förskola, grundskola och gymnasieskola. Behovet att bygga ut välfärdsverksamheterna är alltså större än möjligheterna att finansiera dem och bemanna dem. Det finns också stora skillnader i landet, på många håll är också antalet invånare i arbetsför ålder minskande. Dessa län har redan i utgångsläget en besvärligare åldersstruktur, vilket innebär att de strukturella skillnaderna i landet ökar.

Investeringarna når rekordnivåer vilket indirekt pressar upp kostnaderna, samtidigt som utvecklingen av skatteunderlaget viker. Från år 2010 till år 2018 har investeringsvolymen fördubblats för landets kommunkoncerner. I de kommunala budgetarna planeras även fortsatt för en hög investeringsnivå. Stora investeringar väntas främst inom områdena VA, infrastruktur, bostäder samt skolor och förskolor.

För att möta framtida utmaningar krävs att produktiviteten ökar utan att kvaliteten därmed försämras. Det ansträngda ekonomiska läget har inneburit att många kommuner arbetar med olika typer av effektiviseringsåtgärder, från generella besparingskrav till riktade åtgärder. Den vanligaste åtgärden är en generell neddragning av budgetramarna, men ett stort antal kommuner arbetar också med effektiviseringar av administration genom bland annat digitalisering, sammanslagning av funktioner, samlokalisering och nya arbetssätt som minskar lokalbehovet.

Vi ser också en ökad samverkan mellan kommuner, exempelvis genom samverkan av vissa funktioner som IT, bygg och miljö, räddningstjänst med mera. Ett annat område är gemensamma upphandlingar, där man ser att ökade volymer kan innebära bättre villkor. Somliga kommuner ser också över sin bemanning, exempelvis genom heltidsprogram, anställningsstopp eller särskild prövning av nyanställningar.

Coronapandemin

Den pågående coronapandemin har inneburit förändringar som, enligt Annika Wallenskog, chefsekonom på SKR, är de största förändringarna sedan andra världskriget. Den viktigaste faktorn för kommunerna och regionernas ekonomi är arbetade timmar, och till och med april 2020 har vi haft över 76 000 varsel i Sverige vilket kommer inverka stort på kommunernas och regionernas ekonomi. I SKR:s ekonomirapport i maj 2020 skriver de bland annat om ett minskat reellt skatteunderlag per invånare med 1,5 % för 2020. Kommuner och regioner drabbas också av minskade intäkter för kollektivtrafik, tandvård samt kultur- och idrottsevenemang, samtidigt som man har minskade kostnaden eftersom staten står för kostnaden för sjukfrånvaro under de första 14 dagarna. Sektorn har också stora omställningskostnader för att ta emot patienter och minska smittspridningen, men också för att ställa om och använda personal där den behövs när exempelvis kulturevenemang ställs in. Pandemin innebär också att kostnader skjuts på framtiden när exempelvis planerade operationer ställs in, men också framtida kostnader till följd av en försämrad folkhälsa. SKR förutspår också ökade kostnader för ekonomiskt bistånd till följd av en ökad arbetslöshet, samt en värdeminskning av finansiella tillgångar till följd av börsnedgångar.


VILHELMINA KOMMUN
Vilhelmina
Årsplan med budget 2021 samt plan 2022-2024

För 2020 har vi en historisk höjning av de generella statsbidragen, men de täcker bara de uteblivna skatteintäkterna till följd av pandemin och inget mer. Såväl finansministern som statsministern har gett löften om att staten ska täcka skäliga merkostnader för hälso- och sjukvård men det finns en förordning som fastslår att detta ska ske om medel finns tillgängliga samt att medlen ska prioriteras till dem som haft högst kostnader. Den förordning som finns harmoniserar alltså inte med de löften som avgetts, men SKR förutsätter ändå i sin prognos att de löfena kommer att hållas. Sammanfattningsvis ska sägas att alla konjunkturbedömningar är högst osäkra, eftersom ingen vet hur pandemin kommer att utvecklas.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Omvärldsrisk			
Befolkning	Om befolkningen fortsätter att minska, minskar våra skatteintäkter & de generella statsbidragen	Kommunkoncern	- Översyn nivå av kommunal service - Översyn av lokalbehov - Samordning inom den kommunala koncernen - Samverkan med närliggande kommuner
Verksamhetsrisk			
Personal	Kompetensbrist, leder till sämre kvalitet och ökad belastning på befintlig personal	- Socialnämnden - Utbildningsnämnden - Miljö- & Byggnadsnämnden	
Finansiell risk			
Ränterisk	Hög skuldsättning innebär betydande kostnadsökningar ifall ränteläget förändras och blir högre	Kommunkoncernen	- Avsätta medel till amortering - Finanspolicy - Investeringspolicy

Skattesats

Kommunens främsta inkomstkälla är kommunalskatten. En tredjedel av kommunens intäkter är kommunens andel av det nationella utjämningsystemet som har till syfte att erbjuda kommuninnevånarna lika möjligheter till service oavsett var man bor. Kommunen tar också ut avgifter inom exempelvis barn- och äldreomsorgen. Skattesatsen för invånare i kommunen är fördelad enligt följande

- Kommunalskatt 23,40 kronor/100 kronor
- Landstingsskatt 11,35 kronor/100 kronor
- Församlingsskatt 1,70 kronor/100 kronor (icke medlemmar betalar en begravningsavgift om 0,25 kronor/100 kronor)



VILHELMINA KOMMUN
Vilhelmina

Årsplan med budget 2021 samt plan 2022-2024

STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN

Kommunerna ansvarar för en stor del av den samhällsservice som finns där vi bor. De viktigaste uppgifterna är förskola, skola, socialtjänst och äldreomsorg. Vilhelmina kommun styrs av politiker som valts direkt av våra kommunmedborgare. Deras uppgift är att representera folket i kommunen och ange inriktning för kommunens verksamheter och kommunens utveckling - vad som ska prioriteras och vad som ska genomföras.

Kommunfullmäktige är kommunernas högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige tar beslut om kommunens inriktning, verksamhet och ekonomi. De utser också kommunstyrelsen, som har till uppgift att leda och samordna allt arbete inom alla kommunens verksamheter. Kommunfullmäktige beslutar också vilka nämnder som ska finnas och väljer dess ledamöter. Nämnderna ansvarar sedan för ett visst område. I Vilhelmina kommun finns miljö- och byggnadsnämnd, socialnämnd och utbildningsnämnd.

Organisationskarta



Kommunpolitikerna är uppdragsgivare

Det är de folkvalda politikerna i Vilhelminas kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder som är ytterst ansvariga för hela den kommunala verksamheten. De förtroendevalda bestämmer i frågor om ekonomi och kvalitet och de beslutar om reglementen, förordningar och policybeslut. De styr kommunen genom att ge uppdrag, sätta upp mål och tilldela resurser till de olika verksamheterna ur kommunens totala budget.

Kommunanställda är verkställande

Det är de anställda: tjänstepersoner, medarbetare och chefer som i praktiken sköter genomförandet av kommunens verksamhet. De ansvarar för att politiska beslut följs och



VILHELMINA KOMMUN Vilhelmina

Årsplan med budget 2021 samt plan 2022-2024

genomförs i det dagliga arbetet. De hanterar frågor om ekonomi, kvalitet, planering och arbetsledning. De anställda ansvarar också för att ta fram underlag för politiska beslut, att följa upp verksamheterna och att redovisa detta tillbaka till uppdragsgivarna - politikerna. För att avlasta nämnderna och kommunstyrelsen i rutinärenden och detaljbeslut, delegerar politikerna i vissa fall beslutanderätt ner till enskilda tjänstemän. Formerna för detta redovisas i respektive nämnds, samt kommunstyrelsens delegationsordning.

Lagar och regler

Flera lagar styr kommunens verksamheter. Kommunallagen och regeringsformen reglerar kommunens organisation, ansvarsområden och skyldigheter. Därutöver finns flera andra lagstiftningar som styr kommunens verksamheter, till exempel socialtjänstlagen, skollagen, plan- och bygglagen och miljöbalken.

Kontroll, tillsyn och revision

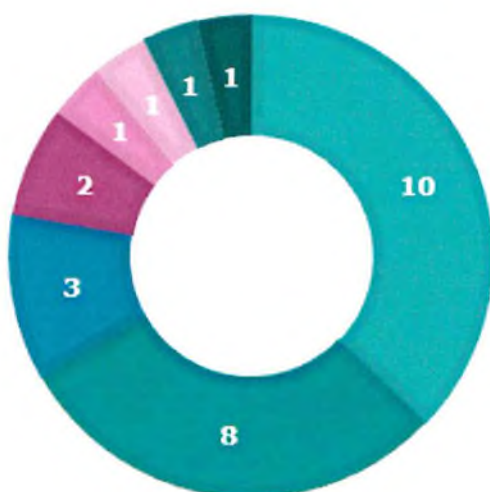
Kommunens verksamhet granskas bland annat av tillsynsmyndigheter. Dessutom har alla kommuner en egen revision. Revisorerna har till uppgift att granska kommunens verksamhet varje år utifrån såväl effektivitet som ekonomi.

Mandatfördelning

Sedan valet 2018 ser mandatfördelningen i kommunfullmäktige ut som följande:

MANDATFÖRDELNING

■ Socialdemokraterna: 10 mandat	■ Centerpartiet: 8 mandat
■ Kristdemokraterna: 3 mandat	■ Vänsterpartiet: 2 mandat
■ Politiskt alternativ: 1 mandat	■ Moderaterna: 1 mandat
■ Sverigedemokraterna: 1 mandat	■ Feministiskt Initiativ: 1 mandat





VILHELMINA KOMMUN
Vilhelmina

Årsplan med budget 2021 samt plan 2022-2024

STYRMODELL I VILHELMINA KOMMUN

VISION

Vilhelmina ska utvecklas och vara en kommun med både livskraft och framtidstro.

TILLGÄNGLIGHET

Riktlinjer:

Gott värdskap, hög tillgänglighet och professionalism är värden som ska genomsyra all vår verksamhet. Transparens/insyn, öppenhet, delaktighet, för alla, snabbt och enkelt, tillgång till utbildning, snabb etablering av nyanlända, minska utanförskap.

TRYGGHET

Riktlinjer:

Välfärd, socialt skyddsnät, myndighetsutövning, fysisk miljö, säkerhet, krisberedskap

EFFEKTIVITET

Riktlinjer:

Utifrån invånarnas/kundernas, forskning, beprövad vetenskap och kunskapsbaserade perspektiv utveckla kvaliteten på (välfärds)tjänsterna, digitalisera det som går att digitalisera.

SAMHÄLLSUTVECKLING

Riktlinjer:

Bibehålla och utveckla ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle

FÖRVALTNINGSLEDNINGEN

BUDGETMODELL

Resursfördelningsmodellen

Inför budgetår 2021 används en ny budgetmodell för framtagande av budgetramar per nämnd. Budgetmodellen är framtagen av Sveriges kommuner och Regioner (SKR) och ingår i ett projekt som Vilhelmina deltar i tillsammans med flera andra kommuner. Malå, Arjeplog och Borgholm är de första som har använt denna modell för ett respektive två tidigare budgetår.

I budgetmodellen sätts investeringsnivå för mandatperioden först. Investeringsnivån bestämmer vilket resultat som kommunen behöver ha för att kunna självfinansiera investeringarna i den grad som det finansiella målet bestämmer. Det andra finansiella målet som gäller för perioden är att resultatet minst ska vara en procent av skatter och bidrag. Dessa finansiella mål är grundförutsättningarna för resultatnivåer och investeringsnivåer.

Kommunen får information om hur mycket skatter och bidrag som prognostiseras per budgetår. Vad som blir det verkliga utfallet baseras på befolkningssiffran den 1:e november. I denna fil kan befolkningsprognos läggas och den prognos som är lagd för budgetåret 2021 och planperioden är 6 620 invånare. Ersättningsnivåerna beror inte endast på hur många invånare det är utan i vilken ålder dessa invånare är. De ålderskategorier som är i behov av den kommunala servicen ger mer ersättning än åldrar som inte har lika stort behov. Exempelvis ger antalet personer över 80 den högsta ersättningsnivån och barn som är 1-5 år ger en annan ersättningsnivå.


VILHELMINA KOMMUN
Vilhelmina
Årsplan med budget 2021 samt plan 2022-2024

Utifrån denna logik beräknas en teknisk ram till nämnderna som har "prislappsverksamheter". Prislappar bygger på en omräkning av standardkostnaden och beskriver vad det borde kosta före eventuella politiska prioriteringar. Verksamheterna som har prislappar är äldreomsorg, förskola, förskoleklass, fritids, grundskola och gymnasieskola, detta motsvarar cirka 59 procent av den totala budgeten. Den tekniska ramen innefattar inte politiska prioriteringar utan den beräknas utifrån vad en medelkvalitet inom exempelvis grundskola bör kosta och är den lägsta nivån som verksamheten kan bedrivas för. Skapar Vilhelmina bättre förutsättningar att bedriva en effektiv verksamhet ska det verkliga behovet av ersättning ses över.

För budgetår 2021 har alla verksamheter som inte har prislappar fått samma budgetram som 2020 men de har inte fått uppräknings av pris och lön (motsvarande cirka tre procents ökning) samt att de påverkas av en förväntad befolkningsminskning.

Efter att de tekniska ramarna är klara kunde prioriteringar ske. Prioriteringsutrymmet blir då mellanskillnaden mellan det resultat som kommunen behöver ha och de tekniska ramarna. Prioriteringarna är endast ett år i taget. Är det en flerårig satsning måste prioriteringen ske för varje år i planperioden.

Investeringar

Kommunfullmäktige beslutar investeringsram samt godkänner framtagna investeringsprojekt för den kommande femårsperioden. Medel anslagna för investeringar får inte användas till driftkostnader.

- Nyttjandeperioden överstiger tre år
- Anskaffningsvärdet överstiger ett halvt prisbasbelopp
- Används för stadigvarande bruk

Beloppet som krävs för att det ska klassas som en investering är ett halvt prisbasbelopp. Understiger köpet detta belopp kommer den vid bokslutet att belasta driften inom nämnden. Från och med 2018 görs komponentavskrivning på investeringar vilket innebär att investeringen delas upp i olika delar beroende på komponenternas olika livslängd.

Taxor

Nämndens taxor och avgifter ses över i samband med budgetarbetet. Taxor och avgifter beslutas av kommunfullmäktige. Specifikation över förändringar i taxor och avgifter ges i avsnitt 4.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING

Finansiella mål

	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Prognossäkerhet	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt
Budgetföljsamhet	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt
Investeringar	Självfinansierade	Självfinansierade	Självfinansierade	Självfinansierade
Soliditet	26,3 %	27,3 %	28,3 %	29,3 %
Amorteringar	2 Mkr	2 Mkr	2 Mkr	2 Mkr


VILHELMINA KOMMUN
Vilhelmina
Årsplan med budget 2021 samt plan 2022-2024

	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Resultat i % av skatter och bidrag	1,6 %	1,6 %	1,1 %	1,0 %

Uppföljningen av de finansiella målen märkta "Ej tillämpligt" går ej att bedöma utifrån budgetförslaget.

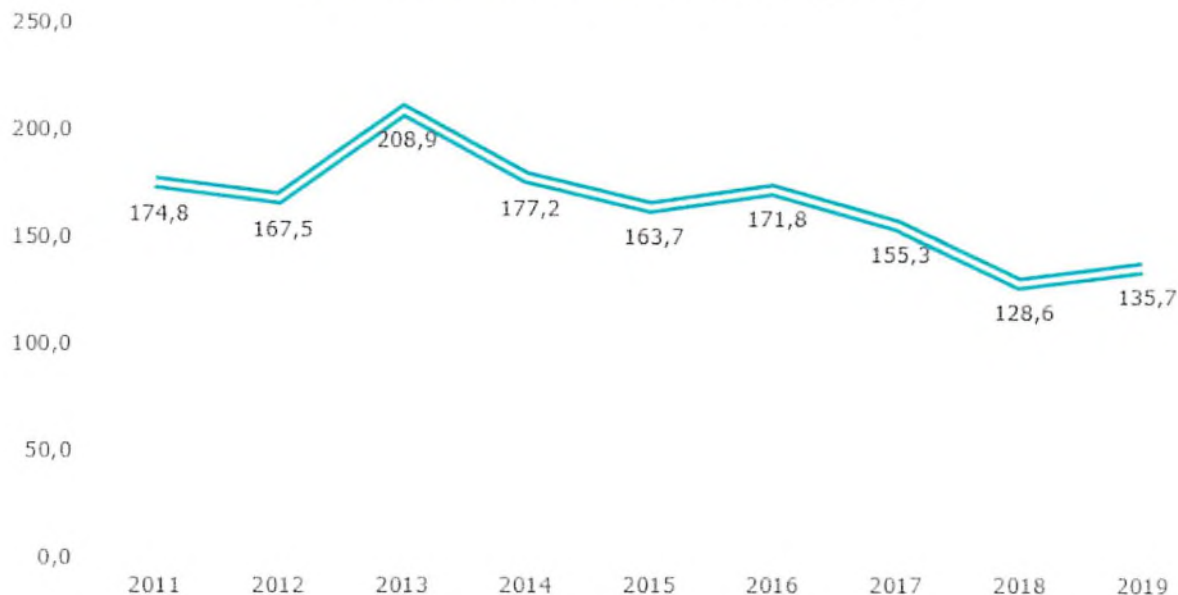
Prioriteringar

Politiska prioriteringar	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kommunstyrelsen				
Lystkom	500	500	500	500
Ramjustering	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
<i>Summa kommunstyrelsen</i>	<i>-500</i>	<i>-500</i>	<i>-500</i>	<i>-500</i>
Miljö- och byggnadsnämnden				
Finansiering av befintlig verksamhet	501	0	0	0
<i>Summa miljö- och byggnadsnämnden</i>	<i>501</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Socialnämnden				
Högre bemanning inom hemtjänsten	7 900	8 098	8 300	8 507
Högre bemanning inom hemsjukvården	750	0	0	0
Överstigande kostnader inom SFB och LSS	4 200	4 467	4 733	5 005
Högre bemanning Tallbacka äldreboende (delvis prioriterat från 2024)	2 600	2 665	2 732	988
IFO - placering barn och unga (delvis prioriterat)	7 050	0	0	0
Ramjustering SOC	0	3 770	235	
<i>Summa socialnämnden</i>	<i>22 500</i>	<i>19 000</i>	<i>16 000</i>	<i>14 500</i>
Utbildningsnämnden				
Små grundskoleenheter	12 800	13 056	13 317	13 583
Små förskoleenheter (delvis prioriterat från 2022)	7 500	6 638	3 371	599
Trygghetsteam, mentorer och RUT (delvis prioriterat)	2 900	0	0	0
Elevhem	300	306	312	318
<i>Summa utbildningsnämnden</i>	<i>23 500</i>	<i>20 000</i>	<i>17 000</i>	<i>14 500</i>
Totalt prioriteringar	46 001	38 500	32 500	28 500


VILHELMINA KOMMUN
 Vilhelmina

Årsplan med budget 2021 samt plan 2022-2024
Ramförändringar

	Budget 2020	Teknisk ram 2021	Prioriteringar 2021	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kommunfullmäktige	1 200	1 189	0	1 189	1 210	1 235	1 262
Revision	712	705	0	705	718	733	749
Valnämnd	29	29	9	29	30	31	32
Kommunstyrelse	88 170	87 689	-500	87 189	88 763	90 645	92 618
Miljö- och byggnadsnämnd	1 564	1 555	501	2 056	1 584	1 616	1 652
Utbildningsnämnd	202 749	169 889	23 500	193 389	190 010	189 271	190 073
Socialnämnd	226 184	212 609	22 500	235 109	236 619	239 536	246 212
	520 608	473 665	46 010	519 666	518 934	523 067	532 598

Likviditet
**KASSALIKVIDITET
KOMMUNKONCERN (%)**


Nyckeltalet beskriver koncernens betalningsförmåga på kort sikt, vid värdet 100 klarar man precis sina kortfristiga ekonomiska åtaganden. De senaste åren har enbart kommunens kassalikviditet legat lägre än kommunkoncernens totala, vilket innebär att det är våra


VILHELMINA KOMMUN
Vilhelmina
Årsplan med budget 2021 samt plan 2022-2024

koncernbolag som bidrar till den högre kassalikviditeten.

Borgensåtagande

Vilhelmina Kommun har ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga kommuner och regioner som per 2019-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt i anspråkstagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomiska förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Vilhelmina kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2019-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 460 925 942 275 kronor och totala tillgångar till 460 364 563 304 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 341 958 973 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 340 551 911 kronor.

Vilhelmina kommun har också borgensåtaganden gentemot sina koncernbolag, per 2019-12-31 uppgick dessa till 190 443 tkr för Vilhelmina Bostäder AB samt 18 430 tkr för South Lapland Airport AB.

Finansnetto

Budgeten för finansiella kostnader uppgår till 7 000 tkr. Den aktuella låneskulden för kommunkoncernen är 295 835 tkr varav 22,7 % förfaller till betalning inom ett år. 15,6 % av kommunkoncernens totala låneskuld avser externa lån med rörlig ränta.

Kommunkoncern

Enligt den kommunala redovisningslagen ska delårsbokslut och bokslut innefatta en sammanställd redovisning som omfattar kommunal verksamhet som bedrivs genom annan juridisk person. Den sammanställda redovisningen omfattar kommunen samt de företag som kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande över. Med denna definition betraktas Vilhelmina Bostäder AB, Vilhelmina Fastighetsförvaltning AB, South Lapland HoldCO AB samt South Lapland Airport AB som redovisningsenheter i den sammanställda redovisningen för Vilhelmina kommunkoncern. En sammanställd redovisning kommer att presenteras i delårsbokslutet per sista augusti 2021 samt i årsbokslutet 2021.

BALANSKRÄV

Avstämning mot balanskravet (mkr)

	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Årets resultat enligt resultaträkningen	8,7	8,5	5,9	5,5
Resultat av skatter och bidrag (%)	1,6	1,6	1,1	1,0



VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Personal

Att vara en attraktiv arbetsgivare med en god personalpolitik är viktigt för framtiden. Särskilt med tanke på att cirka en femtedel av kommunens medarbetare når pensionsåldern inom de närmaste fem åren. Med en allt starkare konkurrens om kompetensen är det viktigt för kommunen att både kunna behålla och rekrytera medarbetare i framtiden.

Arbetet med att kompetensförsörja Vilhelmina kommun är en av kommunens och dess verksamheters största utmaningar. Att vara en attraktiv arbetsgivare är otroligt viktigt för att lyckas med denna utmaning! Vi vet att en god arbetsmiljö är en viktig parameter för att medarbetare ska vilja stanna kvar samt för att möjliggöra nyanställningar. För att lyckas med detta är det av stor vikt att stödfunktionernas arbete som går ut på att vi vill stödja våra chefer och se över hur vi kan utveckla vår enhet på bästa sätt för att nå vår målsättning att verka för personal på plats som trivs och fungerar väl.

En viktig åtgärd för att möta välfärdens rekryteringsbehov blir att ta tillvara både befintlig kompetens och de som nyanställs på ett bättre sätt genom att gå från en deltidsorganisation till en heltidsorganisation. Vilket är ett led i SKR och Kommunals huvudöverenskommelse, att andelen heltidsanställda ska öka. Det är ett arbete som vi har påbörjat med Kommunal och det kommer att pågå under flera år. Att erbjuda heltidsanställningar är mer attraktivt samt ökar det ekonomiska oberoendet för medarbetaren då det gör att fler klarar sin egen försörjning genom ökad inkomst men även högre avsättning till pension och socialförsäkringar.

Vilhelmina kommun erbjuder dessutom sina anställda möjlighet att under en timme per vecka utöva någon form av friskvårds aktivitet på betald arbetstid.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Demografi

Vilhelmina kommun minskar sin befolkning för varje år som går. Baserat på historiken och nya prognoser så tas denna minskning hänsyn till i budgeten. Beräkningen framåt är att kommunen minskar antalet invånare med drygt 50 personer årligen. Befolkningsminskningen är dessutom störst inom den arbetsföra befolkningen vilket leder till att försörjningskvoten ökar, det vill säga att färre personer ska försörja fler i framtiden.

Befolkningsminskningen motsvarar cirka 3,5 mkr per år i minskade skatteintäkter och statsbidrag, befolkningsminskningen medför svårigheter att upprätthålla såväl kommunal som övrig service och handel inom kommunen. För att behålla nuvarande befolkning och få ett positivt flyttnetto måste åtgärder för att öka antalet arbetstillfällen och erbjuda goda villkor för befintliga företag och nyetableringar prioriteras.

Infrastruktur

Under 2018 så antog Kommunfullmäktige ett styrdokument Grön Översiktsplan som ska vara en ledstjärna för kommunens utveckling inom flera olika områden med sikte på år 2030.

Översiktsplanen innehåller utvecklingsstrategier för bland annat infrastruktur och kommunikation. Dessa utvecklingsstrategier ger kommunen vägledning i arbetet kring gång- och cykelvägar, kollektivtrafik, vägar, flyg, terrängkörning och ledssystem, tele- och datakommunikation samt kraftledning.

I infrastruktur ingår även digitalisering som blivit ett alltmer återkommande ämne på senare år. Kommunen står inför stora utmaningar och måste ta ytterligare några steg för att hänga med

**VILHELMINA KOMMUN**
Vilhelmina**Årsplan med budget 2021 samt plan 2022-2024**

utvecklingen inom det digitala området.

Näringsliv & arbetsmarknad

E-handeln är en stark konkurrent mot våra lokala företag men en väl utbyggd infrastruktur för IT gör att de lokala företagen kan följa med i utvecklingen och dra nytta av IT infrastrukturen för att om möjligt anpassa sig mot utvecklingen i omvärlden.

Turismen och särskilt naturturism, som bygger på de rika möjligheterna till friluftsliv i Vilhelmina med bl.a. jakt, fiske och äventyr, ökar i hela landet och är också mycket viktig för Vilhelmina kommun, särskilt i kärnområdena. En viktig del i detta är det ökande intresset för närproducerad och då gärna ekologisk mat. I Vilhelmina finns ett flertal duktiga företagare inom lokal matproduktion och förutsättningarna är goda när det gäller att utvecklas som matdestination med bra tillgång på råvaror av hög kvalitet och en fantastisk miljö för upplevelser kopplade till lokal mat. Snön, det kalla klimatet och glesheten erbjuder också utvecklingsmöjligheter för besöksnäringen.

Ekonomi

Den ekonomiska utvecklingen i kommunen är ogynnsam och i det stora hela beror det på att befolkningen minskar för varje år och det medför en försämring av skatteintäkter och bidrag. Utöver detta tillkommer det ökande kostnader i de olika verksamheter som kommunen bedriver. Många av kostnaderna är en följd av krav från lagstiftaren som kommunen oftast inte kan påverka eller beräkna. Tyvärr är verksamheterna tvungna att anpassas i takt med befolkningsminskningen och i relation till kommunens kassa.

Effektiviseringar och besparingar måste genomföras löpande för att ha en ekonomi i balans, men samtidigt bör vi satsa inom de områden som gör att vi kan vända den negativa befolkningsutvecklingen.

Investeringsbehovet är stort både när det gäller nyinvesteringar men även att de kommunala anläggningarna måste kontinuerligt underhållas för att klara myndigheters krav. Volymen på investeringar har varit hög under flertalet år och volymen ser inte ut att minska de närmaste åren, vilket medför stora påfrestningar på den kommunala ekonomin.



VILHELMINA KOMMUN
Vilhelmina

Årsplan med budget 2021 samt plan 2022-2024

KOMMUNSTYRELSENS FÖRSLAG

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att skattesatsen 2021 blir oförändrad 23,40 per hundra kronor.

att anta förändringar av samt tillkommande taxor och avgifter för år 2021.

att anta Årsplan med budget 2021 samt plan för år 2022-2024.

att anta föreslagen investeringsram för år 2021 och föreslagna projekt.

att delegera till kommunstyrelsen att prioritera inom de godkända investeringsprojekten.

att delegera till kommunstyrelsen att göra eventuella ombudgeteringar av drift- och investeringsmedel från 2020 till år 2021.

att ge kommunstyrelsen rätt att under 2021 omsätta lån, d.v.s. låna upp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under år 2021.

att godkänna upplåning avseende långsiktiga investeringar, upp till 16 Mkr under 2021.

att delegera till kommunstyrelsen att besluta om förändringar inom av kommunfullmäktige beslutade totala ramar.

att borgensavgiften är oförändrad med 0,46 % för Vilhelmina Fastighetsförvaltning AB samt 0,49 % för South Lapland Airport AB avseende år 2021.

att nivån för att räknas som investering ska uppgå till ett halvt prisbasbelopp.

att överlämna till kommunfullmäktige att godkänna revisionens förslag till budget för år 2021.

KOMMUNENS RÄKENSKAPER

DRIFTBUDGET

	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kommunfullmäktige	1 200	1 189	1 210	1 235	1 262
Revision	712	705	718	733	749
Valnämnd	29	29	30	31	32
Kommunstyrelse	88 170	87 189	88 763	90 645	92 618
Socialnämnd	225 816	235 109	236 619	239 536	246 212
Utbildningsnämnd	202 749	193 389	190 010	189 271	190 073
Miljö- och byggnadsnämnd	1 564	2 056	1 584	1 616	1 652
<i>Totalt nämnder</i>	<i>520 240</i>	<i>519 666</i>	<i>518 934</i>	<i>523 067</i>	<i>532 598</i>
Justering för externredovisning					
Summa verksamhetens nettokostnader	520 240	519 666	518 934	523 067	532 598
Finansverksamhet	-521 189	-528 352	-527 466	-529 037	-538 128
Totalt	-949	-8 686	-8 532	-5 970	-5 530


VILHELMINA KOMMUN
Vilhelmina
Årsplan med budget 2021 samt plan 2022-2024

RESULTATBUDGET

	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Verksamhetens intäkter					
Verksamhetens kostnader					
Avskrivningar	13 764	15 949	15 773	15 713	14 979
Verksamhetens nettokostnader	-516 740	-514 783	-514 904	-519 240	-528 969
Skatteintäkter	299 370	307 537	319 249	331 430	344 216
Generella statsbidrag och utjämning	221 353	220 432	208 688	198 281	194 783
Verksamhetens resultat	3 983	13 186	13 033	10 471	10 030
Finansiella intäkter	3 967	3 500	3 500	3 500	3 500
Finansiella kostnader	-7 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Resultat efter finansiella poster	950	8 686	8 533	5 971	5 530
Extraordinära poster					
Årets resultat	950	8 686	8 533	5 971	5 530

INVESTERINGSBUDGET

Förslaget till investeringsbudget för 2020 uppgår till 17 795 tkr.

Investeringsprojekt markerade med * avser den del av investering som ryms inom ramen för självfinansiering. Resterande del finansieras av taxor eller upplåning (för långsiktiga investeringar).

Enligt förslaget till nya riktlinjer för investeringar är investeringsgränsen ett halvt prisbasbelopp.

	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Totalt
Kommunstyrelsen						
VA-inväxlingar Kittelfjäll	3 000	3 500				6 500
Reinvestering VA-nät/gator tätort	3 000	0				3 000
VA västerut Klimpfjäll	4 500	2 000				6 500
Slamhantering ARV		500				500
Sopbil		4 500				4 500
Sopkärl		2 000				2 000
Anpassning fastigheter insamling matrester		500				500
Handelsområde mark Kittelfjäll	3 700					3 700
Energibesparande åtgärder fastigheter*	762	500				1 262
Industriområde Kittelfjäll	100					100


VILHELMINA KOMMUN
Vilhelmina
Årsplan med budget 2021 samt plan 2022-2024

	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 204	Totalt
LSS 9:8 Volgsjöstrand	316					316
Andelar Folkets Hus*	367	367				734
Ärendehanteringssystem*		250				250
Utrustning kostverksamhet*	338	200				538
Utrustning räddningstjänst*	603	175				778
Nya M3		16 000				16 000
<i>Summa kommunstyrelsen</i>	<i>16 686</i>	<i>30 492</i>				<i>47 178</i>
Socialnämnd						
Investeringsram*	609	1 500				2 109
<i>Summa socialnämnd</i>	<i>609</i>	<i>1 500</i>				<i>2 109</i>
Utbildningsnämnd						
Investeringsram*	500	1 500				2 000
<i>Summa utbildningsnämnd</i>	<i>500</i>	<i>1 500</i>				<i>2 000</i>
Miljö- och byggnadsnämnd						
<i>Summa miljö- och byggnadsnämnd</i>						
Total summa investeringar	17 795	33 492				51 287

TAXOR

Sammanställning av förändring av taxor

MISSIV

2020-02-07

Samtliga kommuner i Västerbotten och
Region Västerbotten

Rekommendation till Västerbottens kommuner och Region Västerbotten beträffande beslut om överenskommelse om regional samverkansstruktur avseende vård och omsorg

Härmed översändes underlag från implementeringsprojektet för ny samverkansstruktur i länet
beträffande vård och omsorg.

Inom ramen för förberedelserna för bildandet av regionkommun i Västerbotten 2019, genomfördes en utredning av formerna för samverkan mellan länets kommuner och dåvarande landstinget, inom området vård- och omsorg. "Organisering av samverkan mellan regionkommunen och länets kommuner avseende vård och omsorg" (Dnr: VLL 2105-2018). Den övergripande strukturen och huvudpunkterna i utredningens förslag beslutades av länets kommuner och Region Västerbotten vid årsskiftet 2018/2019. I samma beslut bestämdes ett gemensamt projekt för att inom ramen för dessa huvudpunkter, implementera en ny samverkansstruktur i länet.

Implementeringsprojektet har under 2019 arbetat med dialog mellan kommunerna och Region Västerbotten. De synpunkter som framkommit vid dessa dialoger har inarbetats i bilagt förslag till överenskommelse om regional samverkansstruktur. Ny samverkansstruktur kan beräknas starta 1 september 2020, under förutsättning av behöriga beslut under våren 2020.

Utöver överenskommelse om regional samverkansstruktur biläggs en redovisning av projektets arbetssätt och de ställningstaganden som gjorts under processen med att ta fram överenskommelsen.

Den politiska styrgruppen för projektet "Implementering av ny samverkansstruktur", rekommenderar länets kommuner och Region Västerbotten att godkänna projektets redovisning, samt att anta överenskommelse om regional samverkansstruktur avseende vård och omsorg.

Som underlag översänds rekommendation till beslut och dess bilagor:

1. Redovisning från projektet av bakgrund till regional överenskommelse
2. Överenskommelse om regional samverkansstruktur avseende vård och omsorg mellan Västerbottens kommuner och Region Västerbotten
3. Rekommendation till beslut avseende regional samverkansstruktur och regional överenskommelse

1(2)

Det beslut som fattas i frågan skickas per e-post till regionen@regionvasterbotten.se
Ange gärna diarienummer: 335-2019

För att – under förutsättning av huvudmännens beslut, ge möjlighet att starta den nya samverkansstrukturen från och med 1 september 2020, ber vi er att meddela vilka representanter som är utsedda till de nämnda organen i samverkansstrukturen, så snart efter beslut som möjligt, och senast 30 april 2020.

Kontaktperson vid frågor

Anna Bergström, projektledare

Anna.s.bergstrom@regionvasterbotten.se eller 072-713 78 28

Rekommendation till beslut
2020-02-07

Rekommendation till Västerbottens kommuner och Region Västerbotten beträffande beslut om överenskommelse om regional samverkansstruktur avseende vård och omsorg

Inom ramen för förberedelserna för bildandet av regionkommun i Västerbotten 2019, genomfördes en utredning av formerna för samverkan mellan länets kommuner och dåvarande landstinget, inom området vård- och omsorg, "Organisering av samverkan mellan regionkommunen och länets kommuner avseende vård och omsorg" (VLL 2105-2018). Utredaren intervjuade närmare 60 personer inom befintlig struktur för att fånga deras upplevelse av samverkan. Utredningen visade att det fanns delar av samverkansstrukturen som upplevdes fungera bra, men att strukturen som helhet inte var effektiv eller ändamålsenlig. Den övergripande strukturen för samverkan och huvudpunkterna i utredningens förslag beslutades av länets kommuner och Region Västerbotten vid årsskiftet 2018/2019. I samma beslut beställdes ett gemensamt projekt för att inom ramen för dessa huvudpunkter, implementera en ny samverkansstruktur i länet.

Implementeringsprojektet har ansvarat för att skapa en process där samtliga parter varit delaktiga i att diskutera den mer detaljerade utformningen och anpassningar som upplevts nödvändiga av den nya strukturen för samverkan. Därför har projektets arbete byggt på en kontinuerlig kommunikation med samtliga sexton parter. Den viktigaste delen i processen har varit de lokala dialogerna i kommunerna och i regionen, som skett i huvudsak i två omgångar. De synpunkter som framkommit vid dessa dialoger har inarbetats i bilagt förslag till överenskommelse om regional samverkansstruktur (bilaga 2). Ny samverkansstruktur kan beräknas starta 1 september 2020, under förutsättning av behöriga beslut under våren 2020.

Utöver förslag till överenskommelse om regional samverkansstruktur, biläggs till ärendet en redovisning av implementeringsprojektets arbete och ställningstaganden som gjorts under processen med att ta fram de slutliga formerna för samverkansstrukturen och den regionala överenskommelsen (bilaga 1).

Av de beslutade huvudpunkterna för samverkansstrukturen, framgår att tydliga överenskommelser om formerna även för lokal samverkan, skall slutas mellan regionen och varje enskild kommun. Förutom den regionala överenskommelsen om samverkanstrukturen, upprättas således överenskommelser mellan Region Västerbotten och respektive kommun om deras lokala samverkan. Implementeringsprojektet arbetar vidare med stöd till att slutföra dessa överenskommelser under våren 2020.

Parallellt med arbetet kring lokala överenskommelser pågår också under våren 2020, ett utvecklingsarbete för att ta fram en digital plattform för att underlätta kommunikation såväl inom

1(2)

samverkansstrukturens olika delar, som med medarbetare som inte själva deltar direkt i samverkansorganen.

Projektet avslutas i maj 2020.

Den politiska styrgruppen för implementeringsprojektet, rekommenderar länets kommuner och Region Västerbotten att besluta

- **att** godkänna projektets redovisning, enligt bilaga 1
- **att** anta överenskommelse om regional samverkansstruktur avseende vård och omsorg mellan länets kommuner och Region Västerbotten, enligt bilaga 2
- **att** uppdra till berörda hos huvudmannen att utse representanter till Samråd vård och omsorg samt Länssamverkansgruppen.

Redovisning från implementeringsprojektet för ny samverkansstruktur avseende vård och omsorg

MELLAN VÄSTERBOTTENS KOMMUNER OCH REGION VÄSTERBOTTEN

Bakgrund

Inom ramen för förberedelserna för bildandet av regionkommun i Västerbotten 2019, genomfördes en utredning av formerna för samverkan mellan länets kommuner och dåvarande landstinget, inom området vård- och omsorg, "Organisering av samverkan mellan regionkommunen och länets kommuner avseende vård och omsorg" (Dnr: VLL 2105-2018). Utredaren intervjuade närmare 60 personer inom befintlig struktur för att fånga deras upplevelse av samverkan. Utredningen visade att det fanns delar av samverkansstrukturen som upplevdes fungera bra, men att strukturen som helhet inte var effektiv eller ändamålsenlig. Den övergripande strukturen och huvudpunkterna i utredningens förslag beslutades av länets kommuner och Region Västerbotten vid årsskiftet 2018/2019. I samma beslut beställdes ett gemensamt projekt för att inom ramen för dessa huvudpunkter, implementera en ny samverkansstruktur i länet.

Huvudpunkterna för den nya samverkansstrukturen:

- Samverkan skall tydligt bidra till att skapa ett värde för invånaren
- Samverkan ska vara en stödprocess
- Systemet för samverkan ska byggas upp utifrån verksamhetens behov av tydliga rutiner för samarbetet
- Beslut kan endast fattas i linjen hos huvudmännen
- Samverkan behöver kopplas tydligare till linjeorganisationen (huvudmännens alla ansvarsnivåer)
- Samtliga huvudmän ska vara representerade i regional samverkan
- Samverkanssystemet mellan landstinget och alla kommuner behöver vara klart beskrivet.
- Samverkanssystemet ska stödjas av koordinatörer

Den schematiska bilden över den kommande samverkansstrukturen återfinns sist i dokumentet

Implementeringsprojektets arbete

Implementeringsprojektet har ansvarat för att skapa en process där samtliga parter varit delaktiga i att diskutera den mer detaljerade utformningen och anpassningar som upplevts nödvändiga av den nya strukturen för samverkan. Därför har projektets arbete byggt på en kontinuerlig kommunikation med samtliga sexton parter. Den viktigaste delen i processen har varit de lokala dialogerna i kommunerna och i regionen, som skett i huvudsak i två omgångar. De synpunkter som framkommit vid dessa dialoger har inarbetats i ett förslag till överenskommelse om regional samverkansstruktur, vilket presenteras i anslutning till denna redovisning. I det följande redovisas bakgrunden till de anpassningar som gjorts.

Arbetet med att ta fram lokala överenskommelser pågår under våren 2020

Av de beslutade huvudpunkterna för samverkansstrukturen, framgår att tydliga överenskommelser om formerna även för lokal samverkan, skall slutas mellan Regionen och varje enskild kommun. Förutom den regionala överenskommelsen om samverkanstrukturen, upprättas således överenskommelser mellan Region Västerbotten och respektive kommun om deras lokala samverkan. Implementeringsprojektet arbetar vidare med stöd till dessa överenskommelser under våren 2020.

Digital plattform

Parallellt med arbetet kring lokala överenskommelser pågår också under våren 2020, ett utvecklingsarbete för att ta fram en digital plattform för att underlätta kommunikation såväl inom samverkansstrukturens olika delar, som med medarbetare som inte själva deltar direkt i samverkansorganen.

Projektet avslutas i maj 2020.

Områden som har utvecklats i dialogen

Politisk samverkan – på nämndsnivå

Dialogerna visade samstämmigt att strukturerad regional samverkan på politisk nivå lämpligast sker mellan företrädare på nämnds nivå i Samrådet för vård och omsorg (som framgår av nedanstående bild över samverkansstrukturen). Regelbunden samverkan på fullmäktiges nivå bedömdes i nuläget inte bli rätt arena. Huvudpunkten -enligt ovan, att samverkansarenor skall finnas på samtliga ledningsnivåer bedömdes ändå vara uppfylld i och med den samverkan som kommer att finnas på nämndsnivå. I den nya samverkansstrukturen kommer det också att finnas ett årligt ledningsseminarium som ger utrymme för sådana inriktnings- och policydiskussioner som motsvarar Fullmäktiges roll.

Samverkan i hjälpmedelsfrågor

Ett av inriktningsmålet för projektet har varit att bevaka effektiviteten i formerna för samverkan. I uppdraget till utredningen som genomfördes 2017/18 ingick inte hjälpmedelsområdet. Detta upplevdes senare som en brist i den totala bilden av samverkan. Det fanns en möjlig risk för parallella processer och dubbelarbete. Projektet behövde ytterligare underlag om den befintliga

strukturen för denna samverkan, för att kunna ta ställning till om det vore lämpligt att föreslå att hjälpmedelsfrågorna behandlas i samma samverkansstruktur som vård och omsorgsfrågor.

En utredning tillsattes med uppdraget att föreslå former för samverkan kring hjälpmedelsfrågor. Utredningen visade att med hjälpmedelsfrågorna i samma samverkansstruktur som för vård och omsorgsfrågor, finns förutsättningar för viss effektivisering och för ett bredare kommunalt inflytande. Detta kan ske utan omfattande förändringar i hjälpmedelsstrategin, eller andra styrande dokument.

Det innebär att nuvarande Ägarsamrådets roll föreslås integreras i Samråd vård och omsorg.

På tjänstepersonsnivå har nuvarande Länssamordningsgruppen initierat en översyn av hjälpmedelsrådets roll och mandat som ska redovisas under våren 2020. I den framtida strukturen föreslås Hjälpmedelsrådet att vara en av de beredningsgrupper som knyts till Länssamverkansgruppen. (se strukturskiss sist i dokumentet)

Privata skolhuvudmän

I utredningen som ligger till grund för projektet framgår att de privata skolhuvudmän som finns i länet i dag inte omfattas av några samverkansöverenskommelser. Således har det funnits i projektets uppdrag att säkra att det finns överenskommelser gentemot de privata skolhuvudmän som verkar i länet avseende vård och omsorg.

En utredning med uppdrag att närmare utreda förutsättningarna och innehåll gällande överenskommelser om samverkan med de privata skolhuvudmännen har genomförts inom ramen för projektet.

Utredningen visar att det saknas juridiskt stöd för att kommunerna eller regionen ska kunna kräva samverkan med fristående aktörer, men samtliga ser ett behov av en närmare samverkan med dessa.

Privata skolhuvudmän omfattas således inte av den regionala överenskommelse som implementeringsprojektet föreslår. Den befintliga lokala samverkan mellan kommunernas skolförvaltning och fristående skolhuvudmän, ska även fortsättningsvis nyttjas för information och dialog i väsentliga frågor.

Vad gäller samverkan i frågor för barn/unga med metoden för Hälsa, Lärande, Trygghet (HLT) på lokal nivå, som kan inkludera privata skolhuvudmän, ska strukturen för den framgå i de lokala överenskommelserna. Nuvarande Länsgrupp barn och unga har getts en särskild roll för att skapa kunskap om HLT-modellen och de positiva resultaten, samt att inbjuda till information och dialog. Detta skulle kunna leda till ett ökat intresse hos de fristående förskolorna/skolorna för fördjupad samverkan kring barn och unga, oavsett huvudmannaskap.

Representation i länsövergripande samverkan

Representanter

I enlighet med de beslutade huvudpunkterna ska varje kommun samt regionen vara representerad i den länsövergripande samverkan. Det vill säga i Samråd vård och omsorg på den politiska nivån, samt i Länssamverkansgruppen på tjänstepersonsnivå. Således skall varje kommun utse en representant i dessa grupperingar. Under dialogerna har det framkommit att det i de större kommunerna anses

svårt att representera annan nämnd inom kommunen. Utifrån kommunernas storlek har projektet föreslagit att möjligheten finns för Umeå och Skellefteå att representeras med två ledamöter vardera.

Regionen föreslås representeras med tre representanter samt tre ersättare.

Ersättare

I dialogerna har det från flera håll uttryckts att det är viktigt med representation från samtliga huvudmän vid alla samverkansmöten. Det är också väl känt att samverkan gynnas av goda personliga relationer. Det är därför en framgångsfaktor att det så långt möjligt är samma representanter som deltar i samverkansmöten. Det kan dock vid vissa tillfällen vara svårt rent praktiskt. För att säkerställa representation från samtliga vid varje möte, var den gemensamma uppfattningen att man bör ha ersättare för uppdragen. För att inte grupperingarna skall bli alltför stora, skall dock ersättaren bara medverka vid ordinarie representants frånvaro.

Beredningar under Länssamverkansgruppen

Beredning för barn och unga

I utredningen som ligger till grund för projektet gavs förslag på en beredning till Länssamverkansgruppen som innefattar samverkan kopplat till insatser för gruppen barn- och unga.

Samverkansråd för patientsäkerhet

Förslag fanns också att inrätta ett råd för samverkan kring området patientsäkerhet. Dessa förslag grundade sig i de behov som framkom vid intervjuer med de som verkar i den nuvarande samverkansstrukturen. Uppdraget till samverkansrådet för patientsäkerhet har inom ramen för projektet utvecklats med hjälp av en arbetsgrupp bestående av representanter från MAS/MAR-nätverket i Västerbotten samt chefläkare och patientsäkerhetssamordnare i regionen.

Beredning för vuxna och äldre

Under dialogerna inom ramen för projektet, beskrevs behovet av att ha en fast beredning även för samverkan kopplat till insatser för gruppen vuxna- och äldre. Det finns många gemensamma processer kopplat till målgrupperna och behovet av samordning mellan dessa är stort. Projektet har förankrat detta förslag i dialogen med samtliga parter. Förslaget är också förankrat med den regionala samordningsgrupp som samordnar arbetet kring den nya lagstiftningen "samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård". Detta arbete förväntas övertas av beredning för vuxna- och äldre.

Beredning för hjälpmedelsfrågor - Hjälpmedelsrådet

Implementeringsprojektets utredning om samverkan kring hjälpmedelsfrågor visade att Hjälpmedelsrådet bör bli en beredning under Länssamverkansgruppen. (enligt ovan)

Regionala utvecklingsarbeten

Parallellt med implementeringsprojektets arbete har det gemensamma omställningsarbetet kring god och nära vård inletts mellan kommunerna och regionen, i den utsträckning sådana gemensamma

utvecklingsområden behöver ställningstaganden från samtliga kommuner och Region Västerbotten bör dessa tas i den befintliga strukturen för samverkan, för att främja en gemensam rekommendations och beslutsprocess.

Politiskt samråd i särskilda frågor (som endast rör en kommun)

I dialogen med kommunerna har det i några fall framförts behov av att ha även "bilaterala" arenor för politiskt samråd mellan en kommun och regionen i vissa frågor som bara gäller den kommunen. En arena för sådana samtal mellan regionen och en enskild kommun kan komma att behövas i relation till vilken som helst av kommunerna om särskilda omständigheter uppstår.

Umeå och Skellefteå, och senare Lycksele kommun framförde under dialogen behov av att kunna ha politiskt samråd i vissa frågor som bara rör den egna kommunen. Ett särskilt förhållande för dessa kommuner är att de inom sin kommun har sjukhus samt att de i vissa frågor åtar sig att avsätta resurser för utredning/utveckling som senare kan komma fler kommuner till del. Det kan således där finnas fler frågor som föranleder behov av enklare avstämningar med regionen.

Önskan om arenor för bilaterala avstämningar har dock inte uppfattats som en önskan om parallella spår för samverkan. Samtliga huvudmän önskar en tydlig och effektiv mötesstruktur.

Den kommande strukturen för samverkan blir inte praktisk verklighet förrän hösten 2020. Det går således inte att i förväg bedöma i vilken utsträckning sådana bilaterala arenor kommer att behövas/vara meningsfulla i ett längre perspektiv.

Mot den bakgrunden föreslår projektet att för Umeå, Skellefteå och Lycksele kommuner, planeras ett initialt möte mellan de förtroendevalda företrädare som Regionen och respektive kommun utser, under hösten 2020. Dessa möten ska därefter påkallas vid behov. Kommunen sammankallar till första mötet. Till stöd för överblicken över samverkansfrågorna föreslås att koordinator i samverkanssystemet medverkar och för anteckningar. Uppstår frågor som berör fler kommuner får frågan föras in i samverkanstrukturen med hjälp av koordinatören.

Som tidigare nämnts kan samtal mellan regionen och vilken som helst av kommunerna behövas om särskilda omständigheter uppstår. I sådana fall tar endera parten initiativ till sådana samtal.

Regionalt tjänstepersonsstöd

I utredningen som ligger till grund för projektet, framgår det att en struktur för samverkan behöver stöd från regionala koordinatörer. En stor del av det som framkommit i intervjuer om sådant som inte fungerat tillfredsställande i nuvarande samverkan, kan undvikas med en koordineringsfunktion. Ärenden kan behöva relativt omfattande beredning/handläggning såväl innan som efter möten. Frågeställningar och eventuella lösningsförslag behöver kvalitetssäkras och det kan kräva kontakter med hela samverkanssystemet. Det krävs rutiner för att frågor på rätt sätt överlämnas till beslut hos huvudmännen. Det är nödvändigt att koordineringen har regional överblick för att kunna ge övergripande stöd var som helst det kan behövas och för att underlätta sambandet mellan arenorna. Bra koordineringsinsatser kan minska risken för dubbelarbete.

En sådan funktion är också en av de beslutade huvudpunkterna. En utredning kring hur den kommande koordinatorfunktionen ska formeras, har därför genomförts.

Den regionala koordinatorfunktionen förväntas ha en god bild över vilka ärenden som är aktuella och var i systemet olika frågor hanteras. Koordinatorfunktionen ska ha som uppdrag att stödja samtliga grupperingar på den regionala nivån. Funktionen ska ha som sitt huvudsakliga uppdrag att följa, samordna och underlätta verksamheten i samverkansstrukturen. Detta innebär bl.a. att svara för god kvalitet i underlagen till regionala samverkansorgan och att grupperingar i samverkanssystemet arbetar så som avsett. Det innebär ett ansvar för att samordna och stödja beredningen av ärenden, samt att bistå med kunskap om hela samverkansprocessen. Det är koordinatorens ansvar att introducera nya medarbetare i samverkansstrukturen samt att hålla information om aktuella ärenden uppdaterad på den digitala plattformen.

I den särskilda utredningen föreslås koordinatorfunktionen omfatta ett tjänsteutrymme på 2.0 årsarbetare. Organisatorisk placering föreslås bli Region Västerbotten. Kostnaderna för koordinatorfunktionen föreslås fördelas så att kommunerna står för 50% och regionen för 50%.

Uppföljning av överenskommelsen

De synpunkter som framkommit under dialogerna med kommunerna och regionen gällande förslaget på den regionala samverkansstrukturen är framförallt positiva. Många uttrycker viljan att testa en ny struktur, men det framkommer att uppföljningen av strukturen inom tre år anses väsentlig för att kunna bedöma om samverkansstrukturen kommer att ha uppfyllt de effektmål som parterna initialt ställde sig bakom inför införandet. Det är också viktigt att efter en tid anpassa strukturen till den utveckling som hela tiden sker hos huvudmännen av såväl innehåll som organisering. Denna synpunkt har tagits tillvara genom att ha ett särskilt avsnitt kring uppföljning i överenskommelsen.

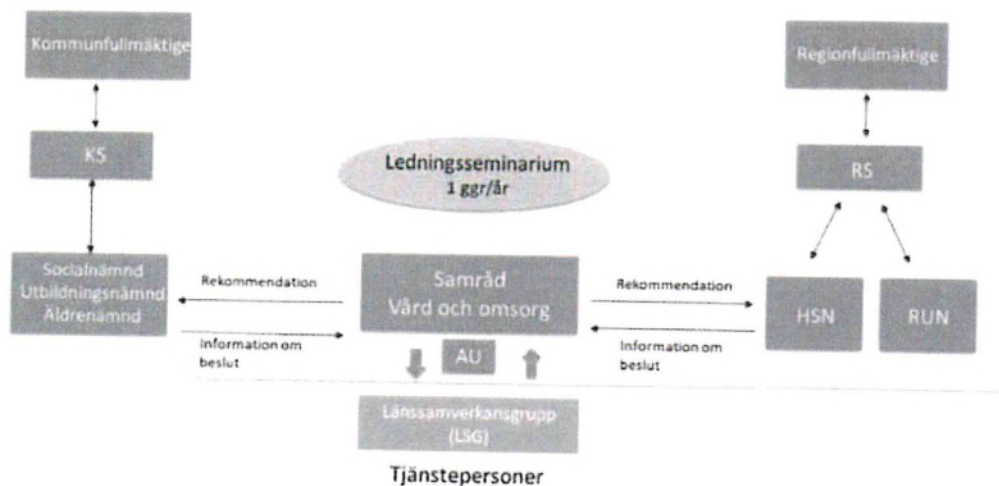
Effektmål för samverkansstrukturen

Nedanstående effektmål för samverkansstrukturen, upprättades av Västerbottens kommuner och Region Västerbotten inför beställning av implementeringsprojektet. Målen ska följas upp inom ramen för denna överenskommelse, se avsnitt Uppföljning.

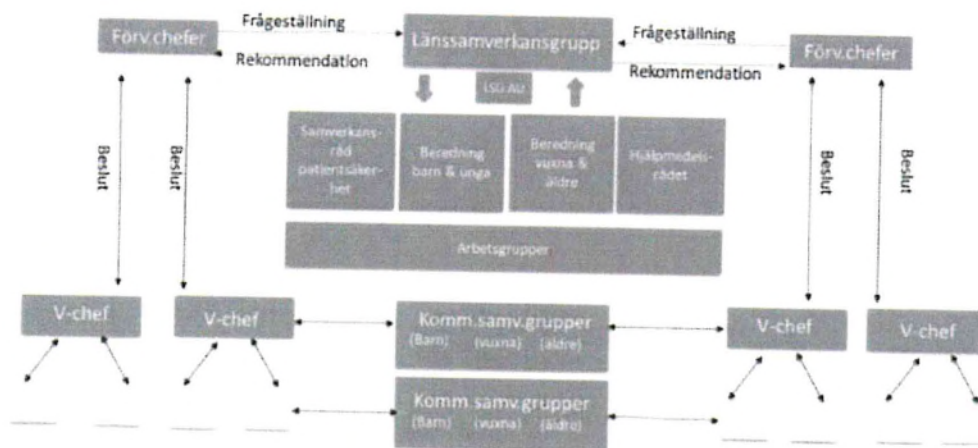
Målet med en reviderad regional samverkansstruktur är att uppnå:

- Tydligare samverkansstruktur
- Större kontinuitet i samverkan
- Effektivare samverkansorganisation
- Effektivare mötesstruktur
- God samverkanskultur och stärkta relationer

Schematisk bild över regional samverksstruktur för förtroendevalda



Schematisk bild över regional samverksstruktur för tjänstepersoner



2020

Överenskommelse om regional samverkansstruktur avseende vård och omsorg

MELLAN VÄSTERBOTTENS KOMMUNER OCH REGION
VÄSTERBOTTEN

Innehåll

1. Bakgrund	2
2. Parter	2
3. Gemensam värdegrund och gemensamma mål	2
4. Syftet med den regionala överenskommelsen.....	3
5. Regional samverkan på politisk nivå	3
5.1 Samråd för vård och omsorg	3
5.1.1 Gemensam värdegrund och gemensam målbild	3
5.1.2 Uppdrag	3
5.1.3 Representation	3
5.1.4 Arbetsordning	4
5.1.5 Arbetsutskott till Samråd vård och omsorg	4
5.1.6 Koppling till Regionledningsmötet	4
5.2 Regionalt ledningsseminarium	4
5.3 Politiskt samråd i särskilda frågor (som endast rör en kommun)	4
5.4 Schematisk bild över regional samverkansstruktur för förtroendevalda	5
6. Regional samverkan på tjänstepersons nivå	5
6.1 Länssamverkansgruppen (LSG)	5
6.1.1 Gemensam värdegrund och gemensam målbild	5
6.1.2 Länssamverkansgruppens Uppdrag	5
6.1.3 Representation i Länssamverkansgruppen	6
6.1.4 Ordförande	6
6.1.5 Arbetsordning	6
6.1.6 Arbetsutskott (Au) till Länssamverkansgruppen	6
6.2 Beredningar till Länssamverkansgruppen	6
6.2.1 Beredning för barn och unga	7
6.2.2 Beredning för vuxna och äldre	7
6.2.3 Hjälpmedelsrådet	7
6.2.4 Samverkansråd för patientsäkerhet	7
6.3 Schematisk bild över regional samverkansstruktur för tjänstepersoner	8
7. Ärendegång i samverkansstrukturen	8
8. Regionalt tjänstepersonsstöd	8
9. Uppföljning	8
9.1 Effektmål	9
10. Parternas ansvar och kostnader	9
11. Giltighetstid	9

1. Bakgrund

Inom ramen för förberedelserna för bildandet av regionkommun i Västerbotten 2019, genomförde länets kommuner och dåvarande landstinget en gemensam utredning av formerna för samverkan dem mellan, inom området vård- och omsorg. "Organisering av samverkan mellan regionkommunen och länets kommuner avseende vård och omsorg" (VLL 2105-2018). Den övergripande strukturen och huvudpunkterna i utredningens förslag beslutades av länets kommuner och Region Västerbotten vid årsskiftet 2018/2019.

Huvudpunkterna för den nya samverkansstrukturen:

- Samverkan skall tydligt bidra till att skapa ett värde för invånaren
- Samverkan ska vara en stödprocess
- Systemet för samverkan ska byggas upp utifrån verksamhetens behov av tydliga rutiner för samarbetet
- Beslut kan endast fattas i linjen hos huvudmännen
- Samverkan behöver kopplas tydligare till linjeorganisationen (huvudmännens alla ansvarsnivåer)
- Samtliga huvudmän ska vara representerade i regional samverkan
- Samverkanssystemet mellan landstinget och alla kommuner behöver vara klart beskrivet.
- Samverkanssystemet ska stödjas av koordinatörer

En schematisk bild över samverkansstrukturen återfinns sist i överenskommelsen

2. Parter

Parter i denna överenskommelse är var och en av kommunerna i Västerbotten och Region Västerbotten. Respektive huvudman ansvarar för att verkställa sitt åtagande inom den egna organisationen.

Privata skolhuvudmän omfattas inte av denna överenskommelse. Den befintliga lokala samverkan mellan kommunernas skolförvaltning och fristående aktörer, ska även fortsättningsvis nyttjas för information och dialog i väsentliga frågor.

Vad gäller samverkan i frågor för barn/unga med metoden för Hälsa, Lärande, Trygghet (HLT) på lokal nivå, som kan inkludera privata skolhuvudmän, ska strukturen för den framgå i de lokala överenskommelserna.

3. Gemensam värdegrund och gemensamma mål

Samverkan skall ske med utgångspunkt från den gemensamma värdegrund och de gemensamma mål för samverkan, som ska tas fram, vid det första ledningsseminariet (hösten 2020).

Ledningsseminariet reviderar formuleringarna vid behov.

4. Syftet med den regionala överenskommelsen

Syftet med en regional överenskommelse om samverkan är att säkerställa väl fungerande arenor för dialog där parterna möts, samtalar, ger och tar för att uppnå sina gemensamma mål.

Samverkansstrukturen på såväl politisk- som på tjänstepersonsnivå ska vara tydligt beskriven. En nedtecknad överenskommelse borgar för god funktion över tid, oavsett interna förändringar eller nya befattningshavare.

5. Regional samverkan på politisk nivå

5.1 Samråd för vård och omsorg

Samråd för vård och omsorg utgör arenan för politisk samverkan på regional nivå. Samverkan sker på nämnds nivå. Samverkan gäller insatser från kommunernas socialtjänst, äldreomsorg, hälso- och sjukvård, till den angränsande hälso- och sjukvård inom regionens verksamheter, samt hjälpmedelsfrågor som behöver dryftas med ett regionalt perspektiv. Syftet med denna samverkan är att använda respektive resurser i samarbetet till största möjliga nytta för invånare i Västerbotten.

5.1.1 Gemensam värdegrund och gemensam målbild

Som gemensam värdegrund och målbild gäller de som formuleras vid ledningsseminariet hösten 2020.

5.1.2 Uppdrag

Samrådet för vård och omsorg arbetar med ett regionalt perspektiv och tar sig an frågor som rör samarbetet vilka inte kan lösas på tjänstepersons nivå eller lokalt. Frågeställningarna skall vara av den karaktären att det är angeläget att de hanteras på ett likartat sätt i hela länet och att det är viktigt att frågan blir föremål också för politiskt samråd.

Samrådet för vård och omsorg föreslår också insatsområden som är angelägna att gemensamt prioritera och utveckla. Diskussion om prioriterade utvecklingsområden sker också årligen i det regionala ledningsseminariet.

Ärenden till Samrådet för vård och omsorg bereds i Länssamverkansgruppen. Ordförande i Länssamverkansgruppen är föredragande.

5.1.3 Representation

Kommunerna har en representant samt en ersättare. Umeå kommun och Skellefteå kommun har möjlighet till två representanter vardera, samt två ersättare.

Regionen har tre representanter samt tre ersättare. Ersättare deltar vid ordinarie representants frånvaro.

Ordförande och vice ordförande utses inom gruppen. Ordförande representerar den ena huvudmannen, och vice ordförande representerar den andra huvudmannen. Uppdraget löper på ett kalenderår och skiftar mellan huvudmännen årligen.

Ordförandes och vice ordförandes uppdrag kan efter enigt beslut i gruppen löpa på längre tid än ett år om skäl för detta föreligger.

5.1.4 Arbetsordning

Samrådets arbete inleds enligt den arbetsordning som är föreslagen. Samrådet äger därefter att själva utveckla de praktiska formerna för sitt arbete och revidera arbetsordningen.

5.1.5 Arbetsutskott till Samråd vård och omsorg

Till Samråd vård och omsorg finns ett arbetsutskott (au) där ordförande och vice ordförande deltar. Syftet med arbetsutskottet är att förbereda agendan och att skapa väl beredda ärenden till Samråd vård och omsorg.

5.1.6 Koppling till Regionledningsmötet

Om Samrådet för vård och omsorg finner att en fråga behöver diskuteras på en mer övergripande nivå, kan frågan beredas till Regionledningsmötet, som är en arena för samråd mellan kommunstyrelserna och regionstyrelsen.

5.2 Regionalt ledningsseminarium

Ledningsseminariet är ett årligt seminarium för kommun- och regionledningar. Seminariet skall bidra till fördjupade kunskaper om hälsa och livsvillkor i befolkningen och också om parternas olika förhållanden som påverkar det gemensamma arbetet. Seminariet skall ge underlag till ett samtal om vad som är angeläget att utveckla i regionen vad gäller hälsofrågor och livsvillkor. På seminariet finns möjlighet att komma överens om vilka samverkansområden som ska prioriteras under året, samt följa upp den samverkan som prioriterats föregående år. Det regionala ledningsseminariet ska stödja kommunernas och regionens uppdrag att värna om medborgarnas hälsa och livsvillkor.

Länssamverkan gruppen har som sitt uppdrag att med stöd av koordinatörerna planera/arrangera Ledningsseminariet. Samrådet för vård och omsorg fastställer programmet.

5.3 Politiskt samråd i särskilda frågor (som endast rör en kommun)

Samverkansstrukturen enligt denna överenskommelse, har ingen påverkan på bilaterala kontakter mellan en kommun och Regionen som endera parten kan uppleva behov av. För att undvika parallella processer ska dock samverkansstrukturens koordinatörer involveras om frågan kan förmodas beröra mer än en kommun.

För Umeå, Skellefteå och Lycksele kommuner, planeras ett initialt möte mellan de förtroendevalda företrädare som Regionen och respektive kommun utser, under hösten 2020. Dessa möten kan därefter påkallas vid behov. Kommunen sammankallar till första mötet.

5.4 Schematisk bild över regional samverkansstruktur för förtroendevalda



6. Regional samverkan på tjänstepersons nivå

6.1 Länssamverkansgruppen (LSG)

Länssamverkansgruppen svarar för samverkan på regional tjänsteperson nivå, utan åldersindelning. Samverkan gäller insatser från kommunernas socialtjänst, äldreomsorg, hälso- och sjukvård, samt till dem angränsande hälso- och sjukvård inom regionens verksamheter och hjälpmedelsfrågor, som behöver dryftas med ett regionalt perspektiv.

Syftet med denna samverkan är att använda respektive resurser i samarbetet till största möjliga nytta för invånare i Västerbotten.

6.1.1 Gemensam värdegrund och gemensam målbild

Som gemensam värdegrund och målbild gäller de som formuleras vid ledningsseminariet hösten 2020. Denna värdegrund och målbild skall ingå i Länssamverkansrådets uppdragsbeskrivning.

6.1.2 Länssamverkansgruppens Uppdrag

Länssamverkansgruppen arbetar med ett regionalt perspektiv och tar sig an frågor som rör samarbetet, som bör lösas på regional ledningsnivå. Sådana frågeställningar till gruppen aktualiseras av någon av gruppmedlemmarna.

Länssamverkansgruppens uppdragsbeskrivning fastställs av Samrådet för vård och omsorg.

Länssamverkansgruppen bedriver länsgemensamt utvecklingsarbete inom angivet samverkansområde, för barn/unga, vuxna och äldre. Länssamverkansgruppen arbetar med utvecklingsfrågor som prioriteras i det regionala Ledningsseminariet. Länssamverkansgruppen föreslår tematiska samhällsfrågor som är angelägna att lyfta för diskussion och prioritering i det regionala ledningsseminariet.

Länssamverkansgruppen skall synkronisera sitt arbete med de finansiella samordningsförbund som finns inom länet, i syfte att respektive samverkansinsatser förstärker varandra och inte innebär dubbelarbete.

Länssamverkansgruppen bereder ärenden till det politiska organet Samråd för vård och omsorg.

6.1.3 Representation i Länssamverkansgruppen

Varje kommun har en representant samt en ersättare. Umeå kommun och Skellefteå kommun har möjlighet till två representanter samt två ersättare. Regionen har fyra representanter samt fyra ersättare. Ersättare träder in vid ordinarie representants frånvaro.

Representant i Länssamverkansgruppen har i uppdrag att:

- bidra till samverkan utifrån den gemensamma värdegrunden.
- Svara för att berörda hos den egna huvudmannen involveras på lämpligt sätt om frågor som dryftas i samverkan.

6.1.4 Ordförande

Ordförande och vice ordförande utses inom gruppen. Ordförande representerar den ena huvudmannen, och vice ordförande representerar den andra huvudmannen. Uppdragen löper på ett kalenderår och skiftar mellan huvudmännen årligen.

Ordförandes och vice ordförandes uppdrag kan efter beslut i gruppen löpa på längre tid än ett år om skäl för detta föreligger.

Ordförande i Länssamverkansgruppen är föredragande i Samråd vård och omsorg.

6.1.5 Arbetsordning

Länssamverkansgruppens arbete inleds enligt den arbetsordning som är framtagen.

Länssamverkansgruppen äger därefter att själva utveckla de praktiska formerna för sitt arbete och revidera arbetsordningen.

6.1.6 Arbetsutskott (Au) till Länssamverkansgruppen

Ett arbetsutskott (Au) till Länssamverkansgruppen föreslås, där ordförande och vice ordförande deltar. Syftet med arbetsutskottet är att förbereda LSG agenda och att ge god kvalitet i beredning och prioritering av ärenden till Länssamverkansgruppen.

6.2 Beredningar till Länssamverkansgruppen

Till Länssamverkansgruppen knyts beredningar/utskott för tids- och innehållsmässigt omfattande områden. Beredningarna skall ha ett uppdrag med tydliga målsättningar från LSG. Av uppdraget skall också framgå vilka funktioner som ingår i beredningen, hur dessa utses och hur återkopplingen till LSG skall utformas. Beredningarnas uppdrag och bemanning skall revideras vid behov och minst vartannat år. Länssamverkansgruppen skall koordinera sina eventuella beredningar/arbetsgrupper med sådana som kan uppstå i regionen till följd av statliga satsningar.

6.2.1 Beredning för barn och unga

Beredningen arbetar med utvecklingsfrågor kring målgruppen barn- och unga, som prioriteras i Länssamverkansgruppen. Beredningen föreslår också insatsområden som är angelägna att gemensamt prioritera, och utveckla i Länssamverkansgruppen.

Beredningen tillsätter de arbetsgrupper de anser relevanta för sitt uppdrag. Dessa arbetsgrupper har ett uppgiftsorienterat uppdrag och utgör inte en del av den fasta samverkansstrukturen.

Ordförande i Beredningen för Barn och unga har en plats i Länssamverkansgruppen.

Arbetet i beredningen inleds enligt den arbetsordning som är framtagen som förslag. Länssamverkansgruppen utformar beredningens slutliga uppdrag, inklusive former för rapportering och uppföljning av uppdraget. Beredningen kan därefter själv utveckla de praktiska formerna för sitt arbete i arbetsordningen.

6.2.2 Beredning för vuxna och äldre

Beredningen arbetar med utvecklingsfrågor kring målgruppen vuxna och äldre, vilka prioriteras i Länssamverkansgruppen. Beredningen föreslår också insatsområden som är angelägna att samverka gemensamt prioritera, och utveckla i Länssamverkansgruppen.

Beredningen tillsätter de arbetsgrupper de anser relevanta för sitt uppdrag. Dessa arbetsgrupper har ett uppgiftsorienterat uppdrag och utgör inte en del av den fasta samverkansstrukturen.

Ordförande i Beredningen för Vuxna och äldre har en plats i Länssamverkansgruppen.

Arbetet i beredningen inleds enligt den arbetsordning som är framtagen som förslag. Länssamverkansgruppen utformar beredningens slutliga uppdrag, inklusive former för rapportering och uppföljning av uppdraget. Beredningen kan därefter utveckla de praktiska formerna för sitt arbete.

6.2.3 Hjälpmedelsrådet

Rådet ska verka för en samordnad, kvalitetssäker och kostnadseffektiv hjälpmedelsprocess utifrån brukarnas behov. Som stöd för sitt arbete har rådet av parterna framtaga policydokument.

Ordförande i Hjälpmedelsrådet adjungeras till Länssamverkansgruppen vid behov.

Länssamverkansgruppen utformar rådets uppdrag, inklusive former för rapportering och uppföljning av uppdraget. Rådet kan därefter utveckla de praktiska formerna för sitt arbete.

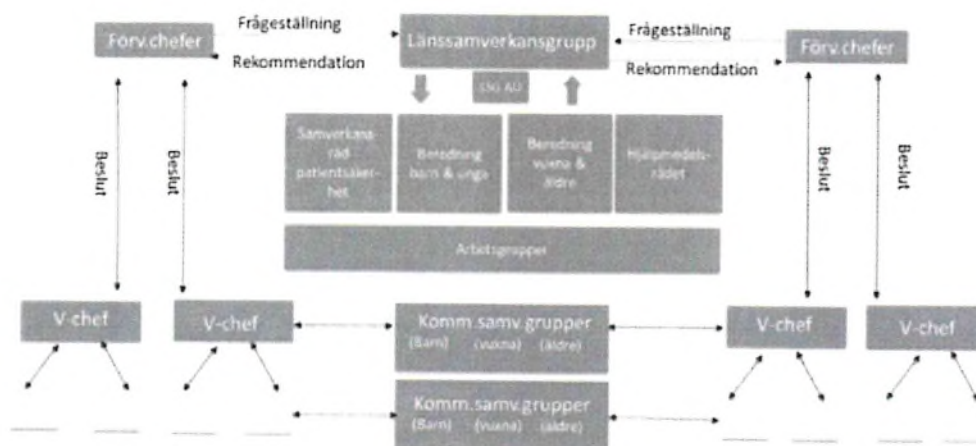
6.2.4 Samverkansråd för patientsäkerhet

Samverkansrådet har som uppdrag att bidra till att utveckla patientsäkerheten i huvudmännens gemensamma arbete. Gruppen föreslår insatsområden till Länssamverkansgruppen efter att ha identifierat övergripande gemensamma risker.

Ordförande i Samverkansråd för patientsäkerhet adjungeras till Länssamverkansgruppen vid behov.

Arbetet i Samverkansråd för patientsäkerhet inleds enligt den arbetsordning som är framtagen som förslag. Länssamverkansgruppen utformar rådets slutliga uppdrag, inklusive former för rapportering och uppföljning av uppdraget. Rådet kan därefter utveckla de praktiska formerna för sitt arbete.

6.3 Schematisk bild över regional samverkansstruktur för tjänstepersoner



7. Ärendegång i samverkansstrukturen

Samverkansprocessen ska ha en tydlig anknytning till huvudmännens linjefunktioner. Det innebär att frågor som ska lyftas till en annan ansvarsnivå, ska gå via respektive huvudmans ordinarie linjefunktion.

Frågeställningen skall också dokumenteras för att ge god kvalitet i beredning. I utredningen "Organisering av samverkan mellan regionkommunen och länets kommuner avseende vård och omsorg", finns förslag till konkret hantering av ärendeflödet.

Beskrivning av rutiner för ärendeflödet beslutas av Länssamverkansgruppen.

8. Regionalt tjänstepersonsstöd

Det regionala tjänstepersonsstöd som behövs för att samordna strukturen, benämns regionala koordinatorsfunktioner. Koordinatorfunktionen har sin organisatoriska placering inom Region Västerbotten.

Regionala koordinatorsfunktionen omfattar ett tjänsteutrymme på 2.0 årsarbetare. Kostnaderna fördelas så att kommunerna står för 50% och regionen för 50%.

9. Uppföljning

Parterna ska i samverkan starta en uppföljning av effekten av den nya samverkanstrukturen i sin helhet mot beslutade effektmål enligt nedan, senast 2023-09-01.

Länssamverkansgruppen ansvarar för att initiera en uppföljning och föreslå formerna och tidplanen för densamma. Samrådet för vård och omsorg beslutar om formerna och tidplanen för uppföljningen. Resultatet av uppföljningen redovisas på ett ledningsseminarium tillsammans med eventuella förslag till revideringar av samverkansstrukturen. Ett förslag till revidering ska rekommenderas av Samråd vård och omsorg till överenskommelsens parter, för beslut.

9.1 Effektmål

Målet med en reviderad regional samverkansstruktur är att uppnå:

- Tydligare samverkansstruktur
- Större kontinuitet i samverkan
- Effektivare samverkansorganisation
- Effektivare mötesstruktur
- God samverkanskultur och stärkta relationer

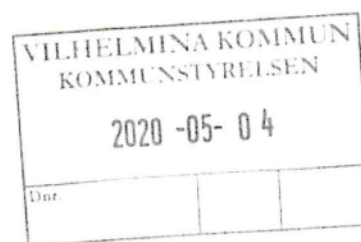
10. Parternas ansvar och kostnader

Parterna ansvarar för att hålla överenskommelsen aktuell och uppmärksamma varandra på eventuella förändringar som kan komma att påverka överenskommelsen.

Respektive huvudman svarar för sina representanters kostnader i samverkansarbetet. Kostnaden för regionala koordinatörer regleras under punkten "Regionalt tjänstepersonsstöd" i överenskommelsen.

11. Giltighetstid

Överenskommelsen gäller tills vidare, om ingen av parterna säger upp den. Uppsägning av överenskommelsen ställs skriftligen till Samrådet för vård och omsorg. Överenskommelsen upphör att gälla tolv månader efter det att en sådan skrivelse behandlats av Samrådet för vård och omsorg.



<https://www.teamengine.com/fileviewer/FileViewer/FileViewer.html?userSessionKey=1rfqax5rtd3sh9ik1ntomh0aej8qup2jtkrkq3rhzgo8fk5i9v&loc...> 1/24



Beslut

Detta underlag för beslut om kommunens medverkan i ett gymnasieförbund finns tillgängligt för samtliga kommuner i Region10. Beslut i samtliga 10 kommuner ska enligt önskemål från Region 10:s styrelse fattas senast under första halvåret 2020. Beslut ska fattas enligt nedanstående formulering.

(Nämnd, utskott, KS, Kommunfullmäktige) beslutar att xxxxx kommun ska/inte ska ingå i fortsatt arbete med gymnasieförbund tillsammans med andra kommuner i Region 10.

De kommuner som fattar beslut om en förbunds bildning kallas till möte under augusti 2020 för att gå vidare med arbetet.



Bakgrund

Frågan om gymnasieutbildning och gymnasieskolor i Region 10, tidigare Region 8, är en fråga som varit uppe till diskussion vid flera tillfällen. Frågan har också vid många tillfällen diskuterats länsövergripande i Västerbotten och då har särskilt situationen i Västerbottens inland uppmärksammats. Så sent som **hösten 2017** ombads kommunerna fatta beslut om hur de ville gå vidare i samverkan inom de gymnasiala utbildningarna men vid det tillfället fanns ingen konsensus i frågan mellan kommunerna och ett fördjupat samarbete lades på is. Under **vintern 2019** aktualiserades frågan på nytt av kommunernas skolchefer som menade att kostnaderna för gymnasieutbildning var för höga. Pressade kommunala ekonomier och höga kostnader för gymnasieutbildning gjorde att skolcheferna unisont ville lyfta frågan till skarp diskussion och de menade att åtgärder måste vidtas. En bidragande orsak var den nya budgetfördelningsmodell som var under införande i flera av kommunerna i Region 10 och som tydliggjorde de jämförelsevis mycket höga kostnaderna för gymnasieskola. Frågan diskuterades i Region 10:s styrelse **5 april 2019** och en extra gymnasiekonferens genomfördes **16 maj 2019**. Vid konferensen 16 maj deltog förutom skolcheferna, skolpolitiker, rektorer från gymnasieskolorna, Kommunstyrelseordföranden, samt regionala företrädare. Samtliga kommuner utom Norsjö var representerade. Mötet beslutade att gå vidare med frågan och ingen av de närvarande kommunerna motsatte sig ett fördjupat samarbete med inriktning mot ett förbund. **19 juni och 27 september 2019** lyftes frågan änyo i styrelsen, vid det sistnämnda mötet beslutades att ett inriktningsbeslut skulle fattas i kommunerna innan **årsskiftet 2019/2020** kring medverkan i en förbunds bildning. Arbetet på detta område kom dock aldrig i mål då flera kommuner valde att ta ett steg bakåt. **12 december 2020** fattade styrelsen i Region 10 beslut om att det senast **31 mars 2020** ska finnas ett beslutsunderlag tillgängligt för kommunerna. Respektive kommun i Region 10 ska sedan under andra kvartalet fatta beslut om man vill gå in i ett gymnasieförbund. Beslutsunderlaget innebär inte att någon ny utredning görs men att befintligt material görs presentabelt, i vissa stycken kan det innebära kompletteringar.

Parallellt med de formella processerna har rektorerna på de fem skolorna träffats under ledning av Region Västerbotten för att diskutera möjligheter till samarbete samt kring hur de praktiska och pedagogiska utmaningarna ser ut för respektive skola och för samarbete. Under dessa möten har bilden av gymnasieskolans ekonomiska utmaningar vidgats till att också omfatta de betydande utmaningarna med att tillgodose ett brett utbildningsutbud och utbildning av god kvalitet för eleverna.

I dagsläget har såväl gymnasiekommunerna som kommuner utan gymnasieskola höga kostnader för gymnasieutbildning. Små elevvolym, en ambition att bibehålla ett brett programutbud samt det faktum att 2 av 3 elever läser på yrkesprogram leder till höga kostnader. Det i sin tur leder till att kommunerna i en jämförelse med många andra kommuner måste lägga en större andel av utbildningsbudgeten på gymnasieskolan.

Elevantalet har minskat under en längre tid, nedan en tabell som visar hur elevantalet förändrats under de senaste 15 åren. I praktiken är det en konstaterad halvering. Nedan en sammanställning av förändringen av elevantalet.



Nedanstående tabell illustrerar förändringar i elevantalet.

	2004	2019
Arvidsjaur	460	185
Arjeplog	250	84
Lycksele	1150	628
Storuman/Tärnaby	200	127
Vilhelmina	465	343
Norsjö	84	-
Totalt:	2609	1377

I och med det låga elevantalet är bredden på programutbudet ständigt hotad, det begränsade elevunderlaget leder också till pedagogiska utmaningar med att få till stånd bra undervisningsgrupper och upplägg på studierna för eleverna. Utvecklingskraften hos de enskilda gymnasieskolorna är också begränsad då det i alltför stor utsträckning handlar om att få till stånd undervisning på de program man har och med ett som beskrivet begränsat elevunderlag. Den stora lärarbristen påverkar all skola och utbildning i kommunerna i Region 10 och det blir allt svårare även för gymnasieskolan att ersätta lärare som försvinner.

Under senare delen av 2019 och början av 2020 har flera kommuner aviserat, och i vissa fall beslutat om, neddragningar inom gymnasieskolan som kan hota programutbud och i vissa fall existensen av skolorna. Samtidigt har skarpa samarbeten påbörjats i väntan på formella beslut, Vilhelmina, Storuman, Åsele, Dorotea har inlett ett fördjupat samarbete och likaså Arvidsjaur, Arjeplog, Sorsele.



Nedanstående karta illustrerar minskningen av antalet elever.





Lagstiftning

Kommunens ansvar

Det är ett kommunalt ansvar att se till att ungdomarna erbjuds gymnasieutbildning av god kvalitet. Noterbart är att utbudet ska anpassas efter elevernas önskemål.

"Varje kommun ansvarar för att ungdomarna i kommunen erbjuds gymnasieutbildning av god kvalitet. Kommunen kan erbjuda utbildning som den själv anordnar eller utbildning som anordnas av en annan kommun eller en region enligt samverkansavtal med kommunen eller regionen. Kommuner som har ingått ett samverkansavtal bildar ett samverkansområde för utbildningen. Vilka utbildningar som erbjuds och antalet platser på dessa ska så långt det är möjligt anpassas med hänsyn till ungdomarnas önskemål." Skollagen 15 kap 32§

Huvudmannens ansvar

Själv begreppet "huvudman" är en förvaltningsrättslig term som syftar på den myndighet eller annan likartad organisation som har ansvaret för en viss verksamhet. Här menas alltså den organisation, kommun eller myndighet som har ansvaret för en skola. Ur ett elevperspektiv kan en elev bara ha en huvudman som ansvarar för dennes utbildning. Samarbete inom exempelvis undervisning mellan huvudmän är inte förenligt med skollagen på annat sätt än att undervisande lärare anställs på den skolenhet där de ska undervisa elever.

"Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar." Skollagen 2 kap 8§

Fjärrundervisning

Från och med höstterminen 2020 sker förändringar i skollagen som tillåter mer fjärrundervisning samt distansundervisning under vissa omständigheter. I dagsläget är fjärrundervisning tillåtet i gymnasieskolan i moderna språk, modersmålsundervisning samt studiehandledning på modersmål. Utgångspunkten för den nya lagstiftningen är fortfarande att fjärrundervisning ska bara få användas för att öka kvaliteten i undervisningen eller för att undervisning ska komma till stånd samt att fjärrundervisning utförs inom huvudmannens område. Förändringarna innebär dock att:

Distansundervisning, nya regleringar

-Distansundervisning i gymnasieskolan får användas som särskilt stöd inom ramen för en påbörjad utbildning i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan för en elev som inte kan delta i den ordinarie undervisningen på grund av en dokumenterad medicinsk, psykisk eller social problematik, om eleven medger att sådan undervisning används. Särskilt stöd innebär att det är ett beslut för en enskild elev och inte omfattar undervisning för hela grupper eller som ett grundupplägg för studier.



Fjärrundervisning, nya regleringar

-Fjärrundervisning i gymnasieskolan blir tillåtet i alla ämnen utom de praktisk- estetiska men med begränsningar i hur stor del av elevernas totala studier som får omfattas av fjärrundervisning, grupp- och klasstorlekar samt under förutsättning att huvudmannen ansöker om tillstånd för att bedriva fjärrundervisning.

-Det finns öppningar för att köpa undervisning i gymnasieskolan på entreprenad. Öppningarna gäller primärt modersmål och studiehandledning samt undervisning i karaktärsämnen som har en yrkesinriktad eller estetisk profil.

-Det finns möjlighet för en kommun, enskild huvudman eller en region att söka dispens hos regeringen för att överlämna undervisning i andra ämnen än de ovan nämnda på entreprenad, även till annan kommun. Detta om det föreligger särskilda skäl som omöjliggör att undervisningen inte kan anordnas av huvudmannen.

"Om det finns särskilda skäl får regeringen efter ansökan av en kommun, en region eller en enskild huvudman i andra fall än som anges i 2 och 3 a-4 a §§ medge att kommunen, regionen eller den enskilde huvudmannen får överlämna åt någon annan att bedriva undervisning inom skolväsendet på entreprenad." Skollagen 23 kap 5§

"Med entreprenad avses i denna lag att en huvudman sluter avtal med någon annan om att denne ska utföra uppgifter inom utbildning eller annan verksamhet som huvudmannen ansvarar för enligt denna lag. Huvudmannen behåller huvudmannaskapet för uppgifter som utförs på entreprenad" Skollagen 23 kap 1§

Samverkansavtal

-Samverkansavtal får slutas med annan kommun inom förskola, fritidshem och vuxenutbildning men ej inom grundskola och gymnasieskola.

Huvudmannaskap

I förarbetena till den nya lagen berörs frågan om huvudmannaskap med utgångspunkt från att de nya regleringarna, här förklaras att sådant lagstöd finns för ovan nämnda områden men att det saknas för vidare samarbete eller entreprenadlösningar.

"En huvudman inom skolväsendet har vidare vissa uppgifter som utgör myndighetsutövning, t.ex. att sätta betyg. Enligt grundlagen krävs det lagstöd för att överlämna förvaltningsuppgifter som innefattar myndighetsutövning till andra juridiska personer och enskilda individer" Regeringsformen 12 kap 4 §

Sammanfattningsvis öppnar de nya regleringarna få eller inga nya möjligheter till fördjupat undervisningssamarbete mellan huvudmän.



Pagaende utredningar på området

Utredning om styrning och dimensionering av gymnasieskolan (dir 2018:17)

För att öka likvärdigheten, höja resursutnyttjandet och skapa ett bredare utbildningsutbud i hela landet, så att arbetsmarknadens kompetensbehov kan bemötas bättre än i dag, har regeringen tillsatt en utredning som ska se över styrningen av gymnasieskolan.

Utredaren ska föreslå en modell för hur gymnasieskolan kan planeras och dimensioneras regionalt. Utredaren ska också se över hur finansieringen av utbildning i den regionala planeringen och dimensioneringen kan se ut. Utredaren ska även överväga om den regionala planeringen ska innefatta beslut som pekar ut var i en region en viss utbildning ska anordnas.

Utredaren ska bl.a.

- föreslå vid behov hur utbildning inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna kan planeras och dimensioneras inom ramen för en regional planeringsmodell, utifrån en analys av dagens situation,
- se över och vid behov föreslå en ansvarsfördelning mellan staten, kommunerna och andra aktörer för en regional planering och dimensionering av gymnasial utbildning,
- föreslå vid behov en finansieringsmodell för gymnasieskolan som i högre grad tar hänsyn till skolors varierande förutsättningar att bedriva en likvärdig utbildning, utifrån en analys av dagens finansiering.

Inget tyder på att utredningen kommer att förändra förhållanden gällande huvudmannafrågan.

Utredningen ska slutredovisas senast 1 juni 2020.

Kommunutredning (SOU 2020:8)

Som framgår av kapitel 13 är det inte ovanligt att kommuner bedriver gymnasieskola i samverkan med andra kommuner. Kommunerna har till uppgift att balansera ungdomars önskemål om utbildning med arbetsmarknadens efterfrågan på kompetens. I 16 kap. 42 § skollagen (2010:800) anges att hemkommunen ansvarar för att alla behöriga ungdomar i kommunen erbjuds utbildning på nationella program. Erbjudandet ska omfatta ett allsidigt urval av nationella program och nationella inriktningar. I förarbetena till skollagen diskuteras begreppet allsidigt urval utifrån att allsidighet innebär att mer än hälften av de nationella programmen finns med i utbudet, men det är inte reglerat hur många program som måste erbjudas. I förarbetena påpekas vidare att det för stora delar av landet borde bli naturligt att kunna erbjuda hela utbudet av nationella program genom samverkan med andra kommuner. Gymnasieutredningen menade att en kommun ibland är en alltför liten organisatorisk enhet för att hantera frågor om utbildningsutbud. Både Gymnasieutredningen och Skolkommissionen konstaterade dessutom att kommunerna har mycket olika förutsättningar



att åstadkomma ett allsidigt urval av det totala utbudet på 18 nationella program och 60 inriktningar. Problemet bottnar i bristande samordning och avsaknad av gemensam planering mellan kommuner samt mellan kommuner och enskilda huvudmän. Skolkommisionen menade också att det är nödvändigt med ett större nationellt ansvar för gymnasieskolans finansiering, dimensionering och lokalisering i ett regionalt perspektiv. Mot bakgrund av detta gav regeringen i mars 2018 en särskild utredare i uppdrag att utreda planering och dimensionering av gymnasial utbildning (dir. 2018:17). Utredarens uppdrag är bl.a. att ta fram förslag som syftar till att trygga den regionala och nationella kompetensförsörjningen, effektivisera resursutnyttjandet och förbättra tillgången till ett allsidigt brett utbud av utbildningar av hög kvalitet. Utredaren ska också ta fram förslag som bidrar till att främja en likvärdig utbildning och minska segregationen inom gymnasieskolan. Utredaren ska se över och vid behov föreslå en ansvarsfördelning mellan staten, kommunerna och andra aktörer för regional planering och dimensionering av gymnasial utbildning. Utredningen för dimensionering och planering av gymnasial utbildning ska redovisa sitt uppdrag senast den 1 juni 2020.

Ökad likvärdighet genom minskad skolsegregation och förbättrad resurstilldelning (dir. 2018:71)

I juli 2018 fick en särskild utredare i uppdrag att analysera och föreslå åtgärder för att minska skolsegregationen och förbättra resurstilldelningen till förskoleklass och grundskola i syfte att öka likvärdigheten inom dessa skolformer. I direktiven finns dock ingen uttrycklig skrivning om att utreda ansvarsfördelningen mellan kommun och stat när det gäller grundskolan. Utredningen berör i praktiken inte gymnasiets område men är intressant. Utredningen ska redovisa sitt uppdrag senast den 30 mars 2020.



Utbud av utbildning

Programutbud

Gymnasieskolor finns på orterna Arjeplog, Arvidsjaur, Storuman, Vilhelmina och Lycksele. Dorotea, Åsele, Malå, Norsjö och Sorsele saknar gymnasieskola med nationella program. Inom gymnasieskolan finns 18 nationella gymnasieprogram, sex högskoleförberedande program och tolv yrkesprogram.

Nedanstående tabell visar programutbudet på respektive skola

	Högskoleförberedande program	Yrkesprogram	Inriktningar
Arjeplog	Samhällsvetenskapsprogram met Naturvetenskapsprogrammet	Fordon och testteknik Hotell och turism	Samhällsvetenskap Beteendevetenskap Naturvetenskap Naturvetenskap & samhälle Fordonstestteknik Hotell & konferens Turism & resor
Arvidsjaur	Samhällsvetenskapsprogram met Naturvetenskapsprogrammet Ekonomiprogrammet	Barn- och fritidsprogrammet Fordonsprogrammet	Beteendevetenskap Naturvetenskap Ekonomi Juridik Pedagogiskt ledarskap Transport Personbiltsteknik
Storuman	Samhällsvetenskapsprogram met Naturvetenskapsprogrammet Teknikprogrammet	Barn- och fritidsprogrammet Fordonsprogrammet Vård- och omsorgsprogrammet	Beteendevetenskap Medier, information och kommunikation Naturvetenskap Design- och produktutveckling Pedagogiskt arbete Lastbil och mobila maskiner
Vilhelmina	Samhällsvetenskapsprogram met Naturvetenskapsprogrammet Teknikprogrammet	Fordonsprogrammet Vård- och omsorgsprogrammet Handels- och administrationsprogrammet El- och energiprogrammet Restaurang- och livsmedelsprogrammet	Samhällsvetenskap Naturvetenskap och samhälle Naturvetenskap Informations- och medieteknik Lastbil och mobila maskiner Personbil Transport Handel och service Automation Elteknik Kök och servering
Lycksele	Samhällsvetenskapsprogram met Naturvetenskapsprogrammet Teknikprogrammet Ekonomiprogrammet Estetiska programmet	Fordonsprogrammet Vård- och omsorgsprogrammet Handels- och administrationsprogrammet El- och energiprogrammet Restaurang- och livsmedelsprogrammet Industri tekniska programmet Bygg- och anläggningsprogrammet	Samhällsvetenskap Beteendevetenskap Naturvetenskap Naturvetenskap och samhälle Informations- och medieteknik Design och produktutveckling Ekonomi Musik Personbil Transport Handel och service



			Elteknik Kök och servering Sveltsteknik Produkt och maskinteknik Husbyggnad Måleri Plåtslageri Profiler Mureri, Betong
--	--	--	---

Sammanlagt på de fem skolorna finns fem av sex högskoleförberedande program, det program som inte finns är humanistiska programmet. Av de yrkesförberedande programmen finns nio program, de program som inte finns är VVS- och fastighetsprogrammet, Naturbruksprogrammet och Hantverksprogrammet. Alla program utom Vård- och omsorgsprogrammet har inriktningar. Totalt har de tolv yrkesprogrammen 40 inriktningar och de sex högskoleförberedande programmen 19 inriktningar.

	Inriktningar högskoleförberedande program	Inriktningar yrkesprogram
Antal totalt	19	40
Antal Region 10	8	19

Programutbud kopplat till möjlighet att pendla

Det samlade utbildningsutbudet är sett till det totala elevantalet relativt brett men samtidigt är utbudet inte tillgängligt för elever i hela Region10. Det finns stora inomregionala skillnader i möjligheter att välja program och pendla dagligen för gymnasieutbildning. Nedanstående sammanställning över det tillgängliga utbudet som finns tillgängligt genom daglig pendling med buss ska ses dels utifrån vad som upplevs vara rimlig resväg och restid men också utifrån perspektivet av hur många inriktningar eleverna har att välja mellan.

Bostadsort	Daglig pendling gymnasieskola	Utbud av högskoleförberedande program inom pendlingsavstånd	Utbud av yrkesprogram inom pendlingsavstånd
Arjeplog	Arvidsjaur Från 6.50 Åter 17.30	Samhällsvetenskapsprog rammet Naturvetenskapsprogram met Ekonomiprogrammet	Fordon och testteknik Hotell och turism Barn- och fritidsprogrammet Fordonsprogrammet
Arvidsjaur	-	Samhällsvetenskapsprog rammet Naturvetenskapsprogram met Ekonomiprogrammet	Barn- och fritidsprogrammet Fordonsprogrammet



Dorotea	Vilhelmina Från: 8.00 Åter: 17.25 <i>Strömsund finns inom pendlingsavstånd men utan möjlighet till daglig pendling.</i>	Samhällsvetenskapsprogrammet Naturvetenskapsprogrammet Teknikprogrammet	Fordonsprogrammet Vård- och omsorgsprogrammet Handels- och administrationsprogrammet El- och energiprogrammet Restaurang- och livsmedelsprogrammet
Lycksele	Storuman Från: 06.35 Åter: 17.00	Samhällsvetenskapsprogrammet Naturvetenskapsprogrammet Teknikprogrammet Ekonomiprogrammet Estetiska programmet	Fordonsprogrammet Vård- och omsorgsprogrammet Handels- och administrationsprogrammet El- och energiprogrammet Restaurang- och livsmedelsprogrammet Industri tekniska programmet Bygg- och anläggningsprogrammet
Malå	Lycksele Från: 06.35 Åter: 17.30 <i>Skellefteå finns inom pendlingsavstånd men utan möjlighet till daglig pendling.</i>	Samhällsvetenskapsprogrammet Naturvetenskapsprogrammet Teknikprogrammet Ekonomiprogrammet Estetiska programmet	Fordonsprogrammet Vård- och omsorgsprogrammet Handels- och administrationsprogrammet El- och energiprogrammet Restaurang- och livsmedelsprogrammet Industri tekniska programmet Bygg- och anläggningsprogrammet
Norsjö	Skellefteå Från: 06.35 Åter: 17.20 Lycksele Från: 07.00 Åter: 17.20	I och med pendlingsmöjligheter till Skellefteå finns tillgång till samtliga program.	I och med pendlingsmöjligheter till Skellefteå finns tillgång till samtliga program.
Sorsele	Arvidsjaur Från: 06.55 Åter: 17.15 Storuman Från: 06.25 Åter: 16.05	Samhällsvetenskapsprogrammet Naturvetenskapsprogrammet Ekonomiprogrammet	Barn- och fritidsprogrammet Fordonsprogrammet
Storuman	Lycksele Från: 06.30 Åter: 17.35 Finns ytterligare turer morgon och eftermiddag på sträckan.	Samhällsvetenskapsprogrammet Naturvetenskapsprogrammet Teknikprogrammet Ekonomiprogrammet Estetiska programmet	Fordonsprogrammet Vård- och omsorgsprogrammet Handels- och administrationsprogrammet El- och energiprogrammet



	Vilhelmina Från: 07.55 Åter: 17.25		Restaurang- och livsmedelsprogrammet Industritekniska programmet Bygg- och anläggningsprogrammet
Vilhelmina	Storuman Från: 06.55 Åter: 16.35 Lycksele Från: 06.30 Åter: 17.50	Samhällsvetenskapsprogrammet Naturvetenskapsprogrammet Teknikprogrammet Ekonomiprogrammet Estetiska programmet	Fordonsprogrammet Vård- och omsorgsprogrammet Handels- och administrationsprogrammet EI- och energiprogrammet Restaurang- och livsmedelsprogrammet Industritekniska programmet Bygg- och anläggningsprogrammet
Asele	Vilhelmina Från: 07.45 Åter: 14.15, 15.05 och 17.25 Lycksele Från: 06.55 Åter: 17.30	Samhällsvetenskapsprogrammet Naturvetenskapsprogrammet Teknikprogrammet Ekonomiprogrammet Estetiska programmet	Fordonsprogrammet Vård- och omsorgsprogrammet Handels- och administrationsprogrammet EI- och energiprogrammet Restaurang- och livsmedelsprogrammet Industritekniska programmet Bygg- och anläggningsprogrammet

Samverkansavtal

I Västerbotten finns ett samverkansavtal som reglerar att eleverna blir förstahandsmottagna på alla kommunala gymnasieskolor i länet. Det innebär att en kommun inte kan neka en elev att läsa på något program som denna antas till på en kommunal gymnasieskola i Västerbotten. Motsvarande avtal finns mellan:

Sorsele-Arvidsjaur
Asele-Örnsköldsvik
Asele-Strömsund
Dorotea-Strömsund
Dorotea-Jämtlands gymnasium



Nedanstående karta illustrerar var eleverna läser sina gymnasieutbildningar.



Nedanstående karta illustrerar möjligheter till daglig pendling. Streckade linjer är resvägar som vore möjliga för daglig pendling men där det saknas reguljär trafik (bedömning för ht 2020)





Inackorderingsbidrag

Enligt skollagen (15 kap 32 §) ska hemkommunen lämna ekonomiskt stöd till elever i gymnasieskolan som behöver inackordering till följd av skolgången. Syftet med inackorderingstillägget är att minska merkostnaden för familjer där ungdomar måste inackorderas på utbildningsorten. Det är ett kommunalt bidrag som ersätter en del av kostnader för boende, fördyrat uppehålle och resor till och från hemmet (folkbokföringsadressen). Bidraget kan beviljas till och med vårterminen det år eleven fyller 20 år. Elever som studerar på en friskola eller folkhögskola ansöker om inackorderingstillägg hos CSN. Domar i förvaltningsrätten har visat att det är svårt att villkora ersättningen för studier på vissa orter.

Tabell för inackorderingsbidrag

Bostadsort	Summa inackordering för eleven.	Summa inackordering för kommunen/år
Arjeplog	1550 kr/elev/mån	Ca 550 000 kr/år
Arvidsjaur	1577 kr/elev/mån	ca 600 000 kr/år
Dorotea	1520 kr/elev/mån	ca 290 000 kr/år
Lycksele	1580 kr/elev/mån	Ca 540 00 kr/år
Malå	1550 kr/elev/mån	Ca 883 000 kr/år
Norsjö	138-174 km = 1570 kr/elev/månad. 175-899 km = 1735 kr/elev/månad 900- =2300 kr/elev/månad	855 000 kr/år
Sorsele	50-199 km = 1577 kr/elev/mån. 200-300 km = 1941 kr/elev/mån. 301- 2304 kr/elev/mån	Ca 800 000 kr/år
Storuman	1550 kr/elev/mån	Ca 1 100 000 kr/år
Vilhelmina	1550 kr/elev/mån	ca 883 000 kr/år
Åsele	1577 kr/elev/månad	ca 400 000 kr/år



Procent av elever från kommunen i den egna gymnasieskolan

Bostadsort	Här läser eleverna, 3 största (källa: kommunerna)
Arjeplog	Arjeplog 55 % Piteå 15 % Luleå 11 %
Arvidsjaur	Arvidsjaur 76% Piteå 15% Skellefteå 7%
Dorotea	Vilhelmina 70% Strömsund 10% Lycksele 10%
Lycksele	Lycksele 86% Umeå 6% Skellefteå 4%,
Malå	Lycksele 35% Skellefteå 25% Arvidsjaur 10%
Norsjö	Skellefteå 75% Lycksele 12% Umeå 3%
Sorsele	Arvidsjaur 50% Lycksele 20% Skellefteå 10%
Storuman	Storuman 51% Lycksele 30% Umeå 7%
Vilhelmina	Vilhelmina 71% Lycksele 9% Umeå 11%
Åsele	Vilhelmina 64% Lycksele 19% Umeå 11%



Undervisning och lärande

Små grupper, små klasser, ett brett programutbud i förhållande till elevantalet samt det faktum att en högre andel elever läser på yrkesprogram är som beskrivits dyrt. Obefintliga stordriftsfördelar är en relevant sammanfattning av läget.

Dock är det också så att denna situation i många fall inverkar negativt även på elevernas möjligheter till ett bra lärande. Sett utifrån så har alla gymnasieskolor stor lärarresurs per grupp och elev vilket normalt skulle anses positivt för den enskilde elevens möjligheter till lärande, anpassningar och stöd och i slutändan möjligheterna att nå målen. Det bör samtidigt lyftas fram hur situationen också kan leda till det motsatta. Rektorer på skolorna lyfter fram:

- Många samläsningsgrupper över program och årskurser, som skapats för att klara ekonomi, utbud och tillgodose att undervisning sker av en utbildad lärare, är oftast inte bra ur ett pedagogiskt perspektiv och för elevernas lärande. Dessa grupper skapar inte heller samma möjligheter till infärgning mot program. Samläsningsgrupper leder till att schemalaggningen blir mycket komplicerad.
- Få elever i undervisningsgrupperna och klasserna gör dessa känsliga för om enskilda elever hoppar av eller hur kulturen utvecklas i en grupp. Exempelvis kan omotiverade elever lätt dra med andra elever som i större grupper haft lättare att hitta andra tillhörigheter och förebilder.
- Elevernas studiesociala situation blir lidande, få kurs-, och klasskamrater och en begränsad dynamik i många grupper är inte bra för elevernas lärande och sociala utveckling.
- Lärarnas uppdrag blir på ett sätt lättare med färre elever, färre betyg att sätta och så vidare men samtidigt blir grupper som ovan beskrivits svåra att undervisa utifrån sammansättningen av elever.

Undervisningen blir också mycket svår att planera och det blir svårt att nyttja lärarresurser optimalt med små grupper, klasser och skolor.

Studieresultat

Nedan ser vi ett nedslag i studieresultaten från 2019, för att göra djupare analyser och dra slutsatser bör man titta på fler år. Dock illustrerar dessa resultat på ett bra sätt hur det ser ut i kommunerna i Region10. Kommunerna i Region10 ligger kring eller under det nationella resultaten när det gäller genomströmning och lägre när det gäller behörighet till högskolan. Det sistnämnda går att härleda dels till att en stor andel elever läser på yrkesprogram och inom dessa väljer att inte nyttja möjligheten att läsa in grundläggande behörighet för högskolestudier (alla elever ska ha den möjligheten). Det går också att göra en koppling till den totala genomströmningen som är i nivå med, eller under, nivån i riket. (källa: Kolada 2019)



Bostadsort	Examen inom 4 år i procent (2019)	Behörighet till högskola 4 år i procent (2019)
Riket	71	65
Arjeplog	55	50
Arvidsjaur	67	42
Dorotea	75	35
Lycksele	76	49
Malå	52	19
Norsjö	58	34
Sorsele	54	36
Storuman	65	42
Vilhelmina	73	28
Åsele	59	34



Ekonomi

Kolada, redovisade kostnader för gymnasieskola per elev, hemkommun (källa: Kolada 2018).

Kommun	Kostnad gymnasieskola/elev, hemkommun (källa: Kolada 2018)
Arjeplog	237 663 kr
Arvidsjaur	150 197 kr
Dorotea	162 612 kr
Lycksele	173 248 kr
Malå	151 946 kr
Norsjö	133 497 kr
Sorsele	148 680 kr
Storuman	214 262 kr
Vilhelmina	190 699 kr
Åsele	132 321 kr

Interkommunala ersättningar

Skollagen reglerar ersättning för gymnasieskola om eleven läser hos annan huvudman än den egna kommunen (Skollagen 16 kap 52-53§).

Riksprislistan ska användas när en elev väljer en fristående gymnasieskola och elevens hemkommun inte erbjuder motsvarande program eller inriktning i den egna gymnasieskolan eller via samverkansavtal. Hemkommunen ska då ersätta den fristående skolan enligt denna.

Utbildningsdelegationen i Västerbotten beslutade 2011 att rekommendera de kommuner i länet som samverkar att använda en gemensam länsprislista. Länsprislistan används bland annat som underlag för bidrag till fristående skolor. Den är baserad på länets kommuners kostnader för de egna gymnasieskolorna per elev på varje program.



Kommunalförbund

Om förbund

Ett kommunalförbund innebär att de frågor som lyfts in i förbundet hamnar under ny huvudman och lämnar det kommunala huvudmannaskapet. Ett förbund inom gymnasieskola innebär att förbundet blir ny huvudman för utbildningen.

Kommunalförbund kan bildas mellan kommuner och regioner. Medlemmarna överlämnar kommunal verksamhet till förbundet. Kommunalförbundet är en egen offentligrättslig juridisk person med egen rättskapacitet, fristående från medlemmarna, ofta sägs kommunalförbundet vara en slags specialkommun.

Organisatoriskt är ett kommunalförbund uppbyggt på i princip samma sätt som en kommun eller en region. I varje kommunalförbund ska det finnas en förbundsordning. Varje medlem ska vara representerad i styrelsen som kan vara ett fullmäktige eller en direktion.

Lagstiftningen kring ett kommunalförbund finns i kommunallagen (Kommunallag (2017:725), 3 kap 9§ samt 9 kap 1-18§§)

8 § Kommuner och regioner får bilda kommunalförbund och lämna över skötseln av kommunala angelägenheter till sådana förbund.

Ledning/styrning

Gymnasieförbund leds uterslutande av en direktion med representation från de deltagande kommunerna. Inom det område som förbundet verkar har det kommunala självstyret överlämnats till direktionen. Fördelningen av platser i direktionen går i två huvudspår:

1. Antalet platser i direktionen fördelas någorlunda proportionerligt utifrån befolkningsmängden i kommunerna

2. Jämn fördelning mellan deltagande kommuner.

När det gäller ordförandeskap finns i huvudsak två modeller, en kommun som innehar ordförandeskapet eller att det växlar mellan kommunerna i och med ny mandatperiod. I de fall där en kommun har en fast ordförandepost handlar det om den största kommunen. Arbetsformerna för direktionen varierar och det finns många olika exempel på hur kopplingen uppåt, mot kommunernas Kommunfullmäktige och Kommunstyrelser, är reglerat och i praktiken fungerar. Det finns också olika exempel på hur direktionen delegerat beslut ner på tjänstemannanivå.

På tjänstemannanivå har förbund uterslutande någon form av högsta chef. Bland de existerande förbunden inom gymnasieskolan finns en mängd olika sätt att hantera gemensamma tjänster och kansli, det vill säga vilka funktioner man väljer att centrera i ett förbundsgemensamt kansli och vilka man väljer att behåll i kommunerna. Vanligt förekommande är att man väljer att samordna någon form av ekonomifunktion, personalfunktion, utvecklingsfunktion och Data/IT-tjänster.



Ekonomisk organisation

När det gäller den ekonomiska organisationen, den del som avser vilken ersättning kommunerna betalar till förbundet, finns två tydliga modeller.

1. Ersättningen i den ena modellen bygger på att kommunerna betalar efter antal ungdomar i en viss ålder (15-18 år eller 16-19 år). Modellen tar alltså inte hänsyn till de faktiska kostnader som varje kommun har för gymnasieutbildning utan det är förbundets totala ekonomi som är intressant
2. Det andra sättet att reglera ersättningen är att respektive kommun betalar för sina faktiska elever och att en plats på olika program har olika prislapp.

Frågan om hur ersättningen från respektive kommun ska fördelas är en fråga som ofta är uppe till aktiv diskussion inom förbunden. Förbunden pekar på hur olika ekonomiska och demografiska förutsättningar i kommunerna kan leda till svårigheter och om hur sparkrav och olika viljeinriktning kan tära på samarbetet. Generellt verkar det som om förbund som kommit långt i sitt samarbete och som ser förbundets område och arbete som en självklar förutsättning i mindre utsträckning diskuterar hur ersättningen mellan de deltagande kommunerna ska regleras.

Intressanta exempel på nytänkande inom området finns. Exempelvis menar man inom vissa förbund och från vissa kommuner att det kan slå fel att mäta på antalet ungdomar i en viss ålder och att man istället borde mäta på hela befolkningen, detta bland annat utifrån att vissa kommuner tar emot en större mängd ensamkommande flyktingbarn.

Ovanstående ekonomiska resonemang berör förhållandet mellan kommunerna i ett förbund eller kommuner i samarbete, det vill säga vilken procent av de totala kostnaderna varje kommun ska betala och beräkningsgrunder för detta. När det gäller totalbudgeten för förbundet så handlar det om en budgetprocess som i mångt och mycket ser ut som budgetprocessen inom en kommun med den skillnaden att det är flera kommunfullmäktige inblandade.

Vid bildandet av ett förbund har det ofta skett en gradvis övergång till en ny ersättningsmodell.

Bakgrund

De vanligaste anledningarna till att bilda förbund går att spåra till viljan att kunna erbjuda ett attraktivt programutbud och fördjupad samverkan ses som en väg att lösa detta. Vikande elevunderlag och vikande ekonomi har ofta legat bakom att man fått svårigheter. Flera av de äldre gymnasieförbunden bildades långt före friskola- och friskoleetablering och då fanns helt andra möjligheter att styra eleverna till de egna skolorna. Dessa förbund har längs vägen tvingats omarbota förbundets inriktning. I någon mån har de samverkande kommunerna utgjort det naturliga upptagningsområdet för eleverna och någon form av samarbete kring gymnasieskola har ofta funnits under en längre tid, flera av förbunden innehåller också andra frågor än gymnasie- och vuxenutbildning. I de fall där mindre kommuner samverkar med en stor kommun har demokratiaspekten spelat in, de mindre kommunerna har skickat sina gymnasieelever till en större kommun och betalat för utbildningen men haft liten eller ingen chans att påverka gymnasieskolan.



Ett antal förbund har också tydligt uttalat att en förbundsbyggning är ett sätt att jobba med resultaten i gymnasieskolan. Flera av förbunden har på något sätt tidigare reglerats av samverkansavtal, det finns dock en utbredd uppfattning att dessa avtal inte fungerade och att de gemensamma överenskommelserna sällan hölls.

Programutbud

Merparten av förbunden som finns i landet menar att förbundet varit en förutsättning för att behålla programutbudet och i vissa fall utveckla det. På olika sätt lyfter man fram hur man genom en större bas av elever, en stabilare ekonomi, möjligheten till sammanslagningar och samarbeten kunnat ha kvar, eller till och med bredda programutbudet.

Förbunden beskriver också det svåra arbetet med lokalisering av program på olika orter och hur försöken att vara strategiska och kostnadseffektiva inte alltid lyckas fullt ut. Motståndet i kommunerna och på skolorna mot att lägga ner program och satsa på en annan ort kan vara stort. Några förbund beskriver hur de, när det gäller programutbud, är en del av ett större samarbete inom regionen där man diskuterar lokalisering och förekomst av program, och att detta samarbete har större påverkan på programutbudet än förbundet.

Flera förbund beskriver hur man tvingats ta till helt andra metoder för att bibehålla programutbudet i en situation med kraftig elevminskning och vikande ekonomi. Man har tvingats se över arbetsformerna och letat ny vägar, exempelvis provas med samläsning mellan årskurserna, samläsning mellan gymnasiet och vuxenutbildningen, flexibel vuxenutbildning och distansläsning med blandade elevgrupper från olika kommuner.

Utbildningens utformning

Förbunden har svårt att se konkreta effekter på utbildningens kvalitet men det som lyfts fram är den dynamik som skapats när skolor och kommuner tvingats samarbeta på ett nytt sätt. Några förbund lyfter fram hur förbundet skapat en stabil grund att stå på där man har en relativt trygg ekonomi och en bred bas av program. Denna trygghet skapar ett klimat där man på ett bra sätt kan arbeta med utveckling av undervisningen. Exempel på områden där man upplever att utvecklingen tagit fart i och med förbundet är betyg och bedömning, IT, mål- och resultatstyrning och ledarskap i klassrummet.

Det som lyfts fram är samma aspekt som lyfts fram under andra delar som rör det pedagogiska arbetet, att samarbete kan ge trygghet och ro att arbeta med långsiktig utveckling och att det på sikt kan ge effekter på resultaten. En annan aspekt som lyfts fram inom utvecklingen av utbildningen inom förbundet är att det varit positivt när olika skolkulturer mötts i och med samarbetet mellan skolorna inom förbundet.

Några förbund lyfter fram aspekten att förbundet blivit en stor och intressant aktör för regionens näringsliv och bägge förbunden samarbetar på olika sätt med företag kring sina utbildningar.



SWOT

Styrkor (interna)

- Godtagbara studieresultat.
- Stor erfarenhet av kreativ planering för skola och undervisning.
- Hög kompetens och behörighet hos lärare, rektorer och övrig personal.
- Hög ambitionsnivå hos gymnasiekommunerna.
- Uttalad vilja från kommunerna att samarbeta.
- Gymnasieskolornas starka ställning i de kommuner i Region 10 där det finns gymnasieskolor.
- Trygga lärmiljöer
- Små undervisningsgrupper (pedagogiskt)
- Gott samarbete med vuxenutbildning, omgivande samhälle, branscher, företag m.m.

Svagheter (interna)

- Mycket höga kostnader för gymnasieutbildning.
- Ej likvärdig tillgång till gymnasieutbildning i Region10.
- Begränsat programutbud.
- Mycket litet elevunderlag.
- Små undervisningsgrupper (ekonomiskt)
- Ej likvärdiga möjligheter för elever att välja gymnasieprogram.
- Samverkan mellan skolorna och kommunerna ej logisk.
- Medelmåttiga resultat i förhållande till kostnader.
- Låg utvecklingskraft hos organisationerna.
- Generellt svagt politiskt stöd för fördjupat samarbete.
- Svårt se en enkel lösning som leder till sänkta kostnader och som bibehåller möjligheterna att studera inom pendlingsavstånd.
- Snedfördelning av programutbud och programval jämfört med riket. Fler elever på yrkesprogram och introduktionsprogram än snittet i riket.

Hot (omvärld)

- Urbaniseringen styr utvecklingen och styrningen av gymnasieskolan.
- Stor och ökande lärarbrist.
- Ytterligare försämrat elevunderlag.
- Kommunernas ekonomi ansträngd.
- Minskade resurser till befintliga gymnasieskolor.
- Samarbete mellan kommunerna i Region 10 ej direkt logiskt kopplat till var eleverna bor och studerar.
- Elever och kommuner väljer gymnasieskolor utanför Region 10.
- Begränsade och ytterligare försämrade möjligheter till pendling.
- Nyetablering av friskolor inom samverkansområdet.
- Ett förbund innebär en ny arbetsgivare och försämrar möjligheterna inom den egna kommunen för samarbete exempelvis mellan olika skolformer.



Möjligheter (omvärld)

- Möjligheter till fjärrundervisning har förstärkts för huvudmän, alla ämnen utom de praktisk/estetiska omfattas av möjligheterna.
- En pågående utredning om gymnasieskolan styrning och dimensionering har identifierat problemet med utbildningsutbud och tillgång till utbildning.
- Kreativa nya former till samarbete är en möjlighet framåt.



Vilhelmina kommun
Kommunstyrelsen
Kommunikationsavdelningen

2020-04-29

Till Vilhelmina kommun
Kommunstyrelsen

Vilhelmina kommuns grafiska manual

Utifrån ett noterat behov lämnar kommunikationsavdelningen ett förslag till grafisk manual för Vilhelmina kommun.

Vi vill att våra invånare, företagare, brukare och besökare ska veta när Vilhelmina kommun är avsändare. Vår grafiska manual ska hjälpa oss med detta genom att göra det enkelt att vara tydlig, enhetlig och ha en stark identitet.

Vilhelmina kommuns nuvarande grafiska manual är i dag otillräcklig och inaktuell samt dåligt tillämpad. En ny manual behöver därför antas. I den nya grafiska manualen finns riktlinjerna för vårt visuella uttryckssätt, det vill säga hur vi ska se ut i annonser, digitala presentationer och allt annat material vi tar fram. I manualen finns exempel på hur vi använder vårt kommunvapen, typsnitt som är utvalda ur ett tillgänglighetsperspektiv samt färger som är valda utifrån hur vi idag redan använder färger på hemsida och i annonser och därför har en viss igenkänningsfaktor.

Alla förvaltningar och verksamheter ska verka inom kommunens grafiska manual, så att vi kan visa att vi tillsammans är Vilhelmina kommun. Projektarbeten verkar inom ramen för grafisk manual om inte det finns en egen grafisk manual. Kommunala bolag omfattas inte av manualen utan har sina egna visuella uttryck.

Som medarbetare följer man riktlinjerna i denna manual och får på så sätt hjälp med hur presentationer, annonser och skyltar ska utformas. Medarbetaren kan då istället fokusera på att skapa innehållet i det du vill förmedla.

Vilhelmina kommuns grafiska manual ska inte förväxlas med den parallella processen att ta fram ett platsvarumärke. Den grafiska manualen har helt och hållet tagits fram av kommunikationsavdelningen.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att anta en ny grafisk manual för Vilhelmina kommun.

Besöksadress
Torget 6
912 81 Vilhelmina

Telefon
0940-140 00

E-post
info@vilhelmina.se

Webbplats
vilhelmina.se

Grafisk manual Vilhelmina kommun

www.vilhelmina.se/grafiskmanual



**VILHELMINA
KOMMUN**
VUALTJEREN TJÆLTE

Grafisk manual och riktlinjer

Vår grafiska manual

Vi vill att våra invånare, företagare, brukare och besökare ska veta när Vilhelmina kommun är avsändare. Vår grafiska manual ska hjälpa oss med detta genom att göra det enkelt att vara tydlig, enhetlig och ha en stark identitet.

I den grafiska manualen finns riktlinjerna för vårt visuella uttryckssätt, det vill säga hur vi ska se ut i annonser, digitala presentationer och allt annat material vi tar fram.

Alla förvaltningar och verksamheter ska verka inom kommunens grafiska manual, så att vi kan visa att vi tillsammans är Vilhelmina kommun. Projektarbeten verkar inom ramen för grafisk manual om inte det finns en egen grafisk manual.

Som medarbetare följer du riktlinjerna i denna manual och får på så sätt hjälp med hur presentationer, annonser och skyltar ska utformas. Medarbetaren kan då istället fokusera på att skapa innehållet i det du vill förmedla.

Se även Vilhelminas kommunikationsstrategi för hur vi uttrycker oss i vår kommunikation.

Har du frågor som rör materialet? Kontakta kommunikatör.

Innehåll

	Sida
Vår tonalitet	4
Vår logotyp	5
Användarstrategi	10
Samprofilering	11
Färg	13
Typsnitt	14
Bildspråk	15
Användning och riktlinjer	17
Annonser	19
Trycksaker	20
Dokumentmallar	21
Skyltar	23
Fordon	24
Profilkläder	25

Tonalitet

Så vill vi uppfattas

Vilhelmina ska vara och uppfattas som en bra kommun att bo, studera och arbeta i. Den målsättningen ska på olika sätt prägla vår information och kommunikation. Här är vår tonalitet viktig, det är den som ska genomsyra vår kommunikation vare sig den är visuell eller skriftlig.

De nyckelbegrepp vi använder i vår tonalitet är:

TRANSPARENT

Det ska vara lätt att komma i kontakt med Vilhelmina kommun, och få hjälp med att hitta den man söker. Allmänheten har lagstadgad rätt till full insyn i kommunens verksamhet såvida det inte finns lagliga begränsningar. Kommunen ska uppmuntra till dialog och förslag från medborgare.

TYDLIG

Det ska vara tydligt när Vilhelmina kommun står som avsändare för information, med hjälp av vår logotyp. Språket ska vara korrekt men på samma gång lättsamt. Vi ska med andra ord undvika att använda svårt och byråkratiskt språk.

TANKE MED BUDSKAPET

Vår kommunikation ska vara planerad och genomtänkt. Text, bildspråk och kanal för kommunikation ska anpassas efter vem och hur många man vill nå.

Läs mer i Vilhelmina kommuns kommunikationsstrategi.

VILJA, MOD OCH GLÄDJE

Precis som i personalpolicyn utgår kommunikationsstrategi och grafisk manual från ledorden *vilja*, *mod* och *glädje*. Vi ska förmedla och skapa ett engagemang som bygger på dessa tre ord.

Kommunvapnet - vår logotyp

Kommunvapnet, som är vår logotyp, är den gemensamma symbolen för all kommunal verksamhet. Logotypen samlar alla våra förvaltningar, tjänster och projekt under sig. Vår logotyp ska alltid användas som ett avsändarmärke, oavsett vilken verksamhet det gäller.



VILHELMINA KOMMUN
VUALTJEREN TJIELTE

Kommunvapnets betydelse

"I silver två korslagda blå vargspjut, försedda nedtill med skoning och upptill med renhornslida över spetsen, allt i rött, under en med röda bårder på silver försedd sydsamisk mössa, med tre kilar synliga, och däröver en av en vågskura bildad blå ginstam, belagd med en öppen krona av silver".

Logotypvarianter

Logotypen finns i olika färgsättningar: svart, vit och i färg. Logotypen ska alltid användas med god kontrast mot bakgrunden, så att den framträder tydligt.

Svart logotyp mot ljus bakgrund

Denna variant används mot vita och ljusa neutrala bakgrunder. Detta skapar en bra kontrast mot bakgrunden.

Färgkod:

Svart 100 %



Vit logotyp mot mörk bakgrund

Denna variant används mot svarta och mörka neutrala bakgrunder. Detta skapar en bra kontrast mot bakgrunden och gör logotypen både tydlig och synlig.

Färgkod:

Vit 100 %



Färg mot vit bakgrund

Denna variant används mot vit bakgrund och används aldrig på eller tillsammans med andra färgplattor eller färgstarka bilder som krockar med färgerna i logotypen.

Färgkod:

Grå: C26/M19/Y20/K2

Blå: C78/M29/Y0/K0

Röd: C1/M100/Y98/K0



Så här använder vi logotypen

Ett korrekt och konsekvent användande av logotypen gör att vi blir tydliga som avsändare. När vi kommunicerar ska vi alltid lägga vikt vid att logotypen används korrekt och är tydlig och synlig för mottagaren. Vi vill att de vi kommunicerar med ska känna sig säkra på vem de kommunicerar med, och detta förstärker vi med att i alla lägen vara tydliga med att det handlar om kommunal verksamhet. Detta stärker även Vilhelmina kommuns varumärke.

Storlek

Där Vilhelmina kommun är avsändare ska det alltid framgå tydligt. Därför är det viktigt att logotypen används i tillräckligt stor storlek.

Vilhelmina kommuns logotyp finns i stående och liggande variant. Där det är möjligt skall den liggande varianten användas. I de fall utrymmet är begränsat kan den stående varianten användas. Minsta tillåtna storlek är 11 mm höjd för liggande logotyp och 18 mm för stående logotyp.



Liggande logotyp

A3 höjd 25 mm
A4 höjd 15 mm
A5 höjd 12 mm



Stående logotyp

A3 höjd 35 mm
A4 höjd 23 mm
A5 höjd 20 mm

Friyta

Friytan är det minsta möjliga område runt logotypen som behöver vara rent och fritt från distraktioner för att logotypen ska framträda och komma till sin rätt. Innanför denna yta får inte text eller annan grafik placeras. Ju större friyta som finns runt logotypen, desto tydligare framträder den.

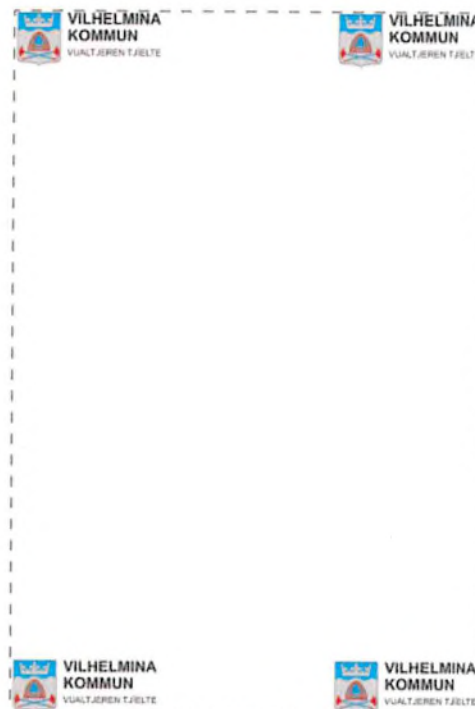


Placering

Logotypen sätts som regel i något av de fyra hörnen. Detta gäller trycksaker, annonser och digitala presentationer (ex. PowerPoint). Undantag får göras på enheter som ska synas på långt avstånd, exempelvis skyltar, banderoller, mässmontrar och liknande.

Välj placering noggrant. Placera alltid logotypen där den har bäst synlighet. Välj alltid den mest neutrala ytan.

Digitalt ställer speciella krav. Tänk på att placeringen blir extra viktigt där mottagaren inte har möjlighet att se hela ytan. Placera alltid logotypen i övre delen om materialet främst ska visas på skärm eftersom hela ytan syns samtidigt. Exempelvis i PDF-dokument.



Bakgrunder

Rätt bakgrund och omgivning säkerställer att logotypen syns tydligt och har god läsbarhet. Logotypen ska alltid placeras på neutrala ytor. Logotypen kan appliceras mot en bild förutsatt att bakgrunden är tillräckligt ljus och lugn. Logotypen får aldrig läggas mot en färgad bakgrund som är störande eller mot bilder med störande element.

Här ser du några exempel på hur man kan använda logotypen samt hur man inte ska använda den. Om du är osäker på hur logotypen får användas kontakta kommunikatören.

Tillåtna varianter



Ej tillåtna varianter



Användarstrategi

I all kommunikation ska vi vara tydliga med att det är Vilhelmina kommun som är avsändare. Detta gör vi genom att alltid använda vår logotyp. Tydlighet är viktigt, därför används enkla och beskrivande verksamhetsnamn. Målgruppen står i fokus före organisationsstrukturen. Vi använder så långt som det går inga onödiga mellanled och organisationsbeteckningar när det gäller namn.

Vilhelmina kommun och kommunvapnet är vårt varumärke. Vilket vi ska vara stolta över. Genom att alltid använda vårt varumärke i vår kommunikation har vi fördelar som:

- Vi skapar stolthet kring varumärket Vilhelmina kommun
- Vi stärker Vilhelmina kommun som varumärke
- Vi skapar tydlighet för våra invånare
- Vi blir mer tillgängliga för våra invånare. Med enhetligt uttryck underlättar vi för personer med funktionsvariationer som exempelvis synnedsättning eller kognitiv funktionsnedsättning.

I Vilhelmina kommun använder inte verksamheterna egna loggor. Det finns vissa undantag där det bland annat handlar om varumärken som använder ett större upptagningsområde, exempelvis kommunala bolag, lärocentrum eller Malmgårdsskolan. Vid frågor kring att använda eller skapa egna logotyper, kontakta kommunikatören.



I vissa fall behöver vi även visa vilken förvaltning eller nämnd som står bakom kommunikationen. Tänk på att alltid göra en bedömning om verksamhetstillhörighet är viktigt för målgruppen. I de allra flesta fall räcker det med att vi använder Vilhelmina kommun som avsändare. Se fler exempel på skyltar i avsnittet användning och riktlinjer.

Samprofilering

Samprofilering innebär att en annan avsändare med egen logotyp, som inte tillhör Vilhelmina kommun, står som avsändare tillsammans med Vilhelmina kommun.

För samarbeten behövs i princip aldrig någon unik grafisk identitet eller gemensam logotyp. Det räcker oftast med namnet på samarbetet i kombination med varje aktörs logotyp. Det är innehållet i samarbetet – vad det som ska uppnås som är det centrala. Kontakta alltid kommunikatören i uppstarten av ett samarbete med andra avsändare.

Utbildning skapar god tillväxt och god folkhälsa

Det finns en utmaning i att få upp den eftergymnasiala nivån. En viktig utmaning då man vet att det hör ihop med både tillväxt och folkhälsa. En lösning är distansstudier och där är tekniken avgörande, likväl att universitetslärare är bekväma med undervisning på distans.

Projektet är ett samarbete mellan:



VILHELMINA
KOMMUN
VÄRLD T JERREN T JELTE



Platsvarumärket

Vilhelminas platsvarumärke ska inte förväxlas med kommunens grafiska profil.

Vad är vad?

Platsvarumärket är det visuella uttrycket för Vilhelmina som plats och ägs av alla - företag, föreningar, organisationer etc. Det är alltså fler aktörer än bara kommunen som kan använda platsvarumärket, i syfte att stärka just platsens identitet.

Vilhelmina kommuns grafiska manual är däremot kommunorganisationens egna uttryck och identitet som inte används av någon annan avsändare än just Vilhelmina kommun.

När använder kommunen platsvarumärket?

Vilhelmina kommun är en del av platsen och ska därför använda platsvarumärket när man marknadsför platsen och dess erbjudande. Platsvarumärket används av kommunen när exempelvis event anordnas tillsammans med andra aktörer eller för att marknadsföra besöksnäring. Platsvarumärket kan också användas för att locka inflyttare och nya företag för att ge en bild av hur det är att leva och bo i Vilhelmina, på mässor och i kampanjer.

En enkel regel är:

Kommunal information om verksamheten - Vilhelmina kommuns grafiska profil

Marknadsföring av Vilhelmina - Platsvarumärkets grafiska profil

Platsvarumärket kan till exempel användas när ett nationaldagsfirande ska marknadsföras - men inte när simhallen ska annonsera sina öppettider, då det är ren kommunal verksamhet. Kontakta alltid kommunikatör om det råder osäkerhet.

Färg

Vilhelmina kommuns färgmanual innehåller sju olika grundfärger. Svart, vitt och grått finns med för de gånger man behöver neutralitet. Därtill finns fyra mer färgglada varianter som används som bakgrundsfärger för att skapa ett glatt och färgstarkt formspråk som väcker ögats uppmärksamhet.

Se logotypfärgerna i logotypavsnittet.

När man ska använda färgerna som till exempel en färgplatta ovanpå en bakgrundsbild kanske man ibland vill ha den lite genomskinlig (opacitet). Färgerna visas därför även i olika grad av genomskinlighet.

Till kortare rubriker, citat eller faktarutor kan man använda text med färg. I brödtext används uteslutande svart text, eller vit om texten står ovanpå på bild eller färg.

SVART
CMYK 91 79 62 97
RGB 1 1 1



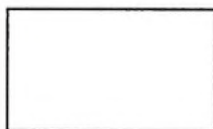
#000000 100%

VIT
CMYK 0 0 0 0
RGB 255 255 255



#FFFFFF 100%

GRÅ
CMYK 43 32 35 0
RGB 148 150 148



#949694 100%

ORANGE
CMYK 2 53 56 0
RGB 239 139 18



#EF8B12 100%



#EF8B12 75%



#EF8B12 50%

TURKOS
CMYK 76 14 35 1
RGB 30 160 168



#1EA0A8 100%



#1EA0A8 75%



#1EA0A8 50%

CERISE
CMYK 46 100 14 4
RGB 152 28 115



#981C73 100%



#981C73 75%



#981C73 50%

GRÅBLÅ
CMYK 75 54 28 12
RGB 77 102 136



#4E6687



#4E6687 75%



#4E6687 50%

Typografi

Typografin är en viktig del i vår enhetliga kommunikation. När vi använder våra utvalda typsnitt kommunicerar vi med lättlästa och tydliga texter. När vi är konsekventa i användandet så stärker det igenkänningen och vår identitet som avsändare.

Typografi

Typografin används i alla kontorsmallar och texthantering är Segoe UI. Detta typsnitt har bra förutsättningar för såväl tillgängligt som god och varierad typografi. Typsnittet finns tillgängliga i alla datorer vilket gör det enkelt för alla anställda att använda rätt och dessutom kan vi skicka filer till andra utan att riska att mottagaren saknar typsnittet.

Accenttypografi

Vi använder Oswald som accenttypografi. Används när något särskilt ska lyftas fram. Till exempel rubriker i annonser, citat och likande.

Alternativ brödtext

För längre rapporter, böcker etc. använder vi Georgia.

Typsnitt på webb

För användning på webb behövs särskilt tillämpade typsnitt som har god läsbarhet och som finns tillgänglig för alla webbläsare. På webben använder vi Arial.

Alternativ typografi?

Får man använda något annat typsnitt? Vid produktioner som har ett större omfång, exempel i tidningar, kan det finnas en fördel att variera teckensnitt för att skapa variation, vid citat, vissa rubriker och bildtexter. Val av typografi ska alltid ske professionellt och får endast göras om det finns särskilda skäl att frångå grundprinciperna. Ta kontakt med kommunikatören om du har frågor gällande detta.

Grundprinciper vid tillämpning

Rubrik

Segoe UI bold

Lorem ipsum

Ingress eller citat

Segoe UI bold

Gia digenderion nus voluptae exerat excescim reperaestrum vel modit que inverum audisimet fuga.

Brödtext

Segoe UI

Gia digenderion nus voluptae exerat excescim reperaestrum vel modit que inverum audisimet fuga.

Accenttypsnitt

Oswald

Lorem ipsum

Alternativ brödtext

Georgia

Gia digenderion nus voluptae exerat excescim reperaestrum vel modit que inverum audisimet fuga.

Bildspråk

Tänk dig när du läser en tidning. Först dras ögat till bilden, sedan rubriken och så vidare till texten. Samma sak gäller när man tittar på en annons, läser en text eller tar del av en digital presentation – du studerar bilden först. Därför är bilden en viktig del i vårt uttryck. Ibland för att visa och förklara, och ibland för att väcka känslor och skapa ett engagemang eller väcka ett intresse.

Välj rätt bild

Våra bilder ska alltid spegla människorna och kundnyttan – den kommunala verksamheten är till för människorna. Välj därför gärna bilder som visar människor och företrädesvis bilder som är tagna inom Vilhelmina kommun.

I vår kommunikation med bilder använder vi oss av tre olika kategorier:

Porträttbilder

Porträtt på människor fotograferade i studio eller andra miljöer för till exempel pressbilder.

Verksamhetsbilder

Bilder som visar människor, miljöer och situationer från vår verksamhet, exempelvis en sopbilsförare som tömmer soptunnor eller personal inom omsorgen som tar hand om en brukare.

Profilbilder

Bilder som är varumärkestärkande och bidrar till att bygga känsla för Vilhelmina kommun och våra budskap. Profilderna avspeglar de som nyttjar det vi skapar, här ligger fokus på stämningen och känslan.

Bildens utseende

Tänk på att våra bilder ska vara:

- Tydliga och att ögat ska ha lätt att hitta vad det är bilden visar
- Vara vitbalanserade, alltså inte gula, blå eller orange till färgton.
- Ha en mättnad som inte är överdriven men som inte är för blek i färgen.
- Bilderna ska vara genuskorrekta, tänk på att inte förstärka stereotyper.

Allmänna regler kring köp och användning av bilder

När vi beställer en bild köper vi rätten att använda bilden i ett bestämt sammanhang. Äganderätten till originalet är alltid upphovsmannens. Inga ändringar i bilden får göras utan upphovsmannens tillstånd, det gäller beskärningar eller andra ändringar. Upphovsmannens namn ska anges när bilden används.

Tänk på att Vilhelmina kommun ska stå som köpare, inte specifika enheter.

Gratisbilder/byråbilder

Får användas när inga bilder från de egna verksamheterna finns. Tänk på att inte välja överdrivna bilder, utan välj de som lika gärna skulle kunna vara tagna i Vilhelmina. Bilderna ska inte tas direkt från Google eller annan sökmotortjänst. Tänk på att bilderna ska vara godkända för gratis användning, så kallade royaltyfria bilder.

Exempel på hur våra bilder inte ska vara

- **Överdrivna och stereotypa** – undvik bilder som känns konstlade.
- **Onaturligt arrangerade** - vi undviker bilder som ger ett onaturligt intryck eller som bygger på slitna manér eller klichéartade uttryck
- **Manipulerade** - det är generellt inte tillåtet att använda hård retusch, sätta samman flera fotografier till en ny komposition, ta bort viktiga delar av en bild eller spegelvända bilder. Det finns dock tillfällen då särskild bildredigering kan krävas för att en kommunikationsinsats ska bli lyckad. Vänd dig till kommunikatören för rådgivning vid sådana fall, för bedömning och rådgivning.
- **ClipArt från till exempel Word** - ska inte användas i kommunens material.



Använd bilder från våra egna verksamheter. Använd inte modellbilder.



Använd tydliga bilder, gärna från våra egna verksamheter. Använd inte överdrivna bilder.

Publiceringsgodkännande

Innan en bild på identifierbara och/eller namngivna individer publiceras måste dessa ge sitt samtycke. Fotografen måste försäkra sig om att den som blir fotograferad är införstådd i hur bilden ska användas. När barn före gymnasieålder fotograferas ska en av vårdnadshavarna ge sitt samtycke före publicering. Det ingår i fotografens uppdrag att ett sådant samtycke inhämtas.

Muntligt samtycke räcker om fotografen gör en notering om vem som gett sitt tillstånd och när. Översikts- och avståndsbilder med många människor är undantagna.

Om en bild ska användas i ett sammanhang som kan upplevas känslig eller kränkande, exempelvis en bild intill en text om mobbing, är det extra viktigt att både fotografen och personer på bild är införstådda i hur bilden ska användas och godkänner publicering. I en sådan situation kan det vara klokt att använda anonyma bilder, där personer inte går att identifiera.

Användning och riktlinjer

I det här avsnittet hittar du riktlinjer för hur den grafiska manualen ska användas i praktiken. Vi har samlat exempel på trycksaker, digitala mallar, profilkläder, skyltar och fordon.

Digitalt

Mejlsignatur

Med vänliga hälsningar / Buerie heelsegigujmie

Namn Namnsson

Titel

Arbetsplats

0940 – 14x xx

Vilhelmina kommun / Vualtjeren tjjelte

Torget 6, 912 81 VILHELMINA

www.vilhelmina.se



Alla som har en vilhelmina.se-adress ska använda sig av samma sorts mejlsignatur. Det stärker tydligheten kring avsändaren. Typsnitt i själva mejlet ska vara enligt typsnitten i manualen, det vill säga Segoe UI Regular.

Powerpoint

Powerpoint är ett av våra vanligaste verktyg för presentationer. Genom att alltid använda kommunens framtagna mallar får alla presentationer en tydlig identitet.

Tänk även på att använda rätt typsnitt och konstruerande färgval så att det blir lätt att se.



Använder du din presentation externt? Använd då bildspelsinledningen om Vilhelmina kommun och fyll på resterande sidor på med ditt egna innehåll som har utseendet enligt exemplen nedan.

RUBRIK

Text 1, nivå 1
- Text nivå 2



Exempel 1, innehållssida



Rubrik:

- Text
- Text
- Text

Exempel 2, innehållssida

Annonser



**SÖK SOMMARJOBB
HOS OSS**

Vi söker vikarier till äldreboenden, hemtjänsten, personlig assistans, gruppböenden och som boendestödare. Sök sommarjobb hos oss och bli någons guldkant i vardagen.

Ansök redan nu!
Läs mer på vilhelmina.se/ledigajobb



Lorem ipsum dolor sit

Putant nominavi gloriatur ea sea, vidit constituam quo ea. Cu tation sensibus nec. Ad ius mucus discere eruditi, inimicus electram e.




Kort rubrik i färgpuff

Putant nominavi gloriatur ea sea, vidit constituam quo ea. Cu tation sensibus nec. Ad ius mucus discere eruditi, inimicus electram e.

Putant nominavi gloriatur ea sea, vidit constituam quo ea. Cu tation sensibus nec. Ad ius mucus discere

Putant nominavi gloriatur ea sea, vidit constituam quo ea. Cu tation sensibus nec. Ad ius mucus discere

Putant nominavi gloriatur ea sea, vidit constituam quo ea. Cu tation sensibus nec. Ad ius mucus discere



Här visas några exempel på hur man kan variera utseendet av annonser. Vi jobbar med färgfält för antingen rubriker eller texten i sin helhet. I annonserna använder vi oss av manualens typsnitt och färgkoder.

Annonser kan utformas med eller utan bild. Används bild så ska den säga något som tillhör ämnet, se exemplet till vänster.

Annonser utan bild kan användas för en mer luftig känsla eller när ytan helt enkelt inte räcker till. Man kan istället pigga upp annonsen med ett färgfält för till exempel text eller rubrik. Har innehållet en mer allvarsam ton rekommenderar vi att varken använda färgplatta eller bild.

Information

från Vilhelmina kommun

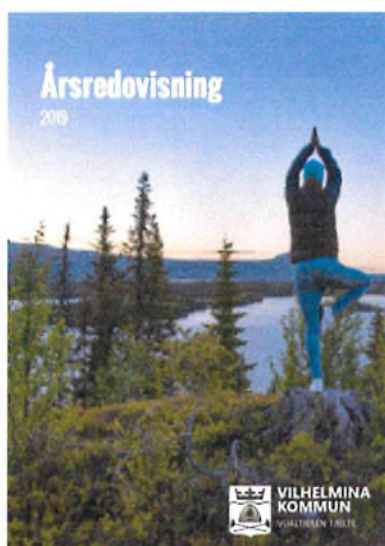
Putant nominavi gloriatur ea sea, vidit constituam quo ea. Cu tation sensibus nec. Ad ius mucus discere eruditi, inimicus electram e.

Putant nominavi gloriatur ea sea, vidit constituam quo ea. Cu tation sensibus nec. Inimicus electram e.



Rapporter, rollups och broschyrer

Här syns ett antal exempel på hur vi utformar trycksaker såsom affischer, broschyrer, rapporter och rollups. Kontakta kommunikatör så får du hjälp att utforma ditt material,



Exempel, framsida för rapport, broschyr eller affisch.



Exempel, broschyr insida



Exempel, rollup

Brevmall

För att underlätta det dagliga arbetet används färdiga digitala mallar för brev. På så sätt ser allt som produceras enhetligt ut och får en tydlig avsändare.

Alla avsändare ska använda de färdiga mallarna. Det bidrar till en stärkt bild av Vilhelmina kommun. Det finns två alternativ till mallar för Word, en med färg och en i svartvitt.

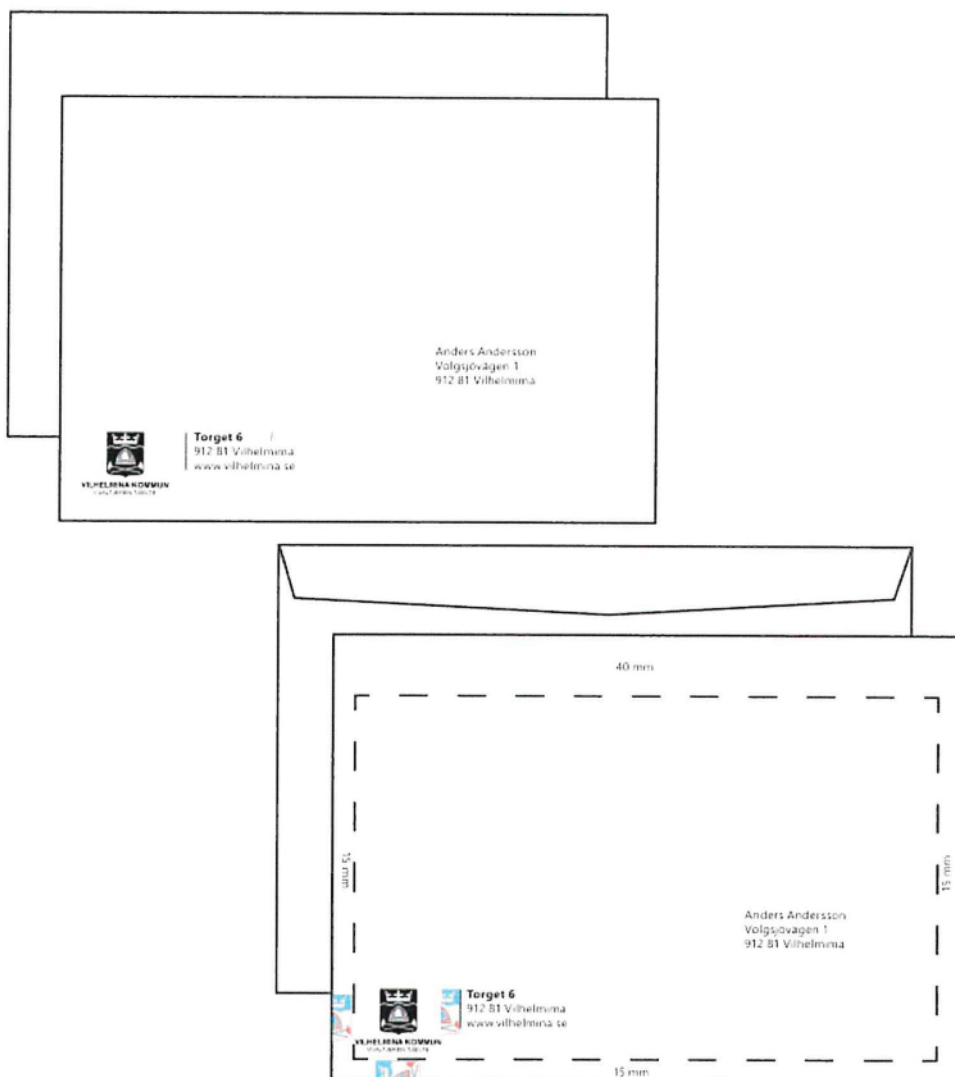
Typsnitten enligt manualen finns förinställda i mallen. Genom att dubbelklicka i sidhuvudet kan du redigera förvaltning och avdelning.

	Vilhelmina kommun Kommunstyrelsen Kommunfullmäktige	2020-06-04
Här är huvudrubriken		
Här är min underrubrik Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Donec sit amet ex quam. Proin malesuada interdum pulvinar. Maecenas purus purus, iaculis non massa vel, pretium imperdiet ligula. Pellentesque fringilla ullamcorper elit semper iaculis. Nulla facilisi. Vestibulum interdum tincidunt felis id molestie. Vestibulum porta blandit lectus. Fusce efficitur mattis libero ac tristique. Sed facilisis posuere semper. Cras ac lorem nulla. Donec id turpis et nulla ultricies ultricies. Nullam varius in neque non hendrerit. Maecenas aliquet leo sollicitudin orci ornare, a tristique ante volutpat.		
Vestibulum semper finibus eros, sed rutrum arcu tristique tincidunt. Suspendisse at leo ultricies, consectetur erat quis, tincidunt turpis. Ut ac tempus lacus. Aenean vitae sodales ligula, a volutpat libero. Proin sit amet nibh eu ex sodales vehicula vel id tortor. Sed pharetra erat id varius fringilla. Curabitur blandit diam et metus maximus dignissim. Aenean ex orci, dignissim a feugiat in, congue non quam. Pellentesque ut condimentum elit, quis faucibus urna. Donec quis semper urna. Integer non vulputate arcu. Curabitur et tellus vestibulum, ullamcorper sapien eget, vestibulum dolor. Vivamus at felis a diam lobortis hendrerit sed ut lacus. Maecenas aliquam nisi ex, at porta elit elementum nec. Vestibulum non odio nec leo iaculis elefend vel in lectus.		
Här är nästa rubrik Fusce dignissim ultricies massa. Quisque auctor sollicitudin mi, ultricies malesuada arcu condimentum at. Cras eu ante fermentum, fringilla dolor eget, tempor arcu. Aenean non fermentum eros. Suspendisse scelerisque ex nec eros blandit, eget condimentum tellus auctor. Sed neque orci, mollis vitae feugiat sed, lobortis maximus felis. Ut lacinia lectus sit amet est luctus, nec placerat felis dictum. Vestibulum nunc eros, faucibus accumsan eros ut, molestie elementum tortor. Morbi vitae arcu est. Etiam consequat ac ligula aliquam tincidunt. Fusce quis mi sem. Suspendisse congue sapien nulla, at rhoncus ipsum pharetra ultricies. Cras ut est ac massa aliquet posuere quis sed mauris. Nulla facilisi. Maecenas eu luctus eros. In vulputate faucibus diam, eget sodales nunc placerat ac.		
Maecenas gravida turpis eget lacus convallis ornare. Proin maximus, nibh a dapibus facilisis, elit turpis maximus turpis, et porttitor leo sem vitae nisi. Nam accumsan dignissim aliquet. Praesent sit amet nunc et neque efficitur molestie. Etiam cursus tristique sem, quis tincidunt metus ullamcorper volutpat. Aenean nec ipsum velit. Vivamus in elit eget sapien tincidunt consectetur sit amet non nulla.		
Besöksadress: 111 111 111	Telefon: 0000 0000	E-post: 0000@0000.se
Webbplats: 00000000.se		

Kuvert

För kuvert rekommenderas logotyp med färg eller i svartvitt. Logotypen ska placeras i nedre vänstra hörnet.

Kuverten är utformade enligt postens krav på frizoner och marginaler för att kunna sorteras rätt.



Skyltar

Skyltar som informerar om kommunens verksamhet är viktiga för tillgängligheten. Skyltsystemet bygger på tydlighet och ska ha kommunens logotyp som avsändare.

Det ska vara lätt för besökare att hitta till kommunens verksamheter, det ska också vara tydligt vilka verksamheter och anläggningar som tillhör kommunen.

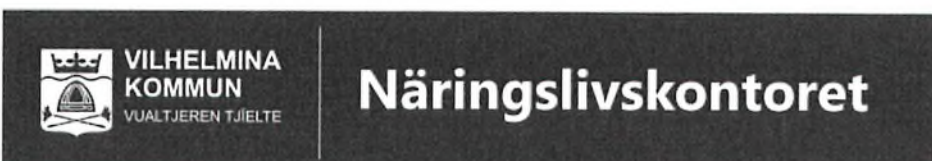
Skyltarna ska ge tydlig information och det är viktigt att skyltningen är tydlig, logisk och konsekvent. Den ska även kunna tolkas av personer med nedsatt syn och kognitiva funktionsnedsättningar.

Verksamhetsskyltar

På verksamheternas skyltar ska det vara tydligt att kommunal verksamhet bedrivs. Därför ska kommunens logotyp tillsammans med verksamhetsnamnet finnas med på alla skyltar.



Friytan mellan logotyp och verksamhetsnamn ska vara lika brett som kommunvapnet.



Fordon

Här visas exempel på hur vårt kommunvapen ska användas på förvaltningens bilar. Här har vi lagt ett exempel med den färglagda logotypen. Passar inte detta på grund av färg på fordonet eller kostnadsskäl så går den svarta eller vita varianten att använda istället.

I vissa fall behöver vi även visa vilken förvaltning eller nämnd som står bakom kommunikationen. Tänk på att alltid göra en bedömning om verksamhetstillhörighet är viktigt för målgruppen. I de allra flesta fall räcker det med att vi använder Vilhelmina kommun som avsändare.

Kontakta kommunkatör vid frågor.



Profilkläder

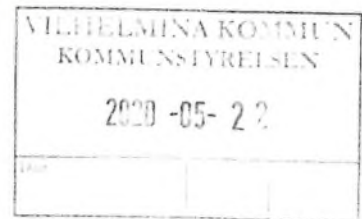
På kommunens arbetskläder ska logotypen placeras väl synlig. Här finns exempel på arbetskläder med rekommenderad placering av logotyp. Här finns också regler för hur liten logotypen får vara.

Logotyp: Beroende på färg på tröja

Storlek: Minst 7 cm.

Typografi: Segoe UI



VILHELMINA KOMMUN
Utbildningsnämnden**PROTOKOLL****40(56)****2020-05-20**Region 10
Skolchef
V b rektorer
Ekonomi

§ 64

Dnr 2019-0136

612

Gymnasiesamverkan Region 10

Region 10:s styrelse har fattat ett beslut om att ta fram ett förslag till gemensamt inriktningsbeslut om ett gymnasieförbund till årsskiftet 2019/2020.

AU 2020-03-11

Skolchef Christer Staaf sammanfattar Region 10:s försök till ett gemensamt gymnasieförbund och de gemensamma möten han deltagit på så långt. Förvaltningen har fört egna diskussioner med några andra inlandskommuner när intresset i regionen varierar.

AU 2020-03-11 § 31

ARBETSUTSKOTTET BESLUTARatt notera informationen.

AU 2020-05-04

Kommunchef Karl-Johan Ottosson, Kommunstyrelsens ordförande Annika Andersson, Kommunstyrelsens vice ordförande Magnus Johansson, utbildningsstrateg Tobias Thomson och rektor Per Lindberg har bjudits in till dagens sammanträde för att delta i överläggningen av ärendet. Annika Andersson, Magnus Johansson och Tobias Thomson deltar via länk med ljud och bild i realtid.

Tobias Thomson redovisar kort bakgrunden till Region 10:s syfte med projektet, presenterar upprättat beslutsunderlag i korta drag samt redogör för medverkande kommuners intresse och syn på ett gemensamt gymnasieförbund liksom fördelarna med ett fortsatt och fördjupat samarbete mellan inlandets gymnasieskolor.

Arbetsutskottet och inbjudna deltagare får möjlighet att ställa adekvata frågor till Tobias Thomson.

Per Lindberg presenterar långsiktiga behov av elevunderlag och fördelarna med delvis distansundervisning till kommande gymnasieelever från sändande kommuner. Per redogör även för vikten av ett samarbete med i första hand kringliggande kommuner och lokala Lärcentrum liksom ett attraktivt programutbud.

AU 2020-05-04 § 53

ARBETSUTSKOTTET BESLUTARatt notera informationen,A handwritten signature in blue ink, appearing to be "Juster".
Juster (sign)**Utdragsbestyrkande**



VILHELMINA KOMMUN
Utbildningsnämnden**PROTOKOLL****41(56)****2020-05-20****§ 64 (forts)**

Dnr 2019-0136

612

Gymnasiesamverkan Region 10

att föreslå Utbildningsnämnden att föreslå Kommunfullmäktige att besluta att Vilhelmina kommun ska ingå i ett fortsatt arbete med gymnasieförbund tillsammans med andra kommuner i Region 10.

- - - -

UBN 2020-05-20

Ordförande Viveka Abramsson föredrar ärendet och informerar kort om Thobias Thomsons medverkan på arbetsutskottet den 4/5.

Skolchef Christer Staaf ger en bakgrundsbeskrivning till det arbete som hittills har gjorts.

UBN 2020-05-20 § 64

UTBILDNINGSNÄMNDEN BESLUTAR

att föreslå Kommunfullmäktige att besluta att Vilhelmina kommun ska ingå i ett fortsatt arbete med gymnasieförbund tillsammans med andra kommuner i Region 10.

PARAGRAFEN FÖRKLARAS OMEDELBART JUSTERAD

- - - -



Justering (sign)

Utdragsbestyrkande



Förvaltningsrätten i Umeå
Box 193
901 05 Umeå

Yttrande ang Vilhelmina kommuns svar rörande laglighetsprövning.
Mål nr 540-20.

Generellt noterar undertecknad när det gäller kommunens uttalande att karaktären på skrivelsen mer har formen av en politisk argumentation än att visa att man handlat riktigt enligt kommunallagen. Det saknas helt hänvisning till det lagstöd man påstår sig ha.

1. Att kommunen har ett svårt ekonomiskt läge är inte något som ifrågasatts och kan inte användas som grundargumentation att få bryta mot kommunallagen. Argumentet att nuvarande minoritet inte velat ta ansvar för det ekonomiska läget är enbart en åsikt hos styrande majoritet utan förankring i faktiska förhållanden. Ett alternativt budgetförslag fanns presenterat. Argumentet att valen förberetts i valberedningen är inget juridiskt hållbart argument utan en normal handläggning. Man kan konstatera att handläggningen inte i något avseende följt kommunallagens paragrafer.
2. Man argumenterar att fullmäktiges presidium har bestämda uppgifter angående den kommunala revisionen. Den uppgift presidiet har är att bereda kommunrevisorernas budget. I övrigt skall (enligt kommunallagen) varje kommunrevisor genomföra sitt revisionsuppdrag självständigt. Att notera är att man bryter mot den princip som finns inom kommunal revision att oppositionen erhåller majoriteten av platserna i revisionen. Genom det senaste majoritetsskiftet behåller majoriteten 5 kommunrevisorers medan oppositionen endast har 1 revisor. Detta är ett flagrant avsteg från gängse principer och medför att majoriteten följaktligen skall revidera sig själv. Detta faktum är dock inte föremål för den laglighetsprövning som undertecknat begärt. Tillsättandet av kommunrevisorers skedde efter det senaste kommunalvalet och fullmäktige kan inte utse nya revisorer med mindre än att dessa på egen begäran avsäger sig sitt uppdrag.
3. När det gäller presidieledamoten i Miljö och Byggnadsnämnden bekräftar kommun i sin skrivelse att man avsiktligt valt nytt presidium trots att ordföranden tillhör majoriteten.
4. Kommunen bekräftar även i sin skrivelse att man avsiktligen utfört personval med öppet röstningsförfarande.

Sammanfattningsvis finns inget, enligt min mening, som förändrar de uppgifter som föreligger i min begäran om laglighetsprövning.

200423
Max Fredriksson
Vilhelmina

Till samtliga ledamöter inom

Vilhelmina kommunfullmäktige

Saxnäs juni 2020		
VILHELMINA KOMMUN KOMMUNSTYRELSEN		
2020 -06- 0 4		
Dnr		

Ang. de planerade avverkningarna på Vilhelmina kommuns skogsskiften inom Saxnäsområdet.

Vi undertecknade, företag i Saxnäsområdet vill göra er uppmärksam på följande och även visa på vårt missnöje och protestera mot de planerade avverkningarna inom vårt fjällområde som planeras av Vilhelmina kommun.

Den enskilt största näringen inom Vilhelmina kommun är turismen och omsätter ca 253 miljoner (2018), genererar 207 arbetstillfällen och inbringar nästan 26 miljoner i skatteintäkter. Detta enligt den senaste TEM, TuristEkonomiska Mätningen (2018).

Kultsjödalen och Saxnäs har en lång tradition av turism, över 100 år tillbaka i tiden och är av avgörande betydelse för vår dalgångs fortlevnad och den har tjänat oss väl som en långsiktig del i vår lokala ekonomi i dalgången men även för kommunen som helhet.

Vi är väl medvetna om att kommunen ska sköta om sin skog som även ska generera en del pengar till kommunkassan. Men lika medvetna är vi att de nettoinkomster som genereras från ev. avverkningar från dessa skiften måste anses som blygsamma, tom obefintliga i förhållande till vad turismen inbringar.

Vi inom turismnäringen är beroende av naturen, skogen och fjället som gör vår dalgång så unik och som genererar långsiktiga inkomster och anser inte att kommunen ska bidra till att slå undan våra fötter genom att vara en del i att förstöra våra förutsättningar till utkomst. Vi anser att kommunen ska ligga i framkant i att skapa goda förutsättningar samt beakta en god näringspolitik för kommunens väl och ve. Vi saknar även en dialog om dessa planer, varken turistnäringen eller bybor har varit uppmanade att komma på något möte om planerna.

Med detta vill vi å det skarpaste fördöma detta kortsiktiga tilltag med att avverka denna skog och uppmanar kommunen att stoppa dessa avverkningar samt revidera den skog och markpolicy (2015) så att turismen och dess betydelse beaktas i kommande policy på kommande fullmäktigemöte den 15/6-20.

Saxnäs 200601

Namn:

Företag:

Stefan Dillner

Saxnäsgården Hotell &Konferans AB

Mats Byström

Kultsjögården

Therese Byström

Marsfjälls Handelscenter AB

Mats Byström

C&M Fiskecenter i Saxnäs AB

Robin Hjortevang

Marsfjällen Express AB

Katarina Forsman

Mimek HB

Rune Andersson

RLA i Saxnäs EF

Mikael Danielsson

Mikabacken AB

Stefan Eliasson

Eliassons Last&Transport AB

Mikael Danielsson

South Lapland snowmobile AB